

Delårsrapport augusti

Delårsrapport Januari-augusti 2018

Beslutad av:

Datum och paragraf:

Giltighetstid:

Revideringar och omarbetningar:

Dokumentet gäller för:

Dokumentansvarig: (befattning och organisatorisk tillhörighet)

Innehåll

Inledning	4
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunchefen sammanfattar	6
Förvaltningsberättelse	9
Visionen	9
Organisation	11
Kommunfullmäktiges måluppfyllelse	12
Ekonomisk sammanfattning	13
Värdepappersrapport	16
Personalredovisning	24
Verksamhetsredovisning	29
Kommunstyrelsen	29
Socialnämnden	39
Barn och utbildningsnämnden	51
Tekniska nämnden	64
Redovisning av VA-verksamheten	74
Bygg och miljönämnden	77
Kultur och fritidsnämnden	81
Överförmyndarnämnden	89
Ekonomisk redovisning	93
Driftsredovisning	93
Investeringar	94
Resultaträkning	97
Balansräkning	98
Noter	99
Redovisningsprinciper	109
Bolagsredovisning för Hallstahem AB	111

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Delårsrapporten är ett viktigt verktyg för att stämma av hur vi ligger till i jämförelse med budget men också för att stämma av hur det går i våra verksamheter och om vi arbetar i riktning mot vår vision och våra mål.

Vår målsättning att öka i befolkning med ca 150 per/år ser ut att hålla. Befolkningsökningen hänger naturligt ihop med möjligheten att erbjuda bostäder och det i sin tur med byggande och nyproduktion. I det perspektivet är det glädjande att flera nya detaljplaner färdigställts under det första halvåret som möjliggör både villabebyggelse och flerbostadshus runt om i kommunen. Det byggs och projekteras på flera platser. Befolkningen var 2018-08-31, 16 106 personer vilket innebär en ökning med 108 personer från årsskiftet.

Den ekonomiska sammanställningen visar på en helårsprognos på +17 miljoner kronor, vilket är mycket glädjande. De stora tillskott nämnderna har tilldelats flera år i rad har tillsammans med handlingsplaner, effektiviseringar och omprioriteringar inom respektive nämnd bidragit till en bättre budgetbalans. Det totala överskottet härleds främst till finansförvaltningen där avkastningen på vår pensionsportfölj är en stor och bidragande orsak till det positiva resultatet.

Den totala investeringsbudgeten för 2018 ligger på 174 174 tkr. Årsprognosen pekar mot att 110 501 tkr kommer att användas under budgetåret. Avvikelse beror till största del på förseningar och hög arbetsbelastning inte att investeringarna blivit billigare eller utslutits.

Gällande måluppfyllelse så kan vi konstatera att några av målen är gröna, få är röda men många är gula. Flera mål utvärderas med årliga värden som vid delårsrapporten inte hunnit komma in och den totala bilden kommer först i årsredovisningen. Inför kommande målarbete är det viktigt att tänka på hur målen framåt ska utvärderas då förvaltningen på några ställen kommenterar att det saknas mätbarhet vilket naturligtvis inte är bra.

Delårsrapporten är denna gång inte lika omfattande som den varit tidigare. Ambitionen både från den styrande majoriteten och förvaltningen är att få ned omfånget på redovisningen så att det ska attrahera läsaren och på ett lättfattligt och intressant vis redovisa ekonomi och verksamhet utifrån de krav som ställs på kommunal redovisning. Förändringarna i redovisningen har påbörjats i denna rapport men ambitionen är att det arbetet ska fortsätta. Delårsrapporten och kommande årsredovisning är viktiga dokument för uppföljning av våra verksamheter och mål men också viktiga då vi planerar framåt i kommande mål och budgetarbeten.

Jag kan glädjande konstatera att utvecklingen i Hallstahammars kommun går ständigt framåt och det är både lärorikt och spännande att ta del av allt som händer ute i nämndernas olika verksamheter.

Men det saknas inte utmaningar! Kommunen växer och det frestar på. Skattepengarna ska räcka till allt mer. Vi har en åldrande befolkning och det flyttar in barn i skol- och förskoleåldern som ska beredas plats i våra verksamheter. Vi har fattat inriktningsbeslut om att bygga ut skolor och att planera för fler särskilda boendeplatser inom äldreomsorgen. Investeringstakten är hög och det frestar på ekonomin. Driften av våra verksamheter ligger på en långsiktigt för hög nivå om vi ska undvika framtida skattehöjningar.

En annan stor utmaning är kompetensförsörjningen och hur vi i framtiden ska kunna attrahera duktiga och engagerade medarbetare. Konkurrensen om medarbetarna hårdnar och det blir ännu viktigare att vara en god arbetsgivare med ett gott rykte för att klara framtidens utmaningar.

Det är av största vikt att vi alla tillsammans arbetar för att hitta bra och effektiva lösningar för att möta framtidens utmaningar och för att mota framtida kostnadsökningar.

Trevlig läsning!

Kommunstyrelsens ordförande Catarina Pettersson (S)

Kommunchefen sammanfattar

I övergripande förvaltningsperspektiv kan följande områden lyftas fram för delåret januari augusti:

1: Kommunen är en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Antalet bostäder ökar.

Befolkningsläget per 31 december uppgick till 15 998 personer. Just nu är kommunbefolkningen 16 106, en ökning sedan 1 januari med 108 personer.

Sedan ett antal år tillbaka har kommunen nu fått önskad befolkningstillväxt. Det innebär i sin tur att det ”trycker på” i våra verksamheter. Under perioden har ett stort arbete lagts ner på att få fram underlag inför att kommunfullmäktige behandlade dels ett inriktningsbeslut för fler platser i särskilt boende för äldre, dels ett inriktningsbeslut för att bygga en ny skola på Näslund.

Under den gångna perioden har Parkskolan och Lindboskolan anpassats för att möta det ökade behovet av platser i grundskolan i Hallstahammar. Det är trångt även i grundskolorna i de södra kommundelarna. Under innevarande period har mycket arbete lagts ner för en utbyggnad på Tunboskolan 2019 som ger plats för mellanstadiet. Den kommande perioden ska en plan för hur ytterligare platser i förskolan kan tillskapas.

En annan utmaning även framdeles, för att få önskad befolkningstillväxt, är att kommunen på olika sätt kan stimulera till byggande av fler bostäder. Området är ytterst angeläget om kommunens mål med 150 nya invånare ska kunna förverkligas även de kommande åren.

Under första delen av 2018 har 6 detaljplaner färdigställts som möjliggör bl a bostadsbyggande. Det är glädjande att det finns flera externa intressenter som visar intresse för att bygga i Hallstahammars kommun men det är angeläget att kommunen ligger i fas med detaljplanerade områden för bostäder.

Det är en lång process inom samhällsbyggnadsverksamheten från planering till färdigställande av mark och tomter för försäljning innan etablering kan bli aktuellt. En organisationsöversyn har därför genomförts med målet att med bibehållen rättssäkerhet tillskapa en effektiv organisation med snabba och effektiva processer. Parallellt med ovan nämnda organisationsöversyn har även en översyn av tekniska förvaltningens organisation genomförts, för att underlätta det interna arbetet och samarbetet med planerheten som idag beslutsmässigt rapporterar till kommunstyrelsen. Översynen har resulterat i nya förvaltningsorganisationer för dels kommunstyrelseförvaltningen dels tekniska förvaltningen. Beslut fattades av tekniska nämnden resp i kommunstyrelsen i juni 2018 varvid planavdelningen flyttas över till kommunstyrelsen och bildar samhällsbyggnadsenheten fr o m 1 januari 2019.

Under hösten kommer förslag till anpassningar av nämndens/styrelsens reglementen att behandlas till följd av omorganisationerna.

att Mål 5: Medborgare, kunder och företagare ska uppleva kommunen som tillgänglig, effektiv, kompetent och serviceinriktad. Den personliga servicen ska finnas kvar

För att kommunen ska uppfattas som en attraktiv kommun är ovannämnda mål ett viktigt område för kommunens samtliga förvaltningar. Det är angeläget att kommuninvånare och företagare upplever kommunen som tillgänglig, kompetent och serviceinriktad. Under våren 2018 kom resultatet av 2017 års Insiktsmätning (NKI mätning) där kommunen fick överlag mycket goda resultat. I mätningen placera vi oss på plats 9 i landet (plats 1 i SBA mätningen). Mål 5 ovan har direkt bäring på kommunens gemensamma värdegrund: kunden i centrum – ständiga förbättringar- uthållighet. Det sammanvägda värdet har gått från 71 till 79 (över 80 är ett mycket högt värde). Inom de olika områdena får kommunen följande värde: Information 74, tillgänglighet 81, bemötande 84, kompetens 73, rättssakerna 77 och effektivitet 81. Det finns dock utmaningar. Vår tillgänglighet per telefon har sjunkit i mätningar. Det finns en plan för hur den här servicen kan förbättras. Både bygg o miljö- samt tekniska förvaltningen utreder nu har man kan anlita kundcenter i större omfattning.

Mål 4: Kommunen ska tillhandahålla och utveckla fler digitala tjänster och modern teknik som förenklar och förbättrar servicen till medborgarna.

Digitaliseringsstrategin är nu antagen politiskt och arbetet fortsätter med att få fram en konkret handlingsplan vilket är ett prioriterat område under hösten 2018. Strategin och handlingsplanen ska implementeras i de olika förvaltningarna. Kommunen är delägare i INERA. Företaget som ägs av bl a SKL, erbjuder en rad tjänster som medför att vi på ett mer effektivt sätt kan lyckas med att digitalisera flera tjänster.

Fiberutbyggnaden fortsätter och tätortssatsningen är inne i slutskedet. Beslut har tagits om satsning på bredbandsutbyggnad på landsbygden. Intresseförfrågan och avtal har skickats ut under sommaren och förlägningsarbetet planeras starta våren 2019. WIFI utbyggnad på äldreboendena Strandgården och Lövåsen är genomförda.

EU har beslutat om en ny dataskyddsförordning (GDPR) som trädde i kraft den 25 maj 2018. Det nya regelverket ersätter personuppgiftslagen (PuL) och även delvis patientdatalagen (PDL). Under hösten 2018 fortsätter det intensiva arbetet utifrån den framtagna GAP-analysen. Målet är att kommunens behandling av personuppgifter ska vara i fas med de nya krav som regleringen medför. Arbetet fortsätter under perioden. Nyckelfunktioner i samtliga förvaltningar är involverade i arbetet och ett flertal workshops och utbildningstillfällen har genomförts

Mål 4: Hallstahammars kommun är ett samhälle där människors olikheter bidrar till en mångfald och ses som en styrka. Vi arbetar aktivt för ökad folkhälsa.

Agenda 2030 innehåller 17 mål och 169 delmål som tillsammans kallas de Globala målen för hållbar utveckling. Agendan syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Under 2018 har arbetet alltjämt fortsatt med inriktningen att knyta arbetet inom mänskliga rättigheter och Trygg och säker till Agenda 2030. Under våren har fokus varit att sammanställa och analysera materialet från den workshop som genomfördes i januari som bl a visar att flertalet mål påverkas direkt av våra kärnverksamheter och att det är viktigt att få in arbetet som en del i ordinarie styrning

och ledning. Enligt den processplanen som är upprättad finns ett förslag att Agenda 2030 ska knytas ihop med kommande målarbete för kommunfullmäktige och nämnder. Jämställdhetsarbetet är en viktig del av Agenda 2030. Förhoppningsvis kan kommunen den kommande perioden få fram bra underlag för arbetet med jämställdhet inom en rad områden. Kommunen ska delta i ett utvecklingsprogram som länsstyrelsen i Västmanland anordnar.

I syfte att öka tryggheten beviljade kommunen ett särskilt bidrag till Vi I Hallsta för ordningsvakter i centrum under sommaren 2018. Ordningstjänsterna har varit uppskattade av såväl medborgare som handlare. Projektet kommer att utvärderas under september 2018.

Mål 10: I Hallstahammars kommun tillämpas önskad sysselsättningsgrad. Delade turer ska arbetas bort.

Under året har ett arbete pågått i bl a en partsammansatt arbetsgrupp för att hitta möjligheter att erbjuda fler medarbetare heltid. Det är en central överenskommelse mellan SKL och Kommunal som ligger till grund för arbetet. Hittills har arbetet varit inriktat på att utreda om det går att kombinera olika tjänster. Under hösten utreds andra lösningar för att tillskapa heltidstjänster. Den här frågan är angelägen och ligger på kommunledningsgruppen bord.

Mål 9: Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade.

Inom ramen för projektet ”Personalförsörjningskedjan” (som startade 1 april 2017) pågår olika insatser med fokus på arbetsmiljö och hälsa. Ett uttalat mål i projektet är att sänka sjukfrånvaron från 7,94% till en nivå runt 5 % där det under projektiden ska synas ett trendbrott och början till en sänkning av sjukfrånvaron. Det går nu att se ett trendbrott i sjukfrånvaron. Förra året var sjukfrånvaro 7,6 % (tertiäl 2) och samma period i år har sjukfrånvaron sjunkit till 6,06 % tertial 2 2018.

Inom ramen för projektet genomförs också ett ledarskapsprogram för samtliga chefer ”Hälsofrämjande arbetsplatser”. Inom ramen för personalförsörjningsprojektet har förvaltningarna utrett frågan om en utökad bemanningenhet som nu är beslutad och ska starta 1 januari 2019.

Carin Becker Åström
Kommunchef

Förvaltningsberättelse

Visionen

Enkelt och nära

I Hallstahammars kommun är det enkelt att leva och lätt att gå från att vilja till att göra. Hela kommunen växer, från den levande landsbygden till de aktiva centrummiljöerna i tätorterna Strömsholm, Kolbäck och Hallstahammar. Här finns olika boendeanternativ som passar dig oavsett var i livet du befinner dig och var i kommunen du vill bo. Hela kommunen är uppkopplad så att du har möjlighet att enkelt ta del av både dagens och morgondagens tjänster. Att resa är enkelt med olika färdmedel till när och fjärran. Samhällets service är modern, anpassad efter varje individs behov och finns alltid nära - vem du än är och var du än bor. I Hallstahammars kommun kan du må bra och känna dig trygg.

Nytänkande och kreativt

Vår kommun är en vital del av en stor arbetsmarknad där jobb och företag är många och varierade. Vår barnomsorg och våra utbildningar ger varje barn och varje elev de bästa förutsättningarna för att lyckas. I Hallstahammars kommun har du frihet att vara dig själv och möjlighet att förverkliga dina drömmar och idéer. Att tänka nytt är självklart. Här finns ett öppet klimat av entreprenörskap och kreativitet som uppmuntrar nytänkande och innovation. Hos oss är det naturligt att starta, driva och utveckla företag.

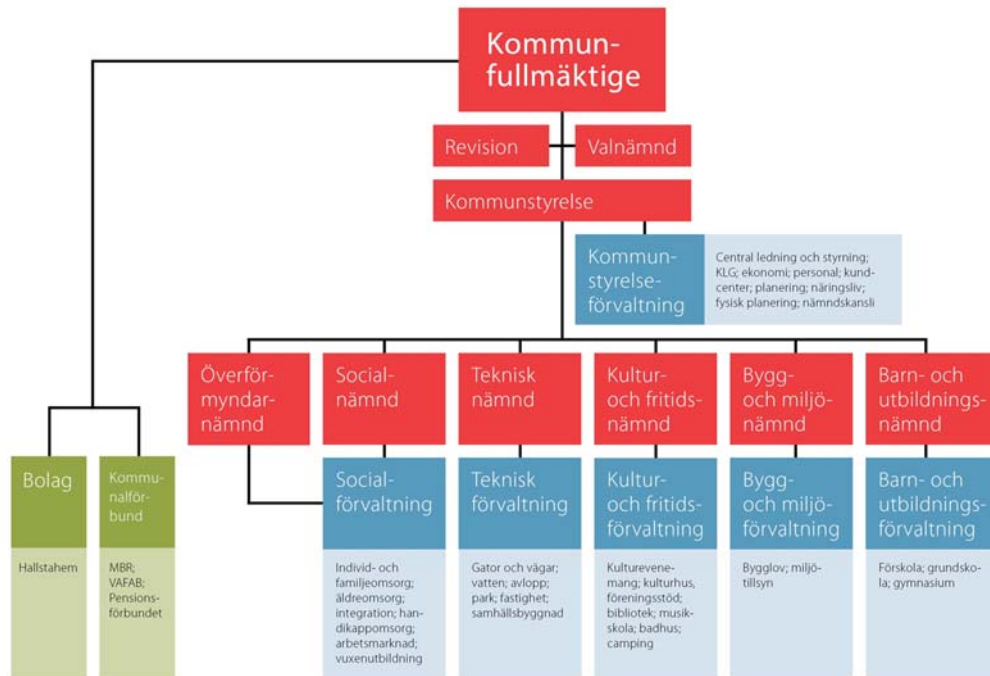
Våra unika natur- och kulturmiljöer runt Strömsholms kanal är välkända och välbesökta tack vare gemensamma satsningar mellan olika aktörer. Vår kommun är rik på upplevelser både för dig som bor här och dig som är besökare. Det gäller inte minst Strömsholm som är ett av landets främsta hästcentrum.

Ansvar och engagemang

Om du är ny i världen, ny i Sverige eller nyligen blivit äldre spelar ingen roll – i Hallstahammars kommun har alla en plats. Att vi är olika berikar samhället. Vi har ett aktivt civilsamhälle och föreningsliv där vi värnar om den samhörighet som uppstår när vi möts över gränser och gör saker tillsammans. Kommunen möjliggör och skapar arenor där du som invånare har inflytande över kommunens utveckling.

Hela Hallstahammars kommun tar ett stort ansvar för att driva utvecklingen mot ett mer jämställt och ett grönare samhälle. Social och ekologisk hållbarhet genomsyrar alla verksamheter så att vi kan lämna över ett bättre samhälle och en bättre miljö till kommande generationer.

Organisation

I organisationsschemat beskrivs de politiska nämnderna, förvaltningarna, bolaget och kommunalförbundet med olika färger.

Under året har beslut tagit att överförmyndarnämndens verksamhet överflyttas till Köping kommun. Inom kommunen flyttar samhällsbyggnadsenheten från tekniska förvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen. Dessutom sker en omorganisation internt inom av tekniska förvaltningen.

Kommunfullmäktiges måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har antagit mål för perioden 2016-2019. Uppföljningen av dessa (måluppfyllelsen) ska bedömas enligt färgskalan röd-gul-grön. Alla nämnder har antagit nämndspecifika mål, indikatorer, nyckeltal samt bedömningsgrunder för måluppfyllelsen. Det saknas dock nya mätvärden på vissa mål, vilket framgår av bilaga med mål- och nyckeltalstabell i sin helhet.

Målområde	Mål	Utfall	Trend	Kommentar
Enkelt och nära	Mål 1: Kommunen är en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Antalet bostäder ökar.		↑	Befolkningsutvecklingen överstiger uppsatt mål. Andelen unga vuxna i eget hushåll ökar. Resandet med buss ökar och tillgång till fiber fortsätter öka.
Nytänkande och kreativt	Mål 2: Hallstahammars kommun ska ha hög tillgänglighet och service där den moderna teknikens möjligheter används.		-	Saknas nya mätvärden. Följs upp i årsredovisning.
Nytänkande och kreativt	Mål 3: Ett varierat näringsliv och ett bra företagsklimat i kommunen skapar fler och nya arbetstillfällen.		-	Ingen helhetsbedömning görs. Saknas nya värden på flertalet nyckeltal. Följs upp i årsredovisning.
Ansvar och engagemang	Mål 4: Hallstahammars kommun är ett samhälle där människors olikheter bidrar till en mångfald och ses som en styrka. Vi arbetar aktivt för ökad folkhälsa.		-	Ingen helhetsbedömning görs. Saknas nya värden på flertalet nyckeltal, följs upp i årsredovisning. Positiv utveckling på arbetslöshet och självsattad hälsa.
Ansvar och engagemang	Mål 5: Hallstahammars kommun ska stimulera utvecklingen för att uppnå den nationella målsättningen om fossilfritt Sverige till 2030. Hallstahammars kommuns verksamheter ska vara fossilfria 2019. Ekologisk hållbarhet genomsyrar alla verksamheter. Grönområden, biologisk mångfald och naturreservat ska öka.		↔	Klättrar några placeringar i hållbarhetsranking, men fortfarande gult på totalen. Negativ utveckling på andel förnybart i fjärrvärme och elförsörjning.
Ansvar och engagemang	Mål 6: I Hallstahammars kommun har kvinnor och män lika möjligheter att forma samhället och sina egna liv.		↔	Stor utmaning, arbetet igång till viss del i det interna arbetet. Inkomstskillnader mellan män och kvinnor minskar något över tid
Ansvar och engagemang	Mål 7: Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade.		↓	Flera indikatorer saknar mätbarhet. Fortsatt förbättring gällande frisknärvaron, dock ökar skillnaden i andel

Ekonomisk sammanfattning

Periodens resultat

Hallstahammars kommun redovisar ett resultat för perioden på 36 371 tkr vilket är 33 026 tkr högre än budget för perioden. Det är framför allt verksamhetens nettokostnader som avviker med 2 169 tkr samt skatter och statsbidrag med 5 159 tkr och ett finansnetto som uppgår till 25 698 tkr.

Budgeterat resultat är 5 017 tkr och årsprognosen är 17 615 tkr vilket är en positiv avvikelse med 12 598 tkr i förhållande till årsbudget. Prognosen för verksamhetens nettokostnader är en negativ avvikelse med -21 383 tkr som vägs upp av ett överskott i skatter och statsbidrag med 2 615 tkr netto samt ett finansnetto som prognostiserar ett överskott med 31 366 tkr.

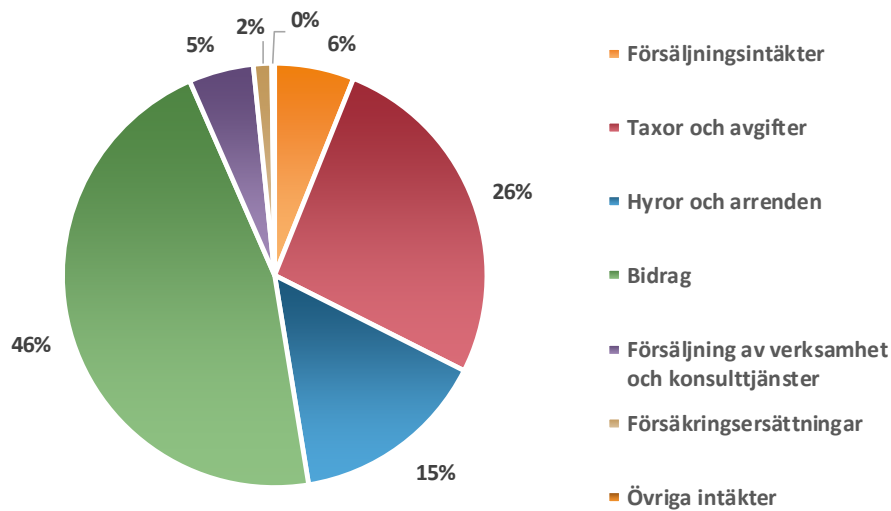
Tusentals kronor	Not	Utfall 2017-08-31	Bokslut 2017-12-31	Utfall 2018-08-31	Budget perioden	Avvikelse perioden	Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Verksamhetens intäkter	1,9	174 148	283 992	167 907	133 605	34 303	200 407	241 376	40 969
Verksamhetens kostnader	2,9	-744 506	-1 181 190	-780 754	-748 105	-32 649	-1 122 157	-1 182 209	-60 052
Avskrivningar	3	-20 018	-32 056	-23 484	-24 000	516	-36 000	-38 300	-2 300
Verksamhetens nettokostnader		-590 375	-929 254	-636 331	-638 500	2 169	-957 750	-979 133	-21 383
Skatteintäkter	4	450 652	677 809	465 707	463 655	2 051	695 483	693 437	-2 046
Generella statsbidrag och utjämning	5	168 176	254 663	175 297	172 189	3 108	258 284	262 945	4 661
Finansiella intäkter	6	30 746	44 832	33 102	9 333	23 769	14 000	42 472	28 472
Finansiella kostnader	7	-2 787	-2 286	-1 404	-3 333	1 930	-5 000	-2 106	2 894
Resultat före extraordinära poster		56 411	45 764	36 371	3 345	33 026	5 017	17 615	12 598
Extraordinära intäkter	8								
Extraordinära kostnader	9								
Årets resultat		56 411	45 764	36 371	3 345	33 026	5 017	17 615	12 598

Balanskravsutredning

Avstämning mot balanskravsutredning enligt KRL 4:3a § och exkludering av resultatstörande poster.

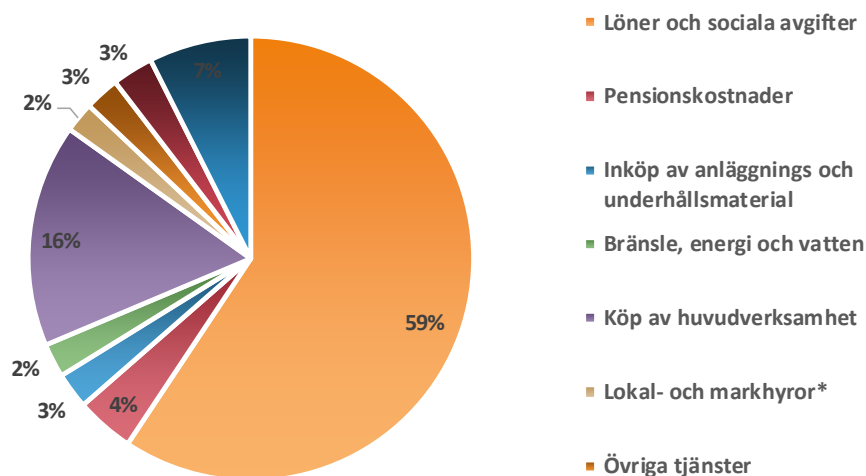
Periodens resultat enligt resultaträkningen (tkr)	36 371
Reducering av samtliga realisationsvinster	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	36 371
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	36 371

Verksamhetens intäkter

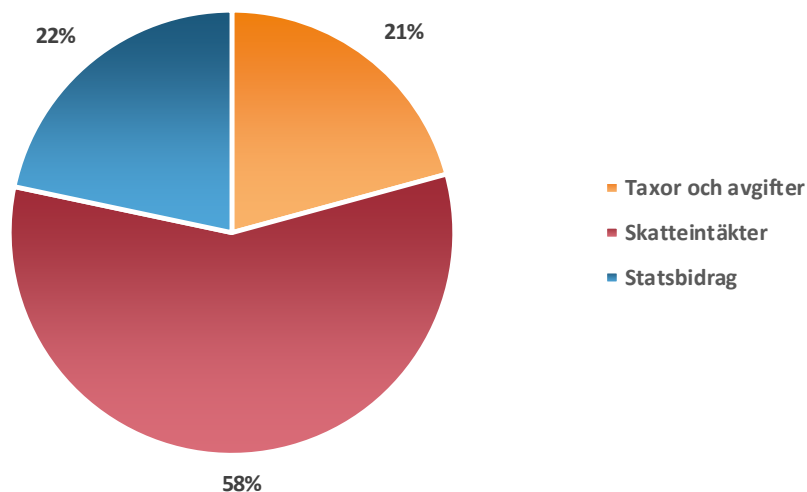
I jämförelse med föregående delårsrapport har verksamhetens externa intäkter minskat med – 6 241 tkr vilket motsvarar en minskning med -3.6%. De största externa intäkterna inom den kommunala verksamheten är bidrag från statliga myndigheter landsting och kommuner med 46%. Taxor och avgifter utgör 26% och det är sådant som invånare betalar för olika tjänster som den kommunala servicen erbjuder. Hyror och arrenden står för 15% av intäkterna och sammantaget utgör dessa tre 87% av verksamhetens intäkter.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens externa kostnader har i jämförelse med föregående delårsrapport ökade kostnader med 36 248 tkr vilket är en ökning med 4.9%. Personalkostnader utgör 59% och ligger -2.3% lägre än samma period föregående år. Köp av huvudverksamhet utgör 16% och är i stort sett samma kostnad som föregående period. Sammantaget utgör personalkostnader och köp av huvudverksamhet 75% av verksamhetens kostnader i utfallet för delårsrapporten.

Kommunal finansiering

Hallstahammars kommunala verksamhet finansieras av taxor och avgifter samt skatter och statsbidrag. Intäkterna uppgår till 808 911 tkr vid tidpunkten för delårsrapporten. Skatteintäkterna uppgår till 465 707 tkr vilket motsvarar 58% av de totala intäkterna. Statsbidragen uppgår till 175 297 tkr vilket motsvarar 22% och resterande del är verksamhetsegna taxor och avgifter som uppgår till 167 907 tkr och utgör 21% av den kommunala finansieringen. I jämförelse med föregående år så är det mindre förändringar i förhållandet mellan de olika intäktsgруппerna.

Finansiella mål i relation till god ekonomisk hushållning

Soliditeten uppgår till 55.2% (mål: 60%) och inkluderar hela pensionsåtagandet är soliditeten 31.2% (mål:18%) så målet är delvis uppfyllt och i jämförelse med föregående års delårsrapport har soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet förbättrats med 3%.

Värdepappersportföljen ska gynna ekologisk och social hållbarhet och placeringarna har till viss del indirekt koppling till bolag med fossilenergi så målet är i dagsläget svårt att uppnå.

Årets resultat ska överstiga 0,5% av skatteintäkter och statsbidrag samt bidra med ett positivt finansnetto. Både periodens resultat 5.7% och årsprognosen 1.8% uppfyller det målet.

Verksamhetens nettokostnader får förbruka högst 99.5% av skatter och statsbidrag och för delårsrapporten är nivån 99.3% men sett till årsprognosen så uppfylls inte målet med ett prognostiserat utfall på 102.4%.

Högst 40% av skattekollektivets investeringar ska vara lånefinansierade och övriga delar får fullt ut lånefinansieras. Det målet blir svårt att uppnå då investeringstakten är fortsatt hög. Hela investeringsbudgeten uppgår till 174 174 tkr och utfallet för perioden är 44 404 och årsprognosen är 110 501 tkr. Det här ger en avvikelse på 63 673 tkr.

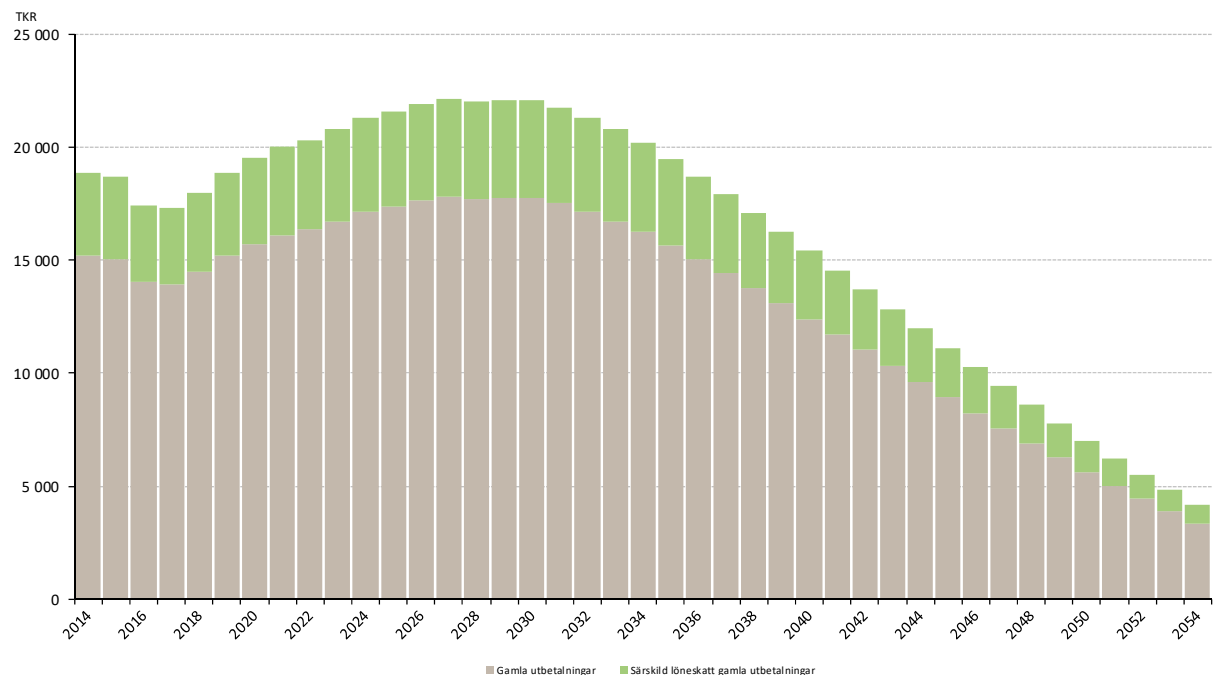
Värdepappersrapport

**Rapporten framtagen av Kenth Erngren*

Hallstahammars kommun tillgångsportfölj för att klara pensionsåtagandet för pensioner intjänade före 1998 har nu varit i bruk sedan 2002, då de första avsättningarna gjordes efter ett beslut i kommunfullmäktige. Syftet med tillgången är och har hela tiden varit att pensionsrätten före 1998 inte skulle ianspråkta mer skatteutrymme än vad som beräknas åtgå just då och inga utökade anslag skulle behöva tillföras. Nedan visar den ”långa prognos för den ”gamla pensionsskulden”. Den sk puckeln skulle utjämnas och kring 15 Mkr vara taket som finansieras via skatteintäkterna.

UTBETALNING FRÅN ANSVARSFÖRBINDELSEN I LÖPANDE PRISER

Hallstahammars kommun

Utöver den gamla pensionen tillkommer sedan nyintjänad pensionsrätt som täcks via popålagget och betalas ut till respektive medarbetares valda konto varje år i mars månad. Ingen ny skuld byggs därför för den nyintjänade tjänstepensionen. Den tredje delen i pensionssystemet är den sk förmånsbestämda pensionen (FÅP) som kommunen valt att försäkra, men varje år tillkommer en kompletteringspremie som tenderar att växa. Ytterligare en faktor som påverkar FÅP:en är att den enligt KAP-KL är en förmån och inte som i AKAP-KL en avsättning vilket innebär att det är ytterst svårt att pricka FÅP-beloppet. Nedan beskrivs utvecklingen för såväl den vanliga tjänstepensionen som för FÅP:en.

Mkr/år	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avgfitsbest ÅP 29,5	30,7	32,0	33,5	35,0	36,5	
FÅP	4,9	5,7	6,4	8,1	9,1	9,6

Som framgår ovan är nu den gamla skuldens utbetalningar nu på sin högsta punkt och kommer nu succesivt att sjunka, medan tjänstepensionen och FÅP:en stiger.

UPPLYSNING OM PENSIONSFRÖPLIKTELSER OCH PENSIONSMEDEL										
Miljoner kronor	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010		
Skulder/Åtaganden i balansräkningen samt inom linjen										
Avsättning för ålders- garanti/visstidspensioner	13,81	13,92	14,35	12,92	12,25	8,30	8,15	7,84		
Löneskatt dito	3,35	3,38	3,48	3,05	2,97	2,01	1,92	1,83		
Åtagande före år 1998, kommunen	284,53	290,40	304,25	316,22	329,61	316,10	316,40	285,93		
Löneskatt dito	69,03	70,80	73,80	76,71	79,96	76,69	76,76	69,37		
Åtagande före år 1998, pensionsförbund (vår andel)	20,76	22,53	23,34	25,09	26,99	26,36	26,43	23,94		
Löneskatt dito	5,04	5,46	5,48	5,89	6,55	6,39	6,41	5,81		
Summa skulder/Åtaganden i balansräkningen samt inom linjen	396,52	406,49	424,70	439,88	458,33	435,85	436,07	394,72		
Öronmärka tillgångar värdepapper	436,66	379,25	313,14	274,00	264,00	252,00	240,79	227,29		
Andel av åtagandet som säkrats mot tillgångar	110,1%	93,3%	73,7%	62,3%	57,6%	57,8%	55,2%	57,6%		

Som framgår i tabellen var vid utgången av år 2017 hela den gamla pensionsskulden täcks av värdepapper och den sk konsolideringsgraden uppgick till 110%, dvs värdepappersinnehavet värderades till 10 procentenheter högre än värderingen av pensionsskulden. För åren framöver beräknas pensionsskulden minsta med cirka 7 Mkr per år. Den ökar pga, ränte- och basbeloppsuppräknings och minskar med utbetalningar. Översiktlig ökning 8 Mkr och minskning 15 Mkr.

Prognosen för helår 2018 indikerar en konsolideringsgrad om drygt 120%, dvs tillgångssidan överstiger skuldsidan med 20 procentenheter.

VÄRDEPAPPERSINNEHAV

I bilagor redovisas våra olika depåer, samt hur våra värdepapper har utvecklats sig från årsskiftet men även en historik. Nedan visar en sammanfattning och lite kommentarer kring respektive depå med förutsättningar framåt mm.

Kronor							
		ansk värde 2017	värde 171231	anskn värde 2018	värde 180831	pr 181231	res pr 2018
Carnegie		291 396 759	298 654 155	296 573 759	314 254 269	316 592 575	20 018 816
Strukturinvest		84 747 000	93 383 300	94 280 000	90 781 110	92 255 000	-2 025 000
Nordea		40 353 849	40 735 664	40 366 043	47 383 263	48 300 000	7 933 957
Swedbank		20 000 000	17 700 000	20 000 000	21 200 000	22 200 000	2 200 000
KommunInvest		3 288 000	3 288 000	3 288 000	3 288 000	3 288 000	0
Summa anskaffning vs markandsvärde		425 785 608	433 761 119	454 507 802	476 906 642	482 635 575	28 127 773

Ingående balans 2018-01-01, enligt bokföringen				428 539 186			
			buffertfond	16 246 422			
			"IB 2018"	444 785 608			
Skillnaden mellan bokfört värde 180101 och markandsvärdet per augusti 2018 uppgår till 48 367 456							
föreslås att ytterligare drygt 3 % av markandsvärdet sätts av till balansfond för att kunna hantera ej önskvärd negativ utveckling, utan att totalresultatet påverkas så mycket							
år	2018	2017					
buffertfon	16246422	16000000					
Varav avsätts till buffertfond under pensionsportföljen (32,246 Mkr) för att hantera kast i negativ riktning							
Att resultatföra per augusti 2018				16 121 034			
I bokföringen 181 per 31 augusti				444 660 220			

SAMMANFATTNING

Tillväxten i vår värdepappersportfölj är fortsatt god och prognosen per sista december pekar mot ett gott resultat. Tyvärr byggdes budget för år 2018 att fullfond skulle gälla fr o m 2019, vilket skulle innebära att man redan i bokslut 2018 kunde anpassa redovisningen. Tyvärr tyder nu allt på att ny redovisningslag kommer från 2019-01-01 men att frågan om fullfond kommer senare. Det här innebär att vi i budget för år 2018 saknar 22 Mkr som tanken var att vi skulle sälja för att täcka in ”gamla pensionsbetalningar”. Nu är den dörren stängs, vilket ju också påpekades i avstämningsbeslutet MoB 2018-2020, hänsyn till detta togs också till viss del i årsredovisningen för år 2017 när 10 Mkr ytterligare avsattes till balansfonden, för att kunna täcka in en ej önskvärd utveckling. Med hjälp av extra utdelning från MälarEnergi Elnät AB och avkastningen i våra värdepapper kan i princip hela ”budgetglappet” täckas in. Dessutom finns möjligheten att inom ramen för värdepappersportföljen öronmärka ytterligare 16 Mkr för kursfall i en sk buffertfond, så att totalresultatet inte fullt ut skall påverkas av att marknadsvärdena i våra papper faller kraftigt. Från och med 2019 skall, enligt förslag till ny redovisningslag våra värdepapper markandsvärderas och då behöver vi på något sätt hantera detta i våra räkenskaper. Värdepapperna skall stödja den egentliga verksamheten och bidra till mer välfärd. Förslag att ytterligare 16 Mkr sätts av till buffertfond och resterande belopp resultatförs senast i bokslut för år 2018. Totalt värde av våra värdepapper per 31 augusti uppgår till 476,9 Mkr, varav totalt drygt 32 Mkr bokas mot buffertfonden. I bokföringen föreslås 446,6 Mkr tas upp vilket innebär att per augusti uppstår en intäkt om 16,1 Mkr, i årsprognosen räknas intäkten upp med ytterligare nästan 6 Mkr.

SPEC DEPÅERNA OCH KOMMENTARER (resp depåinnehåll redovisas i bilagor)

SWEDBANK

Vår depå i Swedbank består av två papper som förfaller 2020, I ett av pappren ingår 4 stora svenska bolag, Ericsson, Swedbank, Skanska och Volvo, där avkastning och risken ställs mot det ”sämsta bolagets utveckling”. I detta var i bokslut 2017 Ericsson ett bekymmer. Sedan dess har ju Ericssons kurs förbättrats radikalt och alla innehaven ligger just nu rätt och prognosen för helår 2018 bygger på oförändrade kurser, som innebär att en kupong om 1,3 Mkr förväntas tidigt 2019. Det andra värdepappret förväntas ge en årlig kupong om 0,7 Mkr.

NORDEA

Vår depå i Nordea bestod tidigare av dels strukturerade obligationer (som förföll 9 maj) till lite över nominellt belopp. Förfallet är omplacerat i Nordeas klimat fond som fn går bra, utöver klimatfonden finns innehav i aktiefonden stabil, som fn indikerar ett värde 1,3 Mkr över anskaffningsvärdet. Klimat fonden ligger fn 5,7 Mkr över anskaffningsvärdet.

STRUKTURINVEST

Depån består av strukturerade produkter som startats i närtid. En sk autocalloobligation löstes in den 22 maj och likviden finns tillgänglig fr o m 5 juni. Förslag finns om nyplaceringar inom ex vis Nyteknik branschen men kanske också i en nystartad

Hedgefond som SI precis satt igång. Den bygger i botten på företagsobligationer, men fonden kan ta positioner såväl upp som ner. En spännande produkt som skulle passa bra in i vår portfölj som breddare av tillgångsslag. Beslut kring omplaceringen är nu tagna och placerade enligt ovan med 50% i vardera. Totalt sett är Strukturinvest depån väl positionerad och kan ge bra avkastning om det gynnsamma klimat kvarstår. Eftersom den i princip endast består av kapitalgaranterade produkter kan den lägsta nivå på innehavet bara på marginalen sjunka under anskaffningsvärdet. Låg riskprofil men samtidigt är uppsidan relativt begränsad.

CARNEGIE INVESTMENT BANK

Depån hos Carnegie är den absolut största, Den består av fonder till ett värde per 31 augusti om 239 Mkr, ett värde som överstiger anskaffningsvärdet med nästan 14 Mkr. Utöver fonderna finns strukturerade produkter som värderas till 75 Mkr per 31 augusti (3,5 Mkr över anskaffningsvärdet). Depån hos Carnegie som lovande ut framöver, historiskt har den gett en god avkastning. Två av innehaven Strategifonden och Corporate Bond fonden ger dessutom för helår en beräknad utdelning om drygt 6,5 Mkr som vi hittills har återinvesterat i en annan fond hos Carnegie (Lannebo mixfond).

Några ytterligare kommentarer om Carnegiedepån:

Augusti månad kännetecknades av fortsatt starka börser efter bolagsrapporter för andra kvartalet. Kronan fortsatte sin svaga trend och föll mot både Euron och Dollarn. Marknadsräntorna föll tillbaka efter juli månads uppgång och oljan fortsatte sin upptrend sedan 2016.

Aktieindex aug

OMXSGI (Stockholmsbörsen)	+2,7%
Dow Jones Global Index (Världsindex)	+0,6%
S&P500 (USA)	+3,0%
S&P Emerging Markets	-4,3%

Valutor aug

USD/SEK	+4,0%
EUR/SEK	+3,3%

Räntor aug

Svensk 10-åring	-10 punkter till 0,5%
Amerikansk 10-åring	-12 punkt till 2,83%

Råvaror aug

Olja (Brent)	+4,7%
--------------	-------

Specifikt att ta med sig från sommaren:

- # USA-börsen slog rekordet som den längsta börsuppgången någonsin räknat i dagar
- # Handels och tillväxtmarknadsoro är fortfarande i fokus – stor turbulens i Turkiet och Argentina
- # Svenska inköpschefsindex föll markant i augusti men är mycket slagig – rasar ofta i augusti
- # Den tunga tyska konjunkturbarometern för industrin (IFO-index) överraskade positivt
- # Marknaden prisar in en Fedhöjning i september och en majoritet tror på höjning även i december
- # Bomarknadsoro i Sverige stabiliserades något under senvåren och under sommaren och öppnade för en stark uppgång i bankaktier
- # Efter Junckers möte med Trump har tullkriget mellan USA & EU för tillfället tonats ned, men handelskriget mellan USA & Kina har en eskalerande ton från båda sidor

Asienobligation:

En investering från april 2015. Fick en hygglig start men tappade sedan kraftigt på rådande börsturbulens.

I februari 2016 var underliggande korg ner ca 22 % (index inklusive dollareffekt).

Sedan sommaren 2017 har vi sett en mycket stark återhämtning.

Dock, på eskalerande handelskrig och så har regionen haft en tuff period på senare tid. Värderingen idag är drygt 106 % vilket innebär att vi tappat ca 2 % under sommaren och korgen är trots allt upp drygt 10 %.

Ca 1,5 års löptid återstår så potentialen finns och är god.

Obligationerna VAL Corporate Bond:

Nu återstår 3 obligationer med denna typ av exponering.

De tidigare har sålts med bra resultat.

De mindre innehaven i **VAL Corporate Bond med förfall 190218 samt 190502** återstår.

Efter en liten nedgång under juli steg strategin med 0,66% i augusti.

Obligationen från maj-14, **VAL Global High Yield**, som efter en bra start haft en tuff tid.

Pressen på råvarumarknaden har ökat spreadarna markant inom HY-segmentet.

Dock börjar vi se en ökad riskaptit och därmed minskande spreadar.

Vilket vi sett när vi gått från - 14 % ner till positivt territorium de senaste åren.

I augusti backade strategin 0,12%.

Indexcertifikat Sverige:

Verkstadscertifikatet (ABB/Sandvik) avyttrades per 4 oktober 2016 till kurs 117,85 %, dvs 17,85 % avkastning på knappt ett år.

Denna likvid med mindre tillägg har placerats i Swedish Takovers, 23 potentiella uppköpskandidater enligt Carnegies analytiker. 2 års löptid.

Detta certifikat såldes 23 november till nettokurs ca 110 %.

Denna likvid investerades i ett OMX-certifikat, 13 MSEK som ursprungligen var 10 MSEK.

Denna nya exponering har ett skydd mot kursfall på 30 %, således en betydligt tryggare placering

Exponeringen startade 18 december och per sista augusti var index marginellt upp.

Således har vi fått se en bra återhämtning under sommaren.

Certifikat Infrastruktur USA:

Startade med likvid 3 januari 2017. Exponering mot tio aktier inom infrastruktur.

Sommaren har inneburit uppgång och vi är nu upp ca 8 %.

En långsiktigt mycket intressant investering som har tiden för sig.

Certifikat Immuno-Onkologi:

Består av en korg av fyra aktier med exponering mot sektorn samt en ETF exponerad mot amerikansk bioteknik.

Exponeringen startade 16 mars 2017 och fick en mjuk start.

Sektorn har verkligen kommit i fokus under sommaren och korgen har utvecklats mycket starkt.

Korgen har stigit ca 8 % och vi är nu upp ca 11 % sedan start.

5 års löptid, såldes så har vi tiden för oss och exponeringen känns bekväm.

Fonder...

Swedbank Robur Ethical Global Mega:

Hade åter en bra månad och steg 6,8% och är nu upp ca 17 % sedan investeringen hösten-17..

Carnegie Strategifond:

Stark månad med en uppgång på 2,7%.

Lannebo Mixfond:

Augusti blev en positiv månad och fonden steg med 1,4%.

Carnegie Corporate Bond Fond:

Augusti blev en positiv månad och fonden steg med 0,3%.

Sammanfattningsvis kan man konstatera är våran största depå (2/3 av totalinehavet i portföljen) ser intressant ut även framöver. Carnegie arbetar aktivt utifrån ett hållbarhetsperspektiv och alla fonder vi har och flertalet strukturerade produkter är screenade av exvis UNIPRI, SWESIF och/eller Svanen märkta. Dock inte alla.

Omdöme hela värdepappersportföljen

God ekonomisk hushållning	Kommunen ska genom sina placeringar gynna ekologisk och social hållbarhet och ska inte placera i bolag verksamma inom vapen, tobak, alkohol, pornografi och fossilenergi	-	I pensionsportföljen finns värdepapper som indirekt innehåller bolag som verkar inom fossilenergi.
---------------------------	--	---	--

Om man jämför våra placeringar utifrån olika ”kontrollorgan” (för hållbara investeringar), t ex Unipri, Swesif, Svanen med flera (som ger ett mindre utrymme för indirekt fossilenergi) skulle vi kunna redovisa. **Gult**

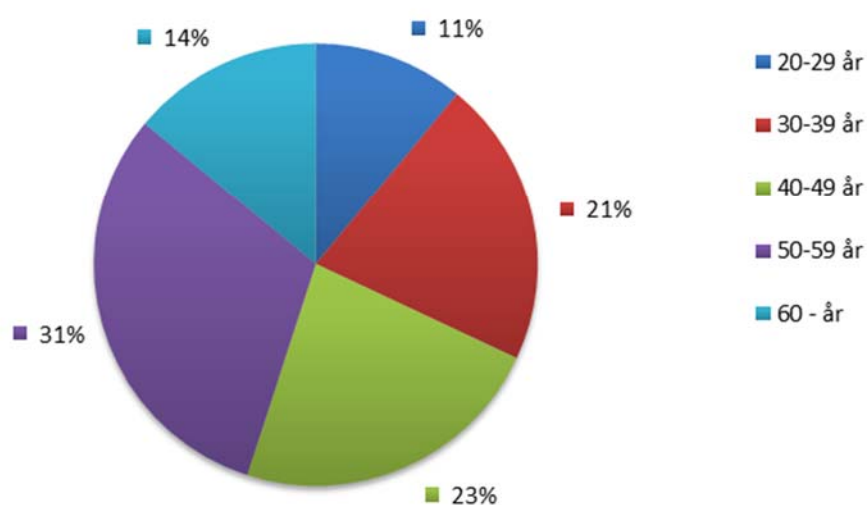
Målet om fossilfria placeringar (indirekta, vi har inga direkta placeringar) är svår att nå. Flertalet av våra fonder och strukturerade produkter har ”klarsignal från kontrollorgan” (för hållbara investeringar) såsom Unipri, Swesif, Svanen **men inte alla** och vi letar hela tiden efter helt fossilfria alternativ men det kommer under de kommande åren tyvärr vara så att målsättningen om helt fossilfria placeringar kommer bli svår att nå.

Totalt överstiger marknadsvärdet för alla våra värdepapper anskaffningsvärdet med drygt 32 Mkr utöver realiserade vinster och förluster. Marknadsvärdet uppgår till 477 Mkr och anskaffningsvärdet till 445 Mkr. Pensionsåtagandet intjänat före 1998 uppgår till cirka 390 Mkr

Personalredovisning

Hallstahammars kommun hade 2018-08-31 1233 personer anställda, varav 1039 kvinnor och 194 män. Kvinnornas medelålder är 46,14 år och männens 45,91 år.

ÅLDERSSTRUKTUR Hallstahammars kommun 2018-08-31

varav:	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 - år
Kommunstyrelse	6%	24%	20%	33%	17%
Teknisk nämnd	6%	16%	23%	35%	20%
Bygg och miljönämnd	10%	40%	20%	10%	20%
Barn och utbildningsnämnd	9%	21%	26%	31%	13%
Socialnämnd	14%	21%	22%	30%	13%
Kultur och fritidsnämnd	15%	26%	26%	15%	18%

Kommunstyrelsen hade 2017-08-31 54 personer anställda, varav 41 kvinnor och 13 män. Kvinnornas medelålder är 46,85 år och männens 51,54 år.

Tekniska nämnden hade 2018-08-31 104 personer anställda (motsvarande tidpunkt 2016 var 97 personer anställda) varav 48 kvinnor och 56 män med en total medelålder på 49,33 år. Kvinnornas medelålder är 51,65 år och männens 47,34 år.

Bygg- och Miljönämnden hade tertial 2 2018 10 personer anställda, varav 6 kvinnor och 4 män. Kvinnornas medelålder är 42,83 år och männens 46,25 år.

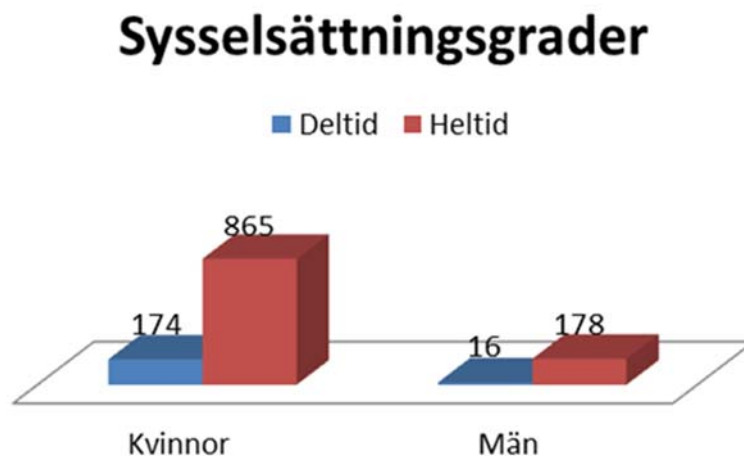
Barn- och utbildningsnämnden hade den 31 augusti 2018 451 personer anställda, varav 399 kvinnor och 52 män. Kvinnornas medelålder är 46,34 år och männens 46,23 år.

Socialnämnden hade 31 augusti 580 personer anställda, varav 523 kvinnor och 57 män. Kvinnornas medelålder är 45,69 år och männens 42,37 år.

Av de anställda på Socialförvaltningen arbetar 77,24 % heltid och 22,76 % arbetar deltid. Av de kvinnliga arbetstagarna arbetar 76,67 % heltid och 23,33 % arbetar deltid. Av de manliga arbetstagarna arbetar 82,46% heltid och 17,54 % deltid.

Sysselsättningsgrader

84,3 % av de anställda inom Hallstahammars kommun arbetar heltid, 15,7 % arbetar deltid.

<i>varav:</i>	Kvinnor Deltid	Kvinnor Heltid	Män Deltid	Män Heltid
Kommunstyrelse	0	41	1	12
Teknisk nämnd	12	36	1	55
Bygg och miljönämnd	0	6	0	4
Barn och utbildningsnämnd	31	368	0	52
Socialnämnd	122	401	10	47
Kultur och fritidsnämnd	9	13	4	8

98 % av de anställda inom kommunstyrelsen arbetar heltid, 2 % (en person) arbetar deltid.

87,5 % av de anställda inom Tekniska nämnden arbetar heltid vilket ökning gentemot motsvarande period tidigare år (tertiäl 2 2017 86,6 %, tertial 2 2016 81,6 %). Av de kvinnliga arbetstagarna arbetar 75 % heltid och 25 % deltid. Av de manliga arbetstagarna arbetar 98 % heltid och 2 % deltid.

Samtliga anställda inom Bygg- och miljönämnd arbetar heltid.

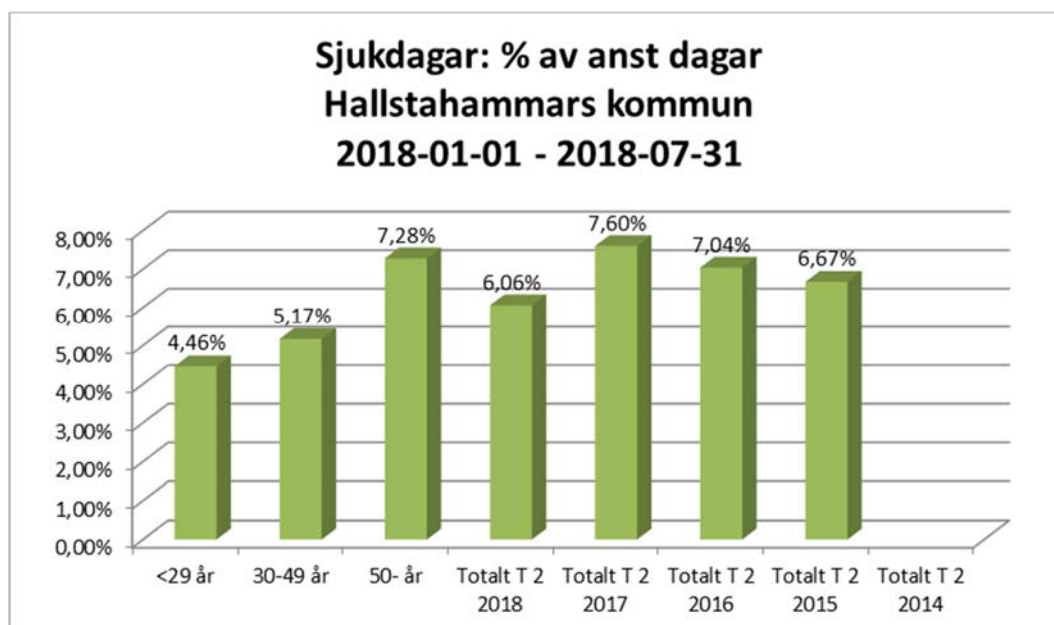
Totalt arbetar de anställda inom Barn- och utbildningsnämnden 93,13% heltid medan 6,87% arbetar deltid. Av de kvinnliga arbetstagarna arbetar 92,23% heltid och 7,77% deltid. De manliga arbetstagarna arbetar 100% heltid.

Av de anställda på Socialförvaltningen arbetar 77,24 % heltid och 22,76 % arbetar deltid. Av de kvinnliga arbetstagarna arbetar 76,67 % heltid och 23,33 % arbetar deltid. Av de manliga arbetstagarna arbetar 82,46% heltid och 17,54 % deltid.

Totalt arbetar av de anställda inom kultur- och fritidsnämnden 61,76% heltid medan 38,24% arbetar deltid. Av de kvinnliga arbetstagarna arbetar 59,09% heltid och 40,91% deltid. Av de manliga arbetstagarna arbetar 66,67% heltid och 33,33% deltid.

Sjukfrånvaro

Andelen långtidssjukskrivningar längre än 90 dagar utgör 40,63 % av antalet sjukskrivningsdagar, vilket är en minskning gentemot samma period 2017 (52,57 % år 2017).

varav:	<29 år	30-49 år	50-år	Totalt T 2 2018	Totalt T 2 2017	Totalt T 2 2016	Totalt T 2 2015	Totalt T 2 2014
Kommunstyrelse	12,81%	1,94%	3,09%	3,15%	2,21%	3,36%	6,95%	1,80%
Teknisk nämnd	2,14%	4,63%	6,96%	4,67%	7,20%	4,86%	5,80%	5,25%
Bygg och miljönämnd				5,10%	10,62%	1,75%	2,94%	9,70%
Barn och utbildningsnämnd	4,35%	4,32%	6,87%	5,50%	7,41%	6,94%	7,59%	4,90%
Socialnämnd	4,62%	6,43%	8,72%	7,21%	8,41%	8,14%	6,91%	
Kultur och fritidsnämnd	1,42%	2,59%	2,59%	2,41%	3,54%	1,52%	2,94%	3,35%

Sjukfrånvaron har ökat inom kommunstyrelseförvaltningen jämfört med samma period förra året. Andelen långtidssjukskrivningar längre än 90 dagar utgör 24 % av antalet sjukskrivningsdagar, vilket är en ökning gentemot samma period 2017 (0% tertial 2 2017).

Sjukfrånvaron tertial 2 har minskat inom Tekniska nämnden i förhållande till samma period förra året. Andelen långtidssjukskrivningar längre än 90 dagar utgör 24,2% av antalet sjukdagar. Vid jämförelse med tertial 2 förra året har andelen långtidssjukskrivningsdagar sjunkit (tertialet 2 2017 71,7 %, tertial 2 år 2016 72,2%).

Bygg- och Miljönämnden hade tertiäl 2 2018 10 personer anställda, varav 6 kvinnor och 4 män. Kvinnornas medelålder är 42,83 år och männens 46,25 år.

Sjukfrånvaron har minskat inom Barn- och utbildningsnämnden jämfört med samma period förra året. Andelen långtidssjukskrivningar längre än 90 dagar är 42% av antalet sjukdagar, vilket är en minskning gentemot samma tidsperiod år 2017 57 % (50% tertiäl 2 2016, 46 % tertiäl 2 2015, 44 % tertiäl 2 2014).

Andelen långtidssjukskrivningar inom Socialförvaltningen längre än 90 dagar utgör 43 % av antalet sjukskrivningsdagar. (2017-07-31 var siffran 48 %). Antalet anställda i tabellen är ett snitt på hur många tillsvidareanställda kommunen hade jan-juli.

Andelen långtidssjukskrivningar inom Kultur- och fritidsnämnden längre än 90 dagar är 0% av antalet sjukdagar, vilket är en minskning mot samma tidperiod förra år 2016 12,6%.

Verksamhetsredovisning

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Inledning

Under perioden 1 januari - 31 augusti 2018 kan sammanfattningsvis följande områden lyftas fram i syfte att ge perspektiv på mål och resultat för kommunstyrelsens ansvarsområden. Vissa kommunövergripande områden kommenteras i förvaltningsdelen av delårsrapporten.

Målområden:

Mål 1: Kommunen har god planberedskap för varierande, attraktiva och blandade boendemiljöer som stimulerar olika boendeformer i alla kommundelar.

Om kommunen ska få en fortsatt positiv inflyttning är arbetet med att få fram nya bostadsområden högt prioriterade. Under första delen av 2018 har sex detaljplaner antagits där majoriteten möjliggör bostadsbebyggelse. Under den kommande perioden kommer fler detaljplaner för bostadsändamål att arbetas fram.

Det är angeläget att de områden som har klara detaljplaner kan exploateras snabbt. Därefter finns en plan för att marknadsföra färdiga områden. Det är glädjande att det finns flera externa intressenter som visar intresse för att bygga i Hallstahammars kommun. Under september 2018 medverkar Hallstahammars kommun på Bygga Bomässan där kommunens olika områden marknadsförs.

Särskilda projekt som pågår är vidare, ett nytt resecentrum, gestaltningsprogram för centrum och ett kulturmiljöprogram. Dessutom kommer arbetet med en ny översiktsplan att påbörjas under hösten 2018.

Mål 2: De allmänna kommunikationerna ska ständigt utvecklas och förbättras för att möta medborgarnas behov och stimulera till ett ökat kollektivt resande.

Det kollektiva resandet fortsätter att öka inom kommunen och till och från kommunen. Under våren 2018 har Hallstahammar tillsammans med Surahammars kommun ansökt hos Kollektivtrafikmyndigheten att få tillstånd att köra den interna kollektivtrafiken i egen regi i ytterligare två år vilket är en option i nuvarande avtal. Beslut i frågan förväntas under september 2018. Ambitionen är, efter de två optionsåren, att även Hallstahammar ska kunna köpa sin interna trafik från KTM. Den kommande perioden kommer en plan att tas fram för att överföra trafiken till KTM. Budgeten för kollektivtrafiken har varit ansträngd, den kommenteras särskilt under ekonomidelen.

Mål 4: Kommunen ska tillhandahålla och utveckla fler digitala tjänster och modern teknik som förenklar och förbättrar servicen till medborgarna.

Inom området digitalisering finns nu en antagen digitaliseringsstrategi. En handlingsplan är under utarbetande. Kommunen är numera delägare i Inera. Företaget, som ägs bland annat av Sveriges Kommuner och Landsting erbjuder en rad tjänster som medför att vi på ett mer effektivt sätt kan lyckas att digitalisera fler tjänster. För kommunstyrelsens del kommer Inera att erbjuda en upphandling för e-arkiv som kommer att samordnas av kommunstyrelseförvaltningen. Det är en viktig komponent för att få fram bra ärendehanteringssystem som kommer att underlätta administrationen för samtliga nämnder och förvaltningar. Det pågår också ett arbete att digitalisera samtliga detaljplaner för att på sikt underlätta arbetet och ge invånarna enkla möjligheter att se vad de kan bygga på sin fastighet. Arbetet med fler e-tjänster fortsätter.

Mål 13: Hallstahammars kommun ska stimulera utvecklingen för att uppnå den nationella målsättningen om fossilfritt Sverige till 2030.

Hallstahammars kommun invigde under våren 2018 en HVO-tank på tekniska förvaltningen. Det innebär att alla dieselfordon i kommunen numera tankar med miljövänlig HVO-diesel. Satsningen är en i raden, för att uppnå målet om ett fossilfritt Sverige.

Mål 16: Kommunens upphandlingar och inköp är effektiva, ändamålsenliga samt stimerar det lokala näringslivet.

Inom upphandlingsområdet finns en rad utmaningar. Vi behöver bland annat förbättra avtalstroheten väsentligt. Problemen bör kunna lösas genom med ett nytt IT system. Vi står inför flera större upphandlingar som ska genomföras den närmaste tiden.

Mål 17: En klimatplan och ett miljöprogram ska antas som led i arbetet för att miljöcertifiera kommunen enligt ISO 14001 eller motsvarande standard till år 2018.

En klimatanpassningsplan är antagen för perioden 2018–2025. Den ska bidra till att nå en del av målen inom Agenda 2030 och innehåller både förstudie och handlingsplan. Planen behandlar både den geografiska avgränsningen och kommunala verksamheter. I förstudien har en matris tagits fram och ger en prioritering över vilka åtgärder som är viktigast att börja med. Åtgärder riktas främst till kommunala verksamheter. Planen kommer att fokusera på värme- och vattenfrågan.

Inom det miljöstrategiska området pågår ett antal LONA-projekt. Projekt Förstudie – Utveckling av Kolbäckens natur- och rekreationsvärden, som drivs i samverkan med Mälarenergi Vattenkraft AB, har initierats och inledande möten har hållits med berörda företag och allmänheten. Under våren upprättades en ansökan om statliga medel för LONA-projektet Förstudie – våtmark på rätt plats som kommunstyrelsen sak ta ställning till. Länsstyrelsen i Västmanlands län har beviljat medel enligt ansökan och projektet kommer att initieras under hösten 2018, u f a kommunstyrelsens beslut. Arbetet med grönstrukturplan planeras att starta under hösten.

För närvarande bedöms inte samhällsplaneringens konsekvenser för biologisk mångfald och grönområden på ett systematiskt sätt. Under perioden har en mall tagits fram i syfte att underlätta detta arbete.

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen har antagit mål för perioden 2016–2019. Uppföljningen av dessa (måluppfyllelsen) ska bedömas enligt färgskalan röd-gul-grön. Det saknas dock flera mätvärden på vissa mål, vilket framgår av bilagor med mål- och nyckeltalstabellerna i sin helhet. Till viss del har det att göra med att flera värden är årsbasis och följs upp i årsredovisning, men även på grund av att vissa indikatorer ej är mätbara.

Målområde	Mål	Utfall	Utveckling	Kommentar
Enkelt och nära	Mål 1: Kommunen har god planberedskap för varierande, attraktiva och blandade boendemiljöer som stimulerar olika boendeformer i alla kommundelar.		↑	Planberedskap fortsatt prioriterat. Andelen hushåll och företag med tillgång till fiber fortsätter att öka.
Enkelt och nära	Mål 2: De allmänna kommunikationerna ska ständigt utvecklas och förbättras för att möta medborgarnas behov och stimulera till ett ökat kollektivt resande, med fokus på hela resan från "dörr till dörr". Antal resor per invånare som sker med kollektivtrafik, cykel eller till fots ska öka.		↑	Ökning av resandet med buss på samtliga linjer. Ökning av cykelväg i kommunen.
Enkelt och nära	Mål 3: Kommunens förmåga att förebygga och hantera kriser och stora samhällsstörningar ska stärkas.		↑	Fortsatta framsteg i arbetet med kontinuitetsplaner under 2018. Flera informationsinsatser till allmänheten.
Nytänkande och kreativt	Mål 4: Kommunen ska tillhandahålla och utveckla fler digitala tjänster och modern teknik som förenklar och förbättrar servicen till medborgarna.		-	Ingen helhetsbedömning görs. Saknas mätbarhet på flertalet indikatorer.
Nytänkande och kreativt	Mål 5: Medborgare, kunder och företagare ska uppleva kommunen som tillgänglig, effektiv, kompetent och serviceinriktad. Den personliga servicen ska finnas kvar.		-	Fortsatt framåt gällande service för företag. Saknas nya värden på flera nyckeltal. Följs upp i årsredovisning.
Nytänkande och kreativt	Mål 6: Ett varierat näringsliv och ett bra företagsklimat i kommunen skapar fler och nya arbetstillfällen.		-	Saknas nya värden. Följs upp i årsredovisning.
Nytänkande och kreativt	Mål 7: Kommunstyrelsen ska verka för att i samverkan med berörda näringar öka antalet		-	Ingen helhetsbedömning görs. Saknas

	besökare till Hallstahammars kommun			mätbarhet på flertalet nyckeltal.
Nytänkande och kreativt	Mål 8: Hästnäringen fortsätter att utvecklas och har fortsatt hög kvalitet. Strömsholm ska vara en av landets främsta mötesplatser och kompetenscenter för hästnäringen.		-	Ingen helhetsbedömning görs. Saknas mätbarhet på flertalet nyckeltal.
Ansvar och engagemang	Mål 9: Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade.		↔	Fortsatt förbättring gällande frisknärvaron, dock ökar skillnaden i andel kvinnor/män i organisationen. Projekt kring 50–50 fördelning kvinnor och män ej påbörjat.
Ansvar och engagemang	Mål 10: I Hallstahammars kommun tillämpas önskad sysselsättningsgrad. Delade turer ska arbetas bort.		-	Ingen helhetsbedömning görs. Saknas mätbarhet.
Ansvar och engagemang	Mål 11: Samtliga verksamheter ska senast 2019 ha implementerat strategin för jämställdhetsintegrering och arbeta för jämlikhet och jämställdhet på alla plan.		↔	Ej möjligt att mäta jämställd budget. Arbetet kring en lokal strategi precis påbörjat.
Ansvar och engagemang	Mål 12: Hallstahammars kommun ska samordna resurser för tidiga förebyggande insatser för utjämning av skillnader i hälsa och stärkt trygghet och säkerhet.		-	Saknas nya värden på flertalet indikatorer. Positiv utveckling på självskattad hälsa och barn och unga i ekonomiskt utsatta hushåll.
Ansvar och engagemang	Mål 13: Hallstahammars kommun ska stimulera utvecklingen för att uppnå den nationella målsättningen om fossilfritt Sverige till 2030.		↑	Positiv utveckling på andel fossila drivmedel minskar, dock avser värdena 2016. Minskning av förnybart i elproduktion och fjärrvärme.
Ansvar och engagemang	Mål 14: Hallstahammars kommuns verksamheter ska bli fossilfria senast 2019.		-	Fortsatt ej mätbart.
Ansvar och engagemang	Mål 15: Vid inköp ska Hallstahammars kommun ta ökad ekologisk och social hänsyn. Minst 50 procent av alla upphandlade produkter ska vara socialt och miljömässigt hållbara		↑	Mätbarhet endast på andel ekologiska livsmedel, vilket ökar under 2018.

	år 2019.			
Ansvar och engagemang	Mål 16: Kommunens upphandlingar och inköp är effektiva, ändamålsenliga samt stimerarar det lokala näringslivet.		↓	Mätvärden saknas på andel anbud från lokala företag. Avtalstroheten minskar väsentligt.
Ansvar och engagemang	Mål 17: En klimatplan och ett miljöprogram ska antas som led i arbetet för att miljöcertifiera kommunen enligt ISO 14001 eller motsvarande standard till år 2018.		↑	Klimatplan antagen. Arbetet kring miljöprogram kopplas in i arbetet med Agenda 2030.
Ansvar och engagemang	Mål 18: Samhällsplaneringen ska leda till att grönområden, biologisk mångfald och naturreservat värnas och utökas.		↔	Arbetet med gröstrukturplan planeras startas upp under hösten. Bedömning av samhällsplaneringens konsekvenser för biologisk mångfald och grönområden sker ännu ej systematiskt, dock är mall för detta framtagen.
Ansvar och engagemang	Mål 19: Kommunen ska utveckla metoder och tjänster som främjar ökad delaktighet och jämlikt inflytande.		-	Saknas nya mätvärden. Följs upp i årsredovisning.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan - Aug	Redovisat Jan - Aug	Avvikelse Jan - Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	8 546	14 490	16 762	11 175	11 961	786	18 662	1 900
Kostnader (-)	-57 972	-89 152	-92 150	-61 433	-64 912	-3 479	-94 050	-1 900
Nettokostnader	-49 426	-74 662	-75 388	-50 259	-52 951	-2 693	-75 388	0

Avvikelser Jan - Aug 2018 (tkr)	
Kommunstyrelsen	
Årsvisakostnader	-3 730
Kollektivtrafik	-2 100
IT-kostnader	-2 000
Kommunöverg. system	-300
Annonser	200
Porto/kopieringskostnader	320
E-arkiv	1 000
Personal	1 210
Årsvisaintäkter	2 175
Övrigt	532
Nettokostnader	-2 693

I delårets resultat ingår flera årsvisa kostnader som inte periodiserats över hela året. En del har inte periodiserats för att det är en årsvis engångskostnad som betalats ut. Ett typiskt sådant exempel är partistöd som betalas ut i början av året. Andra exempel är försäkringskostnader, bilskatter och andra avgifter. En del tjänster kommunstyrelsen köper betalas för hela året vid en tidpunkt. Dessa kostnader är ibland så små att de inte finns tillräckliga motiv till att periodisera kostnaden men sammantaget så blir det påverkande belopp. På helåret så försvinner dessa avvikelser.

Kostnaden för kollektivtrafiken har en avvikelse som förklaras av att den kostar mer än vad kommunstyrelsen har budgeterat för (se vidare under årsprognosavvikelserna). Kostnaderna för kommunens IT-drift visar också på en avvikelse till delåret och detta utvecklas nedan under årsprognosen. Utöver faktisk IT-drift har kommunstyrelsen hand om ett flertal kommunövergripande system, såsom lönesystemet Personec P, ekonomisystemet Visma affärlösningar och avtalsdatabasen Tendsign för att hålla ordning på alla upphandlingar. Dessa system stiger i kostnad för varje år och kommunstyrelsen kan inte täcka dessa kostnadsökningar inom befintlig ram. Det är dock inte bara negativa avvikelser utan dessa möts utav en del positiva avvikelser det vill säga högre intäkter än beräknat eller lägre kostnader än beräknat. Bland dessa poster utmärker sig främst årsvisa intäkter som är intäkter kommunstyrelsen fått men som ännu inte förbrukats. Som exempel finns statsbidrag för finskt förvaltningsområde och olika bidrag för LONA-projekt, civilförsvaret med mera. Personalkostnader ligger också som en positiv avvikelse för delåret men består av många olika poster. Till övervägande del så är det en positiv avvikelse och framförallt så är det att en tjänst som inte är tillsatt.

Det finns även viss frånvaro som gör att personalkostnaderna har blivit lägre än beräknat.

Till budget 2018 fick kommunstyrelsen ett tillskott för att införa ett E-arkiv. Detta arbete har ännu inte påbörjats och ligger därför som en positiv avvikelse för delårsresultatet. Utöver detta så har kostnaden för porto och kopiering blivit lägre än tidigare år och budgeten för annonsering har inte förbrukats i den takt som beräknades i budgetarbetet. Totalt ger dessa positiva avvikelser ett överskott på 5 437 tkr.

Sammantaget de positiva och de negativa avvikelserna så visar kommunstyrelsen på en delårsavvikelse på totalt -2 693 tkr.

PROGNOS FÖR HELÅRET 2018

Avvikelser 2018 (tkr)	
Kommunstyrelsen	
IT-kostnader	-2 460
Kollektivtrafik	-1 700
Årvisakostnader	0
Kommunöverg system	-530
Annonser	210
Porto/kopieringskostnader	440
Årvisaintäkter	1 080
E-arkiv	1 000
Personal	1 110
Övrigt	850
Nettokostnader	0

För helåret visar kommunstyrelsen att budgeten kommer hållas inom sin tilldelade budgetram. På den negativa sidan finns framförallt IT-driften. Det finns inte täckning för den driftkostnad som IT-verksamheten i hela kommunen kräver. Kommunens verksamheter använder mer och mer IT-stöd i sina verksamheter, det är allt ifrån fler surfplattor i förskolorna till trådlöst nätverk på äldreboendena. Antalet anställda i Hallstahammars kommun ökar och varje person medför en ökad IT-kostnad i form av e-postadresser och supportkostnader med mera. Även omvärldsförändringar påverkar IT-budgeten till exempel så hade kommunen tidigare ett antal office licenser som redan var betalda. När dessa licenser idag ska ersättas med senare versioner så går de inte att köpa för styckepris utan till en månadskostnad.

Kostnaden för kommunens officelicenser var för ett par år sedan 0 kronor per år eftersom de redan var betalda. Idag kostar kommunens Office/Skype licenser över en miljon kr per år. För att få en närmare koppling mellan verksamheternas behov av IT-utveckling och kostnaden har ett förslag presenterats där påverkbara kostnader överförs till resp förvaltning, istället för att ha hela kostnaden centralt. En fördelning av kostnaderna på respektive förvaltning förändrar dock inte det faktum att IT-kostnaderna ligger på 2,5 mkr över budget. Kommunledningsgruppen utreder nu tillsammans med personal från IT och ekonomi hur dessa kostnader ska hanteras framöver.

Det andra området som går sämre än budget är kollektivtrafiken. Denna prognos är dock lite osäker då vi just nu bygger upp en fordran på Kollektivtrafikmyndigheten (KTM) för färdtjänsten. Färdtjänsten har haft problem med att hålla budgeten. Flera insatser har genomförts vilket har gett avsett resultat d v s kostnaderna sjunker med cirka 1 mkr. Kommunstyrelsen betalar dock samma summa till KTM. Där beräknas det att på helåret 2018 kommer kommunstyrelsen att ha betalat nästan en miljon kronor för mycket till KTM. Det finns en risk för att beloppet kan komma att återbetalas först 2019. I det presenterade resultatet är denna post inräkning. Resterande 900 tkr består i bussen som går mellan Näslund och Fredhemskolan som kommunstyrelsen inte har budgettäckning för. Så bortsett från Näslundbussen så är kollektivtrafiken i balans men frågetecknet kring den fordran som finns på KTM kvarstår.

Den tredje avvikelserna för helåret består av kommunens övergripande system, lönesystemet, ekonomisystemet och upphandlingssystemet. Det finns inte täckning för indexuppräknningen som sker varje år. Skillnaden mellan budget och utfall ligger för 2018 på 530 tkr.

Sammanlagt ger dessa tre områden ett underskott på totalt -4 690 tkr.

För att möta dessa kostnader har kommunstyrelsen ett antal områden som inte förbrukar hela budgeten eller där det är högre intäkter än beräknat. Till största delen består den av personal. Kommunstyrelsen har en vakant tjänst som inte är tillsatt. Dessutom finns ett visst överskott på personalkostnader p g a att det i år finns ett glapp mellan att en anställd slutar och den nyanställde börjar. Det gör att personalkostnaderna beräknas bli 1 110 tkr lägre än budgeterat.

Sen har kommunstyrelsen ett par poster i tabellen kallat årsvisa intäkter. Den består av en del medel som är till för att kunna täcka vid speciella händelser eller intäkter för kostnader som varit tidigare år. Totalt uppgår dessa belopp till 1 080 tusen kr

Ett annat område som också nämns i delårsresultatet är budgettillskottet för att införa E-arkiv. Bedömningen är att arbetet inte kommer att hinnas påbörjas i år utan först nästa år. Vilket gör att en miljon kronor, i år kan gå in och täcka underskott för våra andra kostnader.

Kostnaderna för porto och kopiering beräknas ge ett överskott i år men bedöms vara tillfälligt då en ny upphandling nästa år inte kommer ge lika bra priser som vi har i dagens avtal. Bedömningen är att 2018 kommer dessa kostnader bli 440 tkr lägre än budget.

Annonseringskostnaderna beräknas i år inte förbruka hela sin budget. Det beror dels på att det inte tagits fram någon ny turistbroschyr, dels har behovet av att annonsera i framförallt VLT minskat och ersätts av annonser i andra medier. Kostnadsvinsten här har beräknats till 210 tkr för 2018.

Sammantaget ger dessa positiva och negativa avvikelser en helårsprognos precis i nivå med budget. Denna situation är dock inte hållbar på längre sikt. Kommunstyrelsen hade lika gärna kunnat visa ett underskott på tre miljoner kronor men en kostnadsmedvetenhet

och ett mål att klara budget för helåret har gett resultat. Kollektivtrafiken är så gott som i balans men ett tillskott behövs till att klara nästa års indexuppräknning. IT-driften behöver tillskott om dagens nivå ska kunna behållas men för att klara det långsiktigt krävs att IT-kostnaderna blir en del av verksamheternas kostnader så att det blir en integrerad del av kostnaderna när verksamheterna växer eller förändras. Idag ses IT-kostnader som något udda och svårt när det egentligen borde vara lika självklart som eluttag när det byggs nytt.

Driftsredovisning Vhtområden (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan - Aug	Redovisat Jan - Aug	Avvikelse Jan - Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Politisk verksamhet	-7 623	-9 881	-9 765	-6 510	-7 647	-1 137	-9 492	273
Kollektivtrafik	-12 159	-18 561	-17 066	-11 378	-13 466	-2 088	-18 735	-1 669
IT-verksamhet	-5 916	-8 695	-7 806	-5 204	-7 164	-1 960	-10 265	-2 459
Övrigt	-23 728	-37 526	-40 751	-27 167	-24 675	2 492	-36 896	3 855
Nettokostnader	-49 426	-74 662	-75 388	-50 259	-52 952	-2 693	-75 388	0

Ovanstående tabell visar främst hur avvikelserna är fördelade på fyra olika områden. Som tabellen visar så är det kollektivtrafik och IT-verksamheten som framförallt står för de negativa avvikelserna och övriga verksamheter som får stå tillbaka för att hålla den totala budgeten. För utförligare beskrivning se ovanstående beskrivningar av avvikelserna. Överskottet inom politisk verksamhet består främst av att kommunstyrelsen inte utnyttjat anslaget för projektmedel. Den delen balanserar också ett underskott på partistödet med c:a 90 tkr.

Investeringar

När det gäller stadsnät räknar vi med att tätortssatsningen slutredovisas 2018.

Det pågår ett arbete när det gäller digitaliseringssatsningar. Förslaget är att anslaget används till bl a WIFI utbyggnad både externt och internt inom kommunens verksamheter.

Nyckeltal

Återkommer i årsredovisningen

Handlingsplaner

I augusti 2017 redovisades en handlingsplan för att få en budget i balans för kommunstyrelsen.

För kollektivtrafikbudgeten redovisades ett underskott på 1,5 miljoner kronor. Flera åtgärder har satts in och budgetunderskottet krymper. Det återstår dock några osäkra poster, bland annat en förväntad återbetalning från Kollektivtrafikmyndigheten. Dessutom finns en extraordinär utgift då eleverna från Näslund åker skolskjuts till Fredhemsolan tills Näslundskolan är åtgärdad.

Som tidigare aviserats i delår per april 2018 ökar även kostnaderna för personal- och ekonomisystemen.

Det beräknade underskottet uppgår till 500 tkr för båda systemen. Det är svårt att påverka budgetposterna för att nå balans.

Det fanns tidigare två befattningar som var underfinansierade, finskt förvaltningsområde och miljöstrateg. Dessa poster är åtgärdade under 2018 eftersom utvecklingsmedel har tagits i anspråk.

Det som tillkommit är IT-budgeten som är underfinansierad. Kommunledningsgruppen tillsammans med enheten för strategisk utveckling och planering utreder hur underskottet kan hanteras på bästa sätt.

Socialnämnden

Sammanfattning

2018 års andra prognos för socialnämnden visar på ett överskott på 3 580 tkr. Resultatet visar dock inte fullt ut verksamheternas verkliga kostnader primärt på grund av att utfallet (intäkten) från 2016 års flyktningmottagande som för 2018 är ovanligt gynnsam samt statsbidrag inom äldreomsorgen. Detta i kombination med nämndens pågående kostnadsanpassningar och gynnsamma statsbidrag inom vissa verksamheter gör att socialnämnden balanserar totalt sett 2018. Socialnämndens pågående kostnadsminskningsprogram (nr 2) som antogs under 2017 är en förutsättning för en fortsatt gynnsam ekonomisk utveckling. Socialnämndens verksamheter har inför kommande år obalanser som behöver adresseras i kommande budgetdiskussioner. Denna prognos bygger också på att nuvarande omfattning och inriktning bibehålls. Prognosen är fortsatt känslig för nya och kostnadsdrivande vägval.

Viktiga händelser under 2018

Demografin den enskilt största utmaningen- demografin – inriktningsbeslut för fortsatt utbyggnad taget

Den demografiska utvecklingen ökar trycket på t ex hemtjänsten under kommande år. Äppelparkens äldreboende som i huvudsak utgjorde ersättningsplatser för Ädelstenens äldreboendeplatser. Äppelparken bidrog med 25 nya platser och behöver kompletteras med flera platser i särskilt boende under kommande år. Arbetet med utbyggnaden av det särskilda boendet för äldre är igångsatt under 2018. KF har fattat ett inriktningsbeslut om 55 nya platser. Ombyggnation av Parkskolans lokaler åt hemtjänsten har pågått under året och är nu inflyttningsklart. På Hästhovens och Hjärtpunktens träffpunkter har renovering och ombyggnation av lokalerna påbörjats under 2018. Hallstahammars kommun blev den 12 april 2018 upptagna i WHO:s internationella nätverk för äldrevänliga städer. Arbetet med att genomföra en baslinjebedömning av kommunens äldrevänlighet har påbörjats i dialog med kommunens pensionärsråd.

Försöket med 35 timmarsvecka oerhört framgångsrikt

Svårigheterna att rekrytera inom myndighet barn och familj har lättat under året, antal rekryteringar har också minskat och sjuktalen likaså (för berörd arbetsgrupp från 14,49% till 2,48 %!). Mycket av detta kan vi härleda till projektet med 35-timmars vecka för denna arbetsgrupp. Det ger en stabilitet och möjlighet att arbeta med mer kostnadseffektiva och hållbara lösningar. Denna satsning är en oerhörd framgång för socialnämnden.

Frisknärvaron förbättrad

Genom personalförsörjningskedjans arbete har socialnämndens sjuktal minskat med drygt 1,5 % under 2018 i jämförelse med föregående år. Bland annat så har LSS verksamheten samlat minskat sina sjuktal med nästan 2 %. Detta är viktigt och glädjande men arbetet behöver fortsätta och utvecklas ytterligare för att ge önskat resultat.

Digitaliseringen tar steg framåt

En provperiod med taligenkänningsverktyget Max Manus har genomförts inom IFO för att underlätta och effektivisera arbetet för handläggare och behandlare och resultatet är gott, man spar tid vid dokumentation och arbetet blir mer rättssäkert. De digitala inslagen, automatiserade processer och välfärdsteknologi kommer och behöver bli en större del av socialnämndens verksamheter. Detta innebär ökade teknikrelaterade kostnader, förändrat ledarskap och förändrade arbetssätt som balanserar kostnader och behov och utvecklar verksamheterna. Mobil dokumentation införs löpande inom våra verksamheter och den sociala dokumentationen förbättras och arbetsmetodiken IBIC införs löpande inom vården och omsorgen. Infrastrukturen börjar också komma på plats för fortsatt implementering av välfärdsteknik.

Externa placeringar och förändrade spelregler försvårar

Område LSS prognostiserar ett underskott på stora belopp till följd av externa placeringar inom bland annat socialpsykiatri till följd av utsluss ur rättspsykiatri. Underskottet beror även på kostnader som förvaltningen inte direkt kan påverka. Köp och prishöjningar av externa platser, skolgång på annan ort (boendet), uteblivna intäkter från Försäkringskassan, bemanningstjänst felbudgeterat. Område IFO visar också upp stora underskott till följd av kostnader som härrör till externa placeringar barn och unga samt vuxna.

Personalförsörjningen

Socialnämndens kanske allra största utmaning framöver är att kunna rekrytera och behålla personal med rätt kompetens. Arbeta med att vara en attraktiv arbetsgivare är alltså helt avgörande samt införandet av t.ex. digitalisering som effektiviserar arbetet. Arbetstygds-mätning planeras att införas för fler arbetsgrupper inom IFO. Arbetet med att förbereda införandet av KIVO metoden för en förbättrad personalförsörjning inom vården och omsorgen är påbörjad tillsammans med den nationella samordnaren och Arbetsförmedlingen. Särskilt fokus på ledarutveckling sker och kommer också att ske framledes inom nämndens verksamheter. Framgångsrika organisationer och verksamheter bygger mycket på kompetenta, närvarande och utvecklande chefer och ledare. Särskilt anpassade satsningar kommer att genomföras för alla chefer under 2018 och framåt.

Försörjningsstödet fortsätter att minska

Antalet hushåll per månad har minskat kraftigt under de senaste åren. Om denna minskande trend håller i sig under resten av 2018 så kommer socialnämnden att ha betalt ut mindre än 10 miljoner kronor i försörjningsstöd. Detta är drygt 6 miljoner lägre än för fyra år sedan. Detta i en omvärld med ofta motsatta förhållanden. Detta är särskilt glädjande för socialnämnden. Jobbcentrum lyckas även fortsättningsvis väl med sitt uppdrag att få ut fler personer i aktiv sysselsättning. Arbetsmetodiken har även under 2018 rönt intresse från omvärlden vilket är ett gott betyg för socialnämndens verksamheter

Psykisk ohälsa allt vanligare- utbildningar i första hjälpen till psykisk hälsa

Psykisk ohälsa ökar i riket och i Hallstahammar. Totalt handlar det om närmare 190 000 barn och unga vuxna i Sverige som lider av någon form av psykisk ohälsa. Det är framför allt diagnoser för depressioner och olika ångestsyndrom som bidrar till ökningen av den psykiska ohälsan.

Våra instruktörer i MHFA har under 2018 utbildat ett stort antal av nämndens anställda och kommer dessutom att fortsätta med detta arbete under 2018/2019. Erfarenheter från andra kommuner och länder visar på mycket goda resultat. Hallstahammars kommun är bland de första kommunerna som genomför en satsning som denna och har redan rönt massmedialt intresse.

Fler i behov av stöd

Korttidsboendet inom LSS verksamheten har både fått fler barn samt barn med dubbeldiagnoser och komplex problematik. För att möta upp detta och för att kunna arbeta med barnet på boendet på rätt sätt har vi behövt stärka upp med fler medarbetare än vad vi budgeterat med. Ökningen av antal barn och den komplexa problematiken finns av naturliga skäl även på den s k Fritidsklubben (korttidsvistelse över 12 år), vilket också lett till ökning av personal. Vi behöver i framtiden räkna med ökningen, både med en eventuell utökad verksamhet och budgetmässigt. Hallstahammar kommuns LSS-verksamhet är bland de mest kostnadseffektiva i landet uttryckt i kronor per invånare. Därmed är möjligheterna att ytterligare anpassa kostnadsvolymer starkt begränsade.

En första brukarrevison genomförd inom Socialpsykiatri

En brukarrevison är en utvärdering som görs av en verksamhet där de som utvärderas har liknande erfarenheter som de som använder verksamheten. Hallstahammars kommun har under 2018 tillsammans med RSMH genomfört en första brukarrevison inom Socialpsykiatri.

Intern kontroll

Socialnämnden följer sin internkontrollplan och kommer i samband med årsredovisningen att redovisa utfallet. Under november månad kommer socialförvaltningens ledning tillsammans med ansvariga chefer stämma av internkontrollarbetet och diskutera behovet framledes i enlighet med årshjulet.

Måluppfyllelse

NN nämndens mål	Utfall	Utveckling	Kommentarer
Antalet platser inom särskilt boende ska motsvara behovet-		↔	Andelen invånare 80+ år i SÄBO på en god nivå. Verkställigheten på hög nivå och korta väntetider under 2018.
Vid planering av nya bostäder ska särskild hänsyn tas till behovet av bostäder för äldre som vill bo i lägenheter men som inte har behov av vård- och omsorgsinsatser. Trygghetsboenden ska finnas i alla tätorter i vår kommun.		↔	Trygghetsboenden finns i Hallstahammars tätort inte i Kolbäck och Strömsholm. Planering för den fortsatta utvidgningen av trygghetsboendeplatser kommer att fortsätta under 2018.
Ädelstenen ska utvecklas till kommunens kompetenscentrum för demensvård		↔	Under 2019 har planeringsarbetet intensifierats för en ombyggnation av Ädelstenens alt nybyggnation. KF har tagit

			inriktningsbeslut.
Socialnämnden ska arbeta för en god försörjning av boenden för nämndens behovsgrupper genom årliga inventeringar och åtgärdsplaner.		↔	Det finns inom alla nämndens områden aktualiserade inventeringar och åtgärdsplaner. Nämnden har aktivt deltagit i framtagandet av kommunens bostadsförsörjningsprogram, och verksamheterna har uppdaterat sina tidigare prognoser.
Personal inom äldreomsorgen ska erbjudas elcyklar och cykelhjälmar när de cyklar i tjänsten.		↑	Hemtjänstens verksamhet har under 2018 verkställt ambitionen om elcyklar.
Socialnämnden ska arbeta för att minska gruppen med behov av försörjningsstöd och genom breda arbetsmarknads-insatser möjliggöra egenförsörjning.		↑	Antalet bidragshushåll och volymen på utbetalt försörjningsstöd har minskat under 2018. I jämförelse med 2015 har nästan 6,0 miljoner mindre betalats ut. Genomströmningen på JC har också varit högre
Alla verksamheter inom socialnämndens område ska utveckla tekniska lösningar som blir ett stöd för den enskildes möjlighet att leva ett självständigt liv.		↑	Digitaliseringens utveckling är av stor vikt för socialnämnden. Äppelparken är ett av landets mest moderna boenden, de nya verksamhetssystemen bäddar för införandet av brukartjänster och mobilitet. Försök med taligenkänning inom IFO och infrastruktur satsningar genomförda.
Andel förebyggande arbete ska öka inom samtliga delar av socialnämndens ansvarsområde.		↔	Andelen förebyggande verksamhet av den totala budgeten har ökat under året. Bland flera goda exempel på detta kan nämnas seniorglädje och härbärgets öppnande.
Missbruk i alla former ska minskas		↔	Färre återkommer till socialtjänsten efter insats. Måluppfyllelsen förbättras kontinuerligt.
Särskild information om folkhälsofrågor och samhällsservice ska riktas till nyanlända invånare.		↔	Under 2018 har kommunens egna samhällskommunikatörer fortsatt sitt breda arbete och därigenom förbättras möjligheterna till snabbare integration. Samhällsorienteringen är mer omfattande, speciella utbildningar t ex Grön kvist och familjestöd implementerat.
Äldre och funktionshindrade ska ha goda möjligheter att delta i		↔	Daglig utevistelse erbjuds och organiserade aktiviteter sker vardag som helg. Gäller både ÄO och LSS. I nationell jämförelse i KKIK

kulturella aktiviteter och utomhusaktiviteter som främjar deras hälsa.			(Kommunens kvalitet i korthet – SKL nätverk) goda värden för kommunen.
All personal inom vård och omsorg har heltidsanställning som grund. Delade turer ska bort. Principen ”heltid en rättighet, deltid en möjlighet” gäller.		↑	Alla som önskat heltid har fått det. Delade turer finns dock kvar men verkställighet påbörjad.
Miljökrav är viktiga vid alla upphandlingar som berör socialnämndens verksamheter. Andelen ekologiska, närproducerade och klimatsmarta varor ska öka.		↔	Miljökrav ställs vid all upphandling. Andelen klimatsmarta varor som begagnade datorer, möbler har ökat i jämförelse med tidigare år.
All verksamhet inom socialnämnden ska på sikt miljöcertifieras.		↔	Arbetet inte påbörjat, medel inte avsatta och ingen kommungemensam standard utvald.
Inom socialnämndens verksamheter ska användande av fossila bränslen minska till förmån för miljövänligare transportmedel.		↑	Bilar med lägre förbrukning ger trots ett utökat antal fordon ett förbättrat resultat per anställd. Elcyklar som transportmedel infört.
Inom äldreomsorgen ska fler vegetariska rätter erbjudas.		↑	Fler vegetariska rätter erbjuds alla veckans dagar. Detta är en avsevärd förbättring i jämförelse med tidigare år.
Alla anställda inom socialnämnden har rätt till kontinuerlig kompetensutveckling där särskilda kompetensförsörjningsplaner ska utarbetas för att säkerställa en god personalförsörjning.		↔	Alla anställda har under 2017 erhållit en individuell kompetensförsörjningsplan. Under 2018 har arbetet kring en offensivare personalförsörjning genom KIVO samverkan startats upp.

Bedömning av måluppfyllelsen för Socialnämnden

Socialnämnden har antagit 17 mål för perioden 2016-2019 och dessa ska från och med innevarande mandatperiod följas upp och utfallet (måluppfyllelsen) bedöms enligt färgskalan röd-gul-grön. Arbetet med att förverkliga socialnämndens mål och därmed också kommunfullmäktiges prioriterade mål har fortsatt under 2018. Detta visas också i nedanstående tabell där all måluppfyllelse redovisas. Flera förbättringar kan ses i måluppfyllelsen bland socialnämndens mål. Den förebyggande andelen av verksamheterna försätter öka, servicegraden till särskilt boende har avsevärt förbättrats, alla anställda inom vården och omsorgen har rätt till heltid och försörjningsstödsberoendet har minskat mycket under 2018. Av SN 17 mål är tio gröna, sex gula och ett är röda av nämndens mål. Måluppfyllelsen har förbättrats under 2018.

	Måluppfyllelse	Delvis måluppfyllelse	Ej uppfyllt
2016	29,4 %	53 %	17,6 %
2018 (delår 2)	58,8 %	35,3 %	5,9 %

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	97 827	153 626	119 084	79 389	85 072	5 683	138 104	19 020
Kostnader	-345 839	-539 882	-540 292	-360 195	-359 155	1 040	-555 732	-15 440
Nettokostnader	-248 012	-386 255	-421 208	-280 805	-274 082	6 723	-417 628	3 580

Avvikelse Jan-Aug 2018 (tkr)	
Övergripande	
Delade turer	1800
Statsbidrag välfärdsteknik	700
Förv övergripande kostnader kommer först under hösten (utbildningar, digitalisering mm)	3965
ÄO inkl Hemtjänsten	
högre kost- och hyresintäkter ÄO	2000
ÄO inkl Hemtjänsten kostnader kommer först under hösten (Hemtjänstens flytt, möbler, träningsredskap, WIFI mm)	4400
ÄO lägre subventioner	450
ÄO hyreskostnader	750
ÄO förbrukningsinventarier	600
Hemtjänsten personalkostnader vårdtyngd	-1500
Hemtjänsten Samhall	200

ÄO övrigt	-31
Arbete och Utbildning	
Statsbidrag	480
Intäkter BEA-anställda	540
Intäkter FAS 3	-700
Köp vuxenutbildning/SFI	-840
Personal SFI-utbildning/administration	-250
A o U övrigt	132
LSS	
Intäkter personlig assistans	-680
Fsg av korttidsplats	240
Statsbidrag	250
Momsåtersökning vård	90
Vakanser/frånvaro personal	650
Köp av vårdplats	-1540
LSS övrigt	96
Individ- och familjeomsorg	
Statsbidrag	-290
Intäkter ensamk	-1375
Intäkter 2016 års flyktingmottagande	2160
Personal, handläggning BoU	-290
Egna familjehem	-550
Personal vht ensamk	1270
Frånvaro personal	900
Köp av vårdplats	-6800
Försörjningsstöd	300
Utbildning, inköp inventarier o datasystem	-560
IFO Övrigt	147
Nettokostnader	6714

Område Övergripande redovisar ett överskott i jämförelse mot periodens budget. Medel som riktades mot att ta bort delade turer har inte hunnit tas i anspråk helt. Medel avsatt till planerade satsningar under hösten har ännu inte förbrukats. Statsbidraget till välfärdsteknik har nyligen kommit in och har inte heller hunnit förbrukas.

Områden Äldreomsorg och Hemtjänsten redovisar ett överskott i jämförelse mot periodens budget. Hysesintäkter samt intäkter för kostersättning är högre än budgeterad. Betalningsförmågan hos de boende är bättre än förväntad vilket påverkar subventionskostnader positivt. Ett nytt avtal för inkontinensmedel resulterar i lägre kostnader. Hemtjänstens flytt är planerad till höst och kostnaderna har ännu inte belastat verksamheten. Överskottet minskas på grund av högre personalkostnader inom Hemtjänsten till följd av ökad vårdtyngd.

Område Arbete och utbildning har erhållit engångsvisa statsbidrag som inte varit budgeterade. Intäkter för BEA-anställda matchar inte kostnaden i denna period. Intäkt för FAS 3 är budgeterad men åtgärden finns inte längre, därav avvikelse. Kostnad för köp av vuxenutbildning, köp av SFI-utbildning samt kostnad för personal inom SFI/administration är högre än budget.

Område LSS har tvingats att avtala om ny placering inom Socialpsykiatri, detta tillsammans med prisökningar för alla övriga placeringar utgör ett stort underskott inom området. Förväntade intäkter inom personlig assistans kommer inte då förutsättningar och bedömningar ändrats. Intäkt från försäljning av korttidsplats är inte budgeterad, ej heller statsbidrag som erhållits för att stärka habiliteringsersättningen. Genom att många enheter haft vakanser/frånvaro som inte ersatts då ersättare/vikarie saknats eller då man valt att inte ersätta vakans/frånvaro (i de verksamheter där detta är möjligt) visar perioden ett överskott på personalkostnader.

Område Individ- och familjeomsorg kommer att följa de rekommendationer som finns för redovisning av statsbidrag och kommer därmed att resultatföra ett stort överskott för 2016 års flyktingmottagande. Ersättningen för ensamkommande barn och unga har minskat kraftigt vilket medför att vi, trots stora personalnedskärningar samt övriga kostnadsbesparingar, beräknas använda medel som balanserades från år 2016. Detta justeras i bokslut. Uteblivet statsbidrag för stärkt bemanning inom barn- och familj, som vi räknat med, tros inte komma. En ökad volym av barn och unga som placerats på både institution samt i familjehem resulterar i stora underskott, dessutom har mängden ärenden gjort att vi måste rekrytera handläggare, även detta utanför budget. Frånvaro i andra personalgrupper har i viss mån ersatts med inhyrd socionom men varken bemanningsföretag eller vikarie har kunnat ersätta fullt ut, vilket resulterat i ett tillfälligt överskott. Kostnaderna för institutionsvård vuxna samt kostnader för kvinnojour har också ökat, liksom i övriga länet. Genom ett fortsatt gott arbete inom försörjningsstöd fortsätter vi minska kostnaderna och nivåerna är lägre än på många år.

Avvikelse 2018 (tkr)	
Övergripande	
Delade turer	1000
ÄO inkl Hemtjänsten	
ÄO högre kost- och hyresintäkter	2530
ÄO personalkostnader t f a vårdtyngd	-100
ÄO lägre subventioner	680
ÄO hyreskostnader	750
ÄO förbrukningsinventarier	600
ÄO trygghetslarm	300
ÄO Övrigt	-40
Hemtjänsten personalkostnader t f a vårdtyngd	-2200
Hemtjänsten lägre kostnader Samhall	300

Arbete och Utbildning	
Statsbidrag	1775
Intäkt BEA-anställda	5200
Intäkt FAS 3	-1050
Personalkostnad BEA-anställda	-5520
Personal lägre kostnad p g a frånvaro m m	130
Köp vuxenutbildning/SFI	-1240
Övriga kostnader extratjänster	-250
A o U övrigt	-45
LSS	
Intäkter personlig assistans	-425
Fsg av korttidsplats	280
Återsökning Migrationsverket	-250
Statsbidrag	500
Vakanser personal, saknas vikarie/ersättare	1600
Personal utökad volym	-830
Övertid, extrainsatt vid vak m m	-1050
Personalkostnad nekad LASS	-300
Köp av vårdplats	-1700
Extra hab. ersättning p g a statsbidrag	-500
LSS övrigt	35
Individ och familjeomsorg	
Redovisning av 2016 års flyktingmottagande	11340
Uteblivet statsbidrag	-430
Intäkt ungdomscoacher	-260
Personal, handläggning BoU	-720
Egna familjehem	-820
Frånvaro personal	900
Köp av vårdplats	-6150
Försörjningsstöd	650
Utbildning, inköp inventarier o datasystem	-400
Kostnad inhyrd socionom	-250
Socialjour	-100
IFO övrigt	-360
Nettokostnader	3580

Område Övergripande prognostiserar ett överskott vid årets slut. Medel som riktades mot att ta bort delade turer kommer inte användas fullt ut.

Områden Äldreomsorg och Hemtjänsten prognostiserar ett överskott vid årets slut. Hyresintäkter samt intäkter för kostersättning är högre än budgeterad. Betalningsförmågan hos de boende är bättre än förväntad vilket påverkar subventionskostnader positivt. Ett nytt avtal för inkontinensmedel resulterar i lägre kostnader. Överskottet minskas på grund av högre personalkostnader inom Hemtjänsten till följd av ökad vårdtyngd.

Område Arbete och utbildning förväntas erhålla engångsvisa statsbidrag som balanserar kostnaderna för köp av vuxenutbildning, SFI-utbildning samt ett ökat antal BEA-anställda. Den budgeterade intäkten för FAS 3 återstår dock som en obalans, då denna åtgärd inte längre finns.

Område LSS har tvingats att avtala om ny placering inom Socialpsykiatri, detta tillsammans med prisökningar för alla övriga placeringar utgör ett stort underskott inom området. En utökad volym inom korttidshem/korttidsvistelse samt bemanningsenheten har krävt en förstärkt personalstyrka, vilket också genererar ett stort underskott. Brist på vikarier har medfört mycket övertid på våra boenden. Vi utför också timmar inom personlig assistans då brukare nekats LASS-beslut av Försäkringskassan, något som också är utanför budget. Förväntade intäkter inom personlig assistans samt genom återsökning Migrationsverket kommer inte heller då förutsättningar och bedömningar ändrats. Underskotten balanseras till viss del genom att vi säljer korttidsplats samt genom att många enheter haft vakanser/frånvaro som inte ersatts då ersättare/vikarie saknats eller då man valt att inte ersätta vakans/frånvaro (i de verksamheter där detta är möjligt).

Område Individ- och familjeomsorg kommer att följa de rekommendationer som finns för redovisning av statsbidrag och kommer därmed att resultatföra ett stort överskott för 2016 års flyktingmottagande, trots att vi antas ha framtida kostnader för detta mottagande. Uteblivet statsbidrag för stärkt bemanning inom barn- och familj, som vi räknat med, tros inte komma. Det förebyggande arbetet med ungdomscoacher kostar mer än den tilldelade budgeten. En ökad volym av barn och unga som placerats på både institution samt i familjehem resulterar i stora underskott, dessutom har mängden ärenden gjort att vi måste rekrytera handläggare, även detta utanför budget. Frånvaro i andra personalgrupper har i viss mån ersatts med inhyrd socionom men varken bemanningsföretag eller vikarie har kunnat ersätta fullt ut, vilket resulterat i ett tillfälligt överskott. Kostnaderna för institutionsvård vuxna samt kostnader för kvinnojour har också ökat, liksom i övriga länet. Genom ett fortsatt gott arbete inom försörjningsstöd fortsätter vi minska kostnaderna och nivåerna är lägre än på många år.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
SN övergripande	-7 926	-12 123	-18 626	-12 417	-6 652	5 765	-17 626	1 000
Äldreomsorg	-122 022	-189 189	-217 158	-144 772	-137 193	7 579	-214 338	2 820
Arbete och Utbildning	-8 523	-13 817	-14 560	-9 707	-10 345	-638	-15 560	-1 000
LSS	-73 319	-110 614	-112 986	-75 324	-76 218	-894	-115 626	-2 640
Individ- och familjeomsorg (IFO)	-36 229	-60 513	-57 878	-38 585	-43 674	-5 088	-54 478	3 400
Nettokostnader	-248 019	-386 255	-421 208	-280 805	-274 082	6 723	-417 628	3 580

Område Övergripande prognostiserar ett överskott om ca 1000 tkr vid årets slut. Medel som riktades mot att ta bort delade turer kommer inte användas fullt ut.

Områden Äldreomsorg prognostiserar ett överskott om ca 2 820 tkr vid årets slut. Hysesintäkter samt intäkter för kostersättning är högre än budgeterad. Betalningsförmågan hos de boende är bättre än förväntad vilket påverkar subventionskostnader positivt. Ett nytt avtal för inkontinensmedel resulterar i lägre kostnader. Överskottet minskas på grund av högre personalkostnader inom Hemtjänsten till följd av ökad vårdtyngd.

Område LSS prognostiserar ett underskott på -2 640 tkr.

Den nya placeringen inom Socialpsykiatri står för en stor del, 1 500 tkr. Underskottet beror även på kostnader som vi inte kan påverka. Köp och prishöjningar av externa platser, skolgång på annan ort (boendet), uteblivna intäkter från Försäkringskassan, bemanningstjänst felbudgeterat. Övertidkostnader på grund av att det har varit svårt att hitta vikarier eller att vikarierna har hoppat av eller själva blivit sjuka. Det gäller både personlig assistans, LSS och Socialpsykiatri. Korttidsboendet har både fått fler barn samt barn med dubbeldiagnoser och komplex problematik. För att möta upp detta och för att kunna arbeta med barnet på boendet på rätt sätt har vi behövt stärka upp med fler medarbetare än vad vi budgeterat med. Ökningen av antal barn och den komplexa problematiken finns av naturliga skäl även på den s k Fritidsklubben (korttidsvistelse över 12 år). Trots det prognostiserade underskottet är det viktigt att ta hänsyn till att Hallstahammar kommuns LSS-verksamhet är bland de mest kostnadseffektiva i landet uttryckt i kronor per invånare. Hallstahammars kommuns LSS-verksamhet har en nettokostnad som är betydligt lägre än referenskostnaden. Samtidigt har LSS-verksamheten en hög grad av kundnöjdhet. Därmed är möjligheterna att ytterligare anpassa kostnadsvolymer starkt begränsade.

Område IFO prognostiserar ett resultat om + 3 400 tkr för 2018. De stora underskotten finns inom personal och myndighet Barn och Familj, p g a otillräcklig budget för befintliga tjänster, kostnader för familjehemsvård, institutionsvård vuxen samt placeringar på kvinnojour. Överskotten återfinns på försörjningsstöd, personal öppenvård BoF samt resultatredovisning av 2016 års mottagande. Ensamkommandedelen beräknas vara i balans.

Kostnaderna för institutionsvård vuxna ökar alltså vilket är fallet i i princip hela Västmanland. Yngre människor med ett tungt opiatmissbruk som öppenvården inte känns till tidigare har i flera fall krävt omedelbar vård. Familjehemsvården fortsätter att överskrida budget men institutionsvården minskar vilket ligger helt i linje med det arbete vi bedriver. Barn och ungdomar ska, om det kan undvikas, inte vistas på institution. Antalet konsulentstöttade familjehem har fortsatt att minska under 2018. Det fortsatt mycket goda arbetet inom försörjningsstöd ger fortsatt minskade kostnader och nivåerna är lägre än på många år. Vad gäller budgeten för ensamkommande flyktingbarn så behöver vi använda ca 3 600 tkr av de medel som balanserades från år 2016 för att nå balans i verksamheten i år. Utbildningssatsningar gör under året i Hot och Våld, Brandskydd och Nätverksorienterat arbete för hela IFO. Utöver det säkerställs att kompetens finns inom de behandlingsmetoder som används. IFO kommer under 2018 att genomföra en brukarundersökning för att få underlag till fortsatt utvecklingsarbete.

Område Arbete och utbildning prognostiserar ett underskott på -1 000 tkr. Underskottet härrör till dels ett ökat köp av vuxenutbildning än tidigare. Detta är i sig glädjande men

budgeten harmoniserar inte med volymökningen. Dessutom klarar inom området inte att balansera det intäktsbortfall som uppstått till följd av förändrade statsbidragsregler inom arbetsmarknadsområdet. Jobbcentrum lyckas även fortsättningsvis väl med sitt uppdrag att få ut fler personer i aktiv sysselsättning. Arbetsmetodiken har även under 2018 rönt intresse från omvärlden vilket är ett gott betyg för socialnämndens verksamheter. Arbetet med att förbereda införandet av KIVO metoden för en förbättrad personalförsörjning inom vården och omsorgen är påbörjad tillsammans med den nationella samordnaren och Arbetsförmedlingen. Summariskt så är deltagarnas resa mot egenförsörjning i dagsläget längre än tidigare och kantad av mer utmaningar. Trots detta är utfallet gott.

Nyckeltal

Särskild nyckeltalsbilaga har arbetats fram och biläggs denna skrivelse.

Handlingsplaner

Socialnämnden har under hösten 2017 antagit en särskild åtgärdsplan för att minska kostnaderna inför 2019. Denna effektueras löpande.

Barn och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Kunskapsresultaten är det mål som behöver störst förbättring vilket berör alla verksamheter. Årskurs 6 är återfört till mellanstadiet och ledningsorganisationen har ändrats. Stödinsatser utökas i förskolan och bland grundskolans yngre elever. Ledare och förstelärare genomför observationer i undervisningen och lyfter det pedagogiska ledarskapet i grupper och klassrum. Kompetensutveckling genomförs efter analyser av behoven. Elevhälsoarbetet stärks. Statsbidragen används till fler kompetenser och yrkesgrupper tillförs för digitalisering, stöd och elevhälsa. Anpassning av lokaler pågår. Närvaro och kränkningar följs upp. Samverkan med andra aktörer såsom IFO, kultur och fritid, föreningslivet och näringslivet pågår.

Verksamheterna behöver bibehållen personaltäthet och små grupper/klasser.

Antalet barn och elever ökar i alla verksamheter. Årligen behöver budgetramen anpassas till barn- och elevantalet för att behålla personaltäthet och för köp av gymnasieplatser och stödinsatser.

Lokalanpassning genomförs för att alla ska få plats, uppfylla krav på en bättre arbetsmiljö och pedagogisk utrustning för att nå kunskapsresultat. I augusti flyttar årskurs fem från Vallbyskolan till Tunboskolan. Utemiljön på Parkskolan åtgärdas under hösten. Strömsholms skolas behov av separat matsal finns kvar på listan över framtida åtgärder. Alla tillkommande lokalbehov beror på elevökning p.g.a. födelsetal, inflyttning och nya bostäder runt om i kommunen. Planering pågår för utbyggnad av Tunboskolan och om-/nybyggnation av Näslundskolan. Förskolan i Kolbäck behöver fler lokaler vid inflyttning, om/när nya bostäder är klara. För Hallstahammars framtida behov utreds om lämpliga lokaler finns att reservera för förskola och hur Fredhemsskolan ska användas. Fredhemsskolan kan alternativt sparas för grundskolans och grundsärskolans elevökning. Lokalanpassning medför ökade kapital- och driftkostnader.

Arbetsmiljö med goda relationer, kreativitet och engagemang bidrar till att medarbetare trivs och gör ett bra arbete för barn och elever. Åtgärder genomförs för minskad sjukfrånvaro.

Ny organisation för bemanningsenheten planeras för att säkra behov och kvalitet. Kraftigt ökad finansiering sker genom omfördelning inom befintlig ram.

Det är allt oftare problematiskt och lönedrivande att rekrytera och behålla kompetent personal.

Kommunens aktivitetsansvar (KAA) för att stärka och motivera elever till att klara gymnasiet eller alternativ väg till egen försörjning är viktigt för ungdomens framtid såväl som för kommunen. Omfattande uppföljning genomförs utifrån det ansvar som vilar på elevens hemkommun. Samordning mellan flera aktörer utvecklas. Utökade resurser skulle nå ännu fler ungdomar.

Digitalisering pågår för övergång till en mer digital vardag. Digital utrustning och

kompetensutveckling är nödvändig samt att nätet räcker till för allt mer teknik och fler användare. Allt fler datorer till eleverna och IT-pedagoger finns på varje grundskola från hösten. All ledningspersonal är utbildade under året enligt upplägg från Skolverket. Förskolans digitalisering ligger långt efter grundskolans. Förbättringsarbete pågår. Nätåtkomst, tillgång till digitala verktyg och kompetensutveckling måste raskt lösas. Det krävs samordning av ansvar för nätet såväl externt som internt och mer support. Nätet måste förstärkas för att klara av många fler användare. Digitaliseringen behöver finansiering.

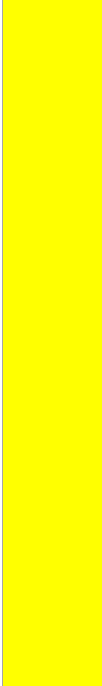
Ekonomi

För år 2018 fastställdes barn – och utbildningsnämndens driftbudgetram till 382 861 tkr. Efter augusti månads utfall tyder prognosen på att nämnden kommer att lämna ett överskott med ca 200 tkr. Dock finns en stor osäkerhet i prognosen gällande personalkostnader då nytt avtal för lärare, fritidspedagoger och förskollärare fortfarande saknas.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsebedömningen och färgsättningen av BUN:s mål är i mångt och mycket avhängigt hur vi står oss jämfört med övriga kommuner i riket, i bl.a. Öppna jämförelser Grundskola, Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) osv. Då resultaten från undersökningarna endast presenteras en gång per år färgsätts inte alla av BUN:s mål till delårsrapporten. I de fallen beräknat utfall ändock finns presenteras det i den högra kolumnen under kommentarer.

Barn- och utbildningsnämndens mål	Utfall	Utveckling	Kommentar
Mål 1: Förskolan är trygg och stimulerar barnens utveckling		↔	<p><u>Andel föräldrar i förskolan som upplever:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • att förskolan utvecklar barnets språk: 93,55% • att förskolan utvecklar barnets matematiska förmåga: 82,92% • att förskolan utvecklar barnets förståelse för naturvetenskap och teknik: 83,67% • att förskolan utvecklar barnets skapande förmågor som bild, musik och drama genom lek: 95,79% • att de får bra information om hur deras barn
Mål 2: Alla elever ges möjlighet till lärande och når de nationella kunskapsmålen			<p>Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram vt-18</p> <p>Totalt kommunen: 82,8% Parkskolan: 78,7% Tunboskolan: 97,2%</p> <p>Slutbetyg åk 9 vt-18 (godkända i samtliga ämnen) enligt egna beräkningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 63,8% inkl. nyanlända • 68,1% exkl. nyanlända <p>76,0% av flickorna och 53,4% av pojkarna är godkända i samtliga ämnen inkl. nyanlända elever. Resultatet exkl. nyanlända elever är följande – flickor: 76,1%, pojkar: 60,8%</p> <p>Meritvärde åk 9 vt-18 (hela kommunen): 208,5 inkl. nyanlända, 219,5 exkl. nyanlända.</p> <p>Läskunnighet åk 1vt-18: 92%</p>

<p>Mål 3: Barnens/elevernas arbetsklimat är tryggt och inspirerande</p>			<p><u>Andel föräldrar i förskolan som upplever:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • att deras barn är trygga på förskolan: 97,4% • utemiljön på förskolan som trygg och säker för lek och lärande: 90,9% • ett gott bemötande i sina kontakter med förskolan: 98,8% • att förskolan har en inomhusmiljö som lockar till nyfikenhet, kreativitet, lust att lära genom lek: 93,6% • att förskolan har en utomhusmiljö som lockar till nyfikenhet, kreativitet, lust att lära genom lek: 87,9%
<p>Mål 4: All personal har ett attraktivt och utvecklande arbetsklimat</p>		<p>↑</p>	<p>Frisknärvaron för perioden 20180101–20180731 uppgick till 94,50% (en ökning i förhållande till helårsresultatet 2017: 92,37% och delårsresultatet 2017: 92,59%)</p> <p>OBS! Detta avser inte frisktal vilket rör de personer som inte haft en enda sjukdag.</p> <p>Kommungemensam</p>
<p>Mål 5: Verksamheterna genomsyras av social och ekologisk hållbarhet</p>		<p>↔</p>	<p>En majoritet av målets underliggande nyckeltal har mätdata till delårsrapporten. De nyckeltal som saknar mätdata handlar främst om de sociala aspekterna av hållbarhet, dvs. elevers och föräldrars (i grundskolan) upplevelser av arbetsmiljö och inflytande.</p> <p>De enheter som i dagsläget har mottagningsorganisation för nyanlända elever är: Nibbleskolan, Parkskolan och Lindboskolan. Dock finns nyanlända elever på övriga skolor också.</p> <p>Andelen ekologiska livsmedel uppgick till 35,3% för perioden jan-juni 2018 för 15 kök inom barn-och utbildningsförvaltningen. Detta innebär att målvärdet för 2018 på 40% inte riktigt uppnåtts.</p> <p>Matsvinnet har minskat rejält i förhållande till tidigare mätningar.</p>

	<p>Tallrikssvinn (den mängd mat som barn/elever och personal skrapade av från tallriken i kg under v.15):</p> <ul style="list-style-type: none"> • I skolkök: 136 kg – 10 gram/person • I förskolekök: 44 kg – 13,2 gram/person <p><i>Enligt Livsmedelsverket och Naturvårdsverket är ett ”normalt tallrikssvinn” ca 10% av en normal portionsstorlek, alltså ca 25-30 gram per grundskoleelev. Siffran blir förstås lägre för förskolebarn då de äter mindre portioner.</i></p> <p>49,9 kg matrester uppmättes i serveringskarotter efter avslutad lunchmåltid. Totalt slängdes 28,2 gram matrester per person i förskolor (tallrikssvinn + karotter).</p> <p><u>I förskolans föräldraenkät vt-18 uttrycker:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 79,7% av föräldrarna att de upplever att personalen arbetar aktivt med konflikthantering i barngruppen på förskolan • 78,2% att de upplever att deras barns tankar och idéer tas tillvara på förskolan <p>Samtliga förskolor innehar utmärkelsen Grön flagg 6 av 7 skolor innehar utmärkelsen Grön flagg.</p>
--	---

Ämnesprov vt-18

2018 års resultat av de nationella ämnesproven visar en viss upphämtning i förhållande till 2017 års resultat i årskurserna 6 och 9, medan resultaten för årskurs 3 har gått ned. Matematiken utmärker sig dock som det ämne som har gått ned i samtliga av årskurserna 3,6 och 9. Vid granskning av delproven i svenska kan också skönjas att det framförallt är i den skriftliga förmågan, men i viss mån också läsförståelsen, som de flesta elever uppvisar låga resultat.

Årskurs 3

60% av eleverna i årskurs 3 klarade alla delprov för ämnesprovet i matematik (66% våren -17, 52% våren -16) och **68%** klarade alla delprov i svenska exkl. svenska som andraspråk (80% våren -17, 83% våren-16). Det är generellt höga resultat per delprov i både matematik och svenska, men när det handlar om godkänt på samtliga delprov så framträder bilden av att det är alltför många elever som inte når godkänt på ett eller flera delprov. Resultaten per skola skiljer sig också åt.

Årskurs 6

Ämnesproven i svenska och engelska för årskurs 6 uppvisar bättre resultat eller resultat i samma nivå som föregående år, andelen elever med godkänt provbetyg i svenska exkl. svenska som andraspråk var **90,1%** (82,9% våren -17, 87,2% våren -16) och i engelska **87,5%** (88,5% våren -17, 80% våren -16). När det gäller ämnesprovet i matematik syns en minskning med fyra procentenheter, 2018 fick **78%** ett godkänt provbetyg i matematik. Motsvarande siffra för 2017 var 82% och 2016 74%.

Årskurs 9

Samtliga ämnesprov i årskurs 9, förutom matematiken, visar en uppgång i förhållande till föregående års resultat. Andelen elever med godkänt provbetyg i engelska var **95,3%** (92,3% våren -17, 97,1% våren-16), i svenska **94,9%** (89,1% våren -17, 91,4% våren -16) och i matematik **61,5%** (74% våren -17, 87,3% våren -16).

Betygsresultat vt-18

Andelen elever som uppnått godkänt i alla ämnen vid slutbetygen i årskurs 9 är något högre än de senaste två läsåren. Med stor sannolikhet kommer dock resultatet även i år att hamna under medelvärdet för riket. Inom kommunen finns skillnader mellan skolornas resultat men också mellan flickors och pojkars studieresultat, vilket är problematiskt ur likvärdighetssynpunkt.

Från höstterminsbetygen -17 till slutbetygen vårterminen -18 höjdes andelen godkända i alla ämnen i årskurs 9 från 56% till **64%** inklusive nyanlända elever och från 62% till **68%** exklusive nyanlända elever. Andelen godkända i alla ämnen gick upp i årskurserna 6 och 9, men ned i årskurserna 7 och 8 vid jämförelser med höstterminens resultat.

Vårterminen -18 visar jämförelser mellan kommunens två högstadieskolor gällande andel godkända i alla ämnen:

- *Parkskolan* **58%** inklusive nyanlända, **63%** exklusive nyanlända
- *Tunboskolan* **83%** inklusive nyanlända, **83%** exklusive nyanlända

Tunboskolans resultat uppvisar en mer stabil utveckling över tid medan Parkskolans resultat fluktuerar mer. Generellt ligger pojkarnas resultat lägre än flickornas i de betygssättande årskurserna. Det totala meritvärdet för kommunen landade för vårterminen på 208,5 inklusive nyanlända elever och 219,5 exklusive nyanlända elever. Meritvärdet

exklusive nyanlända elever ligger fortfarande lågt i förhållande till förra årets rikssnitt. Parkskolans meritvärde är dock bättre än de senaste två läsåren (198,1 inkl. nyanlända elever och 210,7 exkl. nyanlända elever) och Tunboskolans meritvärde har uppnått sin högsta nivå hittills (244,7).

Internkontroll

Uppföljningen av barn- och utbildningsnämndens internkontrollplan kommer att redovisas i samband med årsredovisningen.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	37 134	53 088	51 497	34 331	33 438	-893	49 247	-2 250
Kostnader	-263 292	-417 163	-434 358	-289 572	-279 101	10 471	-431 908	2 450
Nettokostnader	-226 158	-364 076	-382 861	-255 241	-245 662	9 578	-382 661	200

Avvikelse Jan-Aug 2018 (tkr)	
BUN INTÄKTER	
Ökade statsbidrag	1 300
Försäljning av platser	180
Föräldraavgifter	450
Övrigt	77
Ers Migrationsverket	-2900
Summa avvikelse intäkter	-893
BUN KOSTNADER	
Personalkostnad	9 010
Köpta platser	3006
Hyror	-732
Kostnad personalförs kedja	-213
Inköp läromedel	-548
Övrigt	-52
Summa avvikelse kostnader	10 471
Nettokostnader	9 578

Avvikelsen mot budget för perioden **januari – augusti** för BUN:s verksamheter visar ett överskott med 9 578 tkr. Den största avvikelseposten är personalkostnader som ger ett skevt utfall då budgeten inte är periodiserad. För förvaltningen som till stor del har lärare med ferielöner anställda är lönekostnaderna låga under sommarmånaderna. Även fritids och förskolan har betydligt lägre lönekostnader under sommarmånaderna då vissa enheter håller stängt och behovet av vikarier minskar. Betydligt högre kostnader för löneutbetalningar väntas under hösten. Köpta platser visar stort överskott som främst avser gymnasieskolan där kostnaden under våren blev lägre än budgeterat. Detta på grund av färre elever och lägre kostnad per plats. Hyror i grundskolan visar underskott till följd av ökade kapitalkostnader för investeringar utförda på Lindboskolan och Parkskolan som inte kompensades i ram 2018. Medfinansiering av personalförsörjningskedjan (rehab projekt under två år) är inte fullt finansierat i budget 2018, men förväntas finansieras genom lägre sjuklönekostnader. För utfall tom augusti visar inköp av läromedel på underskott mot budget. Till höstterminens start görs de mesta av inköpen och till årsskiftet förväntas budgeten för läromedel vara i balans.

För intäkterna är avvikelsen mot budget januari – augusti negativ och visar underskott med 893 tkr. Det är främst intäkter från Migrationsverket för asylsökande elever i grundskolan och gymnasieskolan som är lägre än budgeterat. Antal asylsökande elever har minskat och vissa har blivit folkbokförda. I förskolan och på fritids är utfallet för föräldraavgifterna högre än budgeterat som en följd av den inkomstjämförelse som genomfördes under våren där vårdnadshavare betalat för lite i förhållande till deklarerad inkomst. I förskola och grundskola har statsbidrag beviljats med högre belopp än vad som budgeterats för perioden.

Avvikelse 2018 (tkr)	
BUN INTÄKTER	
Ökade statsbidrag	1250
Sålda platser	650
Föräldraavgifter	100
Ers Migrationsverket	-4 000
Ers AMS	-250
Summa avvikelse intäkter	-2250
BUN KOSTNADER	
Personal	700
Köpta platser	2 750
Livsmedel	450
Övrigt	200
Hyror	-1 100
Kostnad personalförs kedja	-400
Simundervisning	-150
Summa avvikelse kostnader	2450
Nettokostnader	200

Efter augusti månads utfall tyder **årsprognosen** på att intäkterna kommer att ha en negativ avvikelse vid årets slut med - 2 250 tkr, medan kostnader visar positiv avvikelse med 2 450 tkr.

För intäkter prognostiseras ett underskott som till stor del innefattar minskade intäkter från Migrationsverket för asylsökande elever i grundskola, men främst för gymnasieelever. Olika statsbidrag har under året sökts/rekvirerats och beviljats med högre belopp än vad som budgeterats för. Intäkter för sålda grundskoleplatser visar överskott. Under året har inkomstjämförelse genomförts, vilket gav ökade föräldraintäkter under våren. Dock har inskrivna barn i förskolan periodvis varit färre än budget, vilket ger negativ effekt på föräldraavgifterna, som ändå ser ut att lämna överskott.

Förvaltningens kostnader ser ut att bli lägre än budgeterat för 2018. Den största posten avser lägre kostnader för köpta gymnasieplatser, då elevantalet minskat. Kostnader per köpt plats är också lägre samt kostnader för särskilt stöd. För personal prognostiseras överskott med 700 tkr för hela förvaltningen. Dock är prognosen väldigt osäker då avtal för lärare och förskollärare saknas och nya löner ska utbetalas retroaktivt från april månad. Livsmedelskostnaderna ser ut att bli lägre än budgeterat då färre barn än budgeterat periodvis varit inskrivna i förskolan. I posten övrigt ingår kostnader för inventarier, läromedel, förbrukning, utbildning mm.

Underskott för hyror avser ökade kapitalkostnader för investeringar utförda på Lindboskolan och Parkskolan som inte kompenseras i ram 2018. Kostnader för medfinansiering av personalförsörjningskedjan (rehab-projekt under två år) som till viss del är ofinansierat, påverkar utfall för kostnader, men förväntas bidra till lägre sjuklönekostnader och genom det bidra till lägre personalkostnader.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Grundskola	-87 306	-144 450	-151 105	-100 737	-96 206	4 531	-152 205	-1 100
Gymnasiet	-46 093	-71 621	-75 016	-50 011	-48 632	1 379	-74 316	700
Grundskola	-4 709	-7 917	-8 101	-5 401	-5 436	-36	-8 651	-550
F-klass/Fritids	-14 649	-23 238	-25 462	-16 975	-15 712	1 262	-25 262	200
Förskola	-60 136	-96 247	-100 804	-67 203	-65 640	1 563	-100 104	700
Övergripande	-13 266	-20 602	-22 373	-14 915	-14 036	880	-22 123	250
Nettokostnader	-226 158	-364 075	-382 861	-255 241	-245 662	9 579	-382 661	200

För år 2018 fastställdes barn – och utbildningsnämndens **driftbudgetram** till 382 861 tkr. Efter augusti månads utfall tyder prognosen på att nämnden kommer att lämna ett överskott med ca 200 tkr.

I april var prognosen för helår negativ. Förvaltningen har omprioriterat resurser från statsbidrag och i möjligaste mån tilldelat resurser för elever i behov av stöd genom omfördelning av befintliga ram. Dock finns en stor osäkerhet i prognosen gällande

personalkostnader då nytt avtal för lärare, fritidspedagoger och förskollärare fortfarande saknas. Dessa yrkeskategorier ska ha retroaktiv lön från april månad. Samtliga verksamheter förutom grundsärskolan och fritids/förskoleklass ser ut att klara sina personalkostnader inom tilldelad budget. Grundsärskolan har tagit emot fler elever med omfattande behov. Från höstterminens start är det fler elever än budgeterat inskrivna, vilket påverkar behovet av personal, därav prognostiserat underskott.

För grundskolan är avvikelserna vid prognos i augusti fortfarande negativ, men betydligt bättre än vid prognos i april. Verksamheten har beviljats mer statsbidrag och sålt fler platser till andra kommuner än vad som budgeterats. Antalet asylsökande elever är färre och därför minskar ersättningen från Migrationsverket. Fortfarande finns många nyanlända elever i grundskolan där behov kvarstår, vilket tidigare bekostats av bidraget. Inför budget 2019 måste vissa av dessa behov finansieras utan bidrag. Ofinansierade hyror på Parkskolan och Lindboskolan avser investeringar som inte kompenseras fullt ut i budgetram 2018 och utgör största delen av grundskolans prognostiserade underskott.

Statistik för placerade barn i den kommunala förskolan visar 36 tomma platser som ett genomsnitt för året. Planering har pågått under året för att anpassa personalstyrkan utifrån färre barn under hösten. Det är främst Jan Pers backe som drar ner på platsantal under hösten. Övriga förskolor anpassar i möjligaste mån personalstyrkan utifrån placerade barn. Förskolan ser ut att lämna ett överskott på ca 1 250 tkr gällande personalkostnader. Samtidigt som det är bra att barngruppernas storlek minskar måste förskolan sträva mot att också vara kostnadseffektiv. Kostnad för köp av platser hos enskilda utförare blir betydligt högre än budgeterat till följd av en högre peng per barn än vad som budgeterats för.

För gymnasieskolan prognostiseras ett överskott. Kostnad för köpta platser i gymnasieskolan blev under våren lägre än budgeterat på grund av färre köpta platser och lägre kostnad per plats. Även under hösten beräknas gymnasieskolan köpa färre platser och till en lägre kostnad/plats än budgeterat. Antal asylsökande elever har minskat. Intäkterna beräknas därför bli lägre än budgeterat på grund av uteblivna statsbidrag.

För verksamhet förskoleklass och fritids redovisas överskott, som består av lägre kostnader för köpta platser, ökade intäkter för sålda platser och föräldraavgifter. Under övergripande finns administration, ledning, politisk verksamhet och arbetsmarknadsåtgärder.

Dessa verksamheter ser tillsammans ut att lämna överskott på personalkostnader.

Investeringar

De investeringar som rör skolor och förskolor hanteras och utförs av tekniska förvaltningen. Utförda investeringar genererar kapitalkostnader som medför högre hyror.

Nyckeltal

Verksamhet	Budget 2018	Inskrivna Vt-18 180330	Inskrivna Ht-18 180930	Snitt 2018	Diff mot års budget
Grundskola	1 590	1 584	1 576	1 580	-10
Grundskola(köpta)	88	83	74	78,5	-9
Grundsärskola	31	31	37	34	3
Förskoleklass	185	174	203	188,5	3,5
Gymnasieskola (köpta)	583	566	567	566,5	-16,5
Fritidshem	694	652	714	683	-11
Förskola	797	797	724	760,5	-36,5
Förskola (köpta)	115	117	101	109	-6

Volym

Budgeterade platser i grundskola, grundsärskola och förskoleklass bygger på prognos för relevant läsårs 17/18 och 18/19. Mätning av antal elever sker sista mars för vårterminen och sista september för höstterminen. Elevantal i gymnasieskolan hösten 2018 är en uppskattning utifrån elevantal våren 2018 och antal 16-åringar folkbokförda i Hallstahammar. Vid höstens mätning för grundskolan ingår 25 elever som är folkbokförda i andra kommuner men som är inskrivna i Hallstahammars skolor. En stor årskull (födda -12) lämnade förskolan för att gå vidare till förskoleklass hösten-18. Förskolan har 36,5 färre placerade barn än budgeterade platser på helår.

Handlingsplan för ekonomi i balans

Vid resultatuppföljning efter april 2018 visade barn- och utbildningsnämnden en negativ prognos för 2018. Kommunfullmäktige beslutade 2018-06-18 att nämnder som prognostiserade negativ avvikelse i april ska inlämna en handlingsplan för att kortsiktigt bromsa den negativa ekonomiska utvecklingen och på längre sikt få bättre balans mellan verksamhetens behov och tillgänglig totalekonomi. Under våren och sommaren har en handlingsplan arbetats fram. Vid delårsrapport per augusti prognostiseras inte längre underskott för nämnden. Dock finns en stor osäkerhet i prognosen gällande personalkostnader då nytt avtal för lärare, fritidspedagoger och förskollärare fortfarande saknas.

Orsak till underskott och åtgärder

Prognosen efter april beräknades till -1,950 miljoner. Grundskolan, förskoleklass, fritidshem och grundsärskolan visade på ett negativt resultat. Orsakerna som presenterades var:

- **Ökade kapital och driftkostnader för Parkskolan och Lindboskolan** täcks inte inom budgetramen. Under 2016 beslutades om ökad investeringsbudget till 50 Mkr för år 2017 och 20 Mkr för år 2018 och

2019. Vid mål- och budget arbetet våren 2017 begärdes därför ökade anslag för hyreskostnader vilket inte beviljades. Det saknas 1,4 miljoner.

Åtgärd kortsiktigt:

Budgeterade medel finns sedan tidigare i budgetramen för drift och kapital för matsal på Strömsholms skola. Då matsalen inte är verkställd "lånas" pengarna 2018 till hyra för Lindboskolan och Parkskolan. Återstående 1 miljon kommer inte grundskolan att klara att finansiera genom omfördelning utan minskad personaltäthet. De saknade 1,4 miljonerna skulle innebära uppsägning av tre tjänster. Minskad personaltäthet innebär också att grundskolan inte uppfyller villkoren för vissa statsbidrag.

Åtgärd långsiktigt:

Att i mål- och budgetprocessen påpeka att investeringskostnader innebär ökade kapital och, i de flesta fall, driftkostnader. Begära täckning för de ökade hyror som investeringarna inneburit på Parkskolan och Lindboskolan.

Det gäller också påbörjade investeringar för Tunboskolan, Näslundskolan och Pakskolan (där utemiljön återstår av projektet). För dessa projekt är det inte klarlagt exakt kostnad. Ritningar och kostandsberäkningar tas fram men den verkliga kostnaden är inte klarlagt förrän projekten upphandlats.

- **Grundskolorna och grundsärskolan har bedömt behov av extra stöd utöver tilldelad budgetram.** Ofinansierade elevassistenter har satts in i grundskolan och grundsärskolan.

Åtgärd kortsiktigt:

Vid avstämning efter april uppmanas alla rektorer att inför hösten organisera skolorna inom de budgetramar som är utdelade d.v.s. utan obudgeterade tillfälliga elevassistenter.

Åtgärd långsiktigt:

Analysera vad utökade insatser genom budgeterade medel och statsbidrag ger. Tjänster som tillkommit inom befintliga och nya yrkesroller i skolorna förväntas stödja eleverna för ökad måluppfyllelse. Om bedömningen är att det istället behövs andra tjänster t.ex. elevassistenter, behövs omprioritering av övriga inrättade tjänster för att skapa budget för fler elevassistenter.

- Övriga åtgärder:

Förskolan har för två år sedan tilldelats 40 nya platser utifrån barnprognos över födda och inflyttade. Platserna fylldes men under två kommande år kommer stora årskullar med 6-åringar att lämna förskolan och mindre årskullar 1 åringar på väg in. Inflyttningen har ännu inte nått upp till nivån för befolkningsprognos d.v.s. planerade bostäder är ännu inte klara

för inflyttning. Förväntat överskott får bidra till att minska grundskolans underskott.

Åtgärd kostsiktigt:

Förskolan förväntas tillfälligt minska sin organisation och bidra till motsvarande överskott för platser som för tillfället inte fylls.

Åtgärd långsiktigt:

Noggrann och tät uppföljning för att säkra platsbehovet med framförhållning över tid.

Avstämning med planavdelningen för befolkningsprognos och tidsplanering för inflyttning vid bostadsbyggande.

Tekniska nämnden

Sammanfattning

Plan: Planavdelningen har arbetat intensivt med att ta fram detaljplaner och under 2018 har 6 detaljplaner antagits där majoriteten möjliggör bostadsbebyggelse. Större projekt som pågått under året är klimatplan, kulturmiljöprogram, resecentrum, handlingsplan för bostadsförsörjning och den fortsatta utvecklingen av våra digitala kartor. Avdelningen arbetar samtidigt med att digitalisera samtliga detaljplaner för att på sikt underlätta arbetet och ge invånarna enkla möjligheter att se vad de kan bygga på sin fastighet.

Mark: På Eriksbergs industriområde har en industritomt sålts till ett företag som ska bygga en lokal för hantverksverksamhet. På Södra Nibble har en tomt sålts till Mälarenergi som ska bygga en transformatorstation inom området. Gallringsavverkningar har påbörjats norr om Duvhällarna men fick avbrytas på grund av det varma vädret och risk för bränder. Arbetet återupptas hösten 2018. Av 13 tomter som släppts till försäljning under 2018 återstår 6 stycken, varav 2 stycken precis kommit ut till försäljning på kommunens hemsida.

Exploatering: NCC har påbörjat sanering samt anläggande av gator och VA i kvarteret Fasanen. Försäljning av 13 st. småhustomter beräknas kunna starta under vintern 2018/2019.

Gata: Vi har sedan tidigare ett eftersläpande beläggningsunderhåll och den gångna vintern har dessutom varit extra påfrestande för beläggningarna på våra gator och vägar. Beläggningsåtgärder har skett på flera av de större stråken som Brånstaleden, Sörkvarnsvägen, Starkgatan och Västeråsvägen. Beläggningen på ett antal CG-vägar är åtgärdade bl.a. på Tuna, Blåklintsvägen samt inom kort på Näs. Vi har anlagt en ny GC-väg vid Hästhovsvägen och Södra Gärdesvägen samt åtgärdat belysningen för GC-väg på Trädgårdsgatan. I Kolbäck har man åtgärdat belysningen vid parkeringen på Stationsgatan.

Park: Skateparken och multiarenan är tagna i bruk och hinderbana vid motionscentrum i Hallstahammar är klar. Det utegym som ska anläggas i anslutning till hinderbanan kommer senare då det finns mer prioriterade åtgärder. Arbetet med lekplatser fortskrider i huvudsak enligt den lekplatsutredning som är gjord. Aktivitetsplats på Skantzenområdet är åtgärdat, båtarna och slussarna har renoverats så att barnen kan nyttja dem igen.

Fastighet: Vi har asbestsanerat i källaren på Hhrs Folkets hus och har åtgärdat utrymningsvägar samt brandskydd i Nibblekällaren där vi fått ett föreläggande av MBR.

Hemtjänstens nya lokaler i D-huset är färdigställda och åtgärder av undertak för daglig verksamhet i D-huset likaså. Tunboskolan är tillfälligt anpassad för att kunna ta emot två åk 5-klasser i befintliga lokaler.

Projektering pågår för Näslundsskolan samt Tunboskolan. Utbyggnad av Tunboskolan, ska stå klar till ht 2019 för att även kunna ta emot mellanstadiet.

Utemiljö Parkskolan har påbörjats och ska vara färdigställd under året.

Framtid

Plan: En organisationsöversyn har genomförts för tekniska förvaltningen samt området samhällsbyggnad. Planavdelningen kommer vid årsskiftet av organiseras under kommunstyrelsen där samtliga tjänster utom mätningsteknikertjänsten går över.

Mark: Flera intressenter har hört av sig och vill köpa mark på Eriksberg. Den sedan tidigare planerade gatan behöver påbörjas för att möjliggöra kommande avstyckningar. I den nya skogsbruksplanen finns en planering för bland annat framtida avverkningar, gallringar samt röjning av kommunens skogsinnehav.

Exploatering: Projekteringen för kvarteret Vattentornet i Kolbäck, med ett 30-tal småhustomter, närmar sig sitt slutskede. Upphandling av entreprenör beräknas ske i slutet av 2018, med start under 2019.

Gata: 50 000 kvm av totalt 1 000 000 kvm bör beläggas varje år för att undvika kapitalförstöring. Önskvärt är att anslagen till att bygga om undermåliga vägdelar samt för att toppbelägga ökar för att undvika framtida fördyringar av vägunderhållet. Toppning av Brånstaleden kommer apr -19, varför vi väntar med linjemålningen tills vägen är färdigställd.

Belysningen i Kolbäckens centrum kommer att bytas ut till nya starkare LED-armaturer.

Fastighet: Inriktningsbeslut för Ädelstenen inväntas.

Nya köldmedieförordningen börjar gälla 2020, vilket innebär att våra storkök behöver åtgärdas för att möjliggöra konvertering till dess.

Nyckelhantering och skalskydd i våra fastigheter behöver ses över och en utfasning av nycklar bör ske till förmån för elektroniska passersystem.

Måluppfyllelse

NN nämndens mål	Utfall	Utveckling	Kommentarer
Mål 1: Hallstahammars kommun ska kännetecknas av hög tillgänglighet och service där den moderna teknikens möjligheter används.		↑ ↓ ↔	Finns ingen mätning på detta i dagsläget.
Mål 2: Hallstahammars kommun är ett samhälle där människors olikheter bidrar till en mångfald och ses som en styrka. Vi arbetar aktivt för ökad folkhälsa. Kommunen stimulerar till ökad fysisk aktivitet. Cykel- och gångtrafiken per invånare skall öka med minst två procentenheter årligen. Rekreation i utemiljöer ökar. Mötesplatser över de traditionella gränserna finns och används.		↑	Trädgårdsgatan mättes under 22–28 april 2018. Totalt passerade 4768 st vilket är en ökning med 993 st. Trafikanter är fördelade på ÅDT 505 (271) gående och 268 (284) cyklister per dygn. Mätningarna är inte så precisa i klassningen av trafikant. Övriga sträckor är ännu ej mätta pga problem med mätutrustning, mätning kommer att ska under sep-okt 2018.
Mål 3: Minst en offentlig plats per år ska upplevas som överraskande och förnyad		↔	* Hinderbana och utegym på motionscentrum i Hallstahammar. * Aktivitetsplats på Skantzenområdet är rustad, slussportar och båtar är renoverade. * Belysningen på Trädgårdsgatan är äntligen åtgärdad.
Mål 4: Kommunens upphandlingar och inköp är effektiva, ändamålsenliga, tar ekologiska och sociala hänsyn samt stimulerar det lokala näringslivet. Minst 50 procent av alla upphandlade produkter ska vara socialt och miljömässigt hållbara år 2017.			Upphandlingarna är inte gjorda så att målet går att mäta
Mål 5: Energianvändning i kommunala fastigheter (el, värme) ska minska med minst 4% per år.			
Mål 6: Läckage från vattenledningarna är i nivå eller mindre än 20 procent			
Mål 7: Ledningsnätet för dricksvatten, avloppsvatten och			

dagvatten är i gott skick.			
Mål 8: Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade. I Hallstahammars kommun eftersträvas en jämnare könsfördelning där arbetsplatserna är jämställda och mångkulturella.			
Mål 9: 5% mer hushållsavfall till återvinning per år och 5% mindre hushållsavfall till avfallsförbränning per år.			Vafab har inte underlag så att målet går att mäta.
Mål 10: Natur med höga miljövärden, rik biologisk mångfald och naturreservat ökar i Hallstahammar.			
Mål 11: Investeringar som återbetalar sig genomförs (både tekniska och sociala etc.) och den externa finansieringen genom bidrag ska öka (EU, statliga projektmedel, osv)		↔	
Mål 12: Hallstahammars kommuns verksamheter ska använda endast förnybar energi 2018.		↔	HVO-tankställe för kommunens fordon invigdes i juni 2018. Fjärrvärme används i kommunens byggnader.
Mål 13: Hallstahammar ska bli en fossilfri kommun. Energianvändningen i Hallstahammar som geografiskt område är 100 % förnybart år 2025.			
Mål 14: Kommunens förmåga att förebygga och hantera kriser och stora samhällsstörningar ska stärkas.			

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	70 743	109 836	131 963	87 975	87 368	-607	133 103	1 140
Kostnader	-93 688	-147 416	-171 793	-114 529	-111 312	3 217	-172 933	-1 140
Nettokostnader	-22 945	-37 581	-39 830	-26 553	-23 944	2 609	-39 830	0

Avvikelse Jan-Aug 2018 (tkr)	
TN:s intäkter	
Tippavgifter	250
Fastighet (interna poster)	-1 050
Markförvaltning	-190
Städtjänster	420
Övriga intäkter	-37
TN:s kostnader	
Lägre personalkostnader	3 830
Konsultkostnader	-1 152
Kapitalkostnader	825
Avgifter	-281
Övrigt	-5
Nettokostnader	2 609

De redovisade avvikelserna för perioden har indelats i intäkter och kostnader. Fokus har lagts på avvikelsernas storlek.

Intäktsavvikelser för perioden

Den negativa avvikelsen på intäktssidan grundar sig främst på området fastighets interna poster. Det är inte hyresintäkterna som avviker utan intäkter till följd av kostnadsfördelningar. Avvikelsen grundar sig på färre personer att fördela vilket också syns på personalkostnaderna som är lägre. En annan verksamhet som redovisar mindre intäkter är marförvaltningen, där avverkningsintäkter inte inkommit. En årlig avräkningsnota erhålls i slutet på året varpå intäkterna släpar efter.

Dessa negativa avvikelser lindras av tippavgiftsintäkter som på grund av flertal schaktarbeten ökat omsättningen. Intäkter till följd av städtjänster redovisar också ett överskott i förhållande till perioden och förklaras främst av nytillkomna kunder. Ytterligare en bidragande orsak är extra beställd städning såsom flyttsstäd, golvvård, fönsterputs m.m.

Kostnadsavvikelser för perioden

Faktumet att nettoavvikelsen för perioden är positiv förklaras främst av lägre personalkostnader. Något som gäller för samtliga områden, där den främsta orsaken är vakanser. Ytterligare bidragande faktorer avser också verksamheter med ferielöner, föräldraledigheter samt önskemål om deltid.

Högre konsultkostnader avser kostnader för framtagande av: nya detaljplaner, brandskyddsinventering, ny organisation och överskridande kostnader för trafikonsult. Lägre kapitalkostnader förklaras av icke aktiverade tillgångar, dvs. förväntade investeringar som ännu inte tagit i anspråk och därmed inte belastar utfallet. Högre avgifter förklaras i huvudsak av ökade Lantmäterikostnader i samband med förrättningar.

Avvikelse 2018 (tkr)	
TN:s intäkter	
Tipp och dieselintäkter	600
Städavdelningen	600
Övrigt	-60
TN:s kostnader	
Tipp och dieselkostnader	-600
Underhåll	-1 550
Försäkringar o media	-1 500
Röjningskostnader	-700
Konsultkostnader	-950
Övrigt (övergripande)	420
Lägre personalkostnader	3 740
Nettokostnader	0

Tekniska nämndens ram uppgår till 39 830 tkr och inga avvikelser prognostiseras. För att undvika redundans kommer avvikelserna att redogöras ytligt.

Intäktsavvikelser för året

Tipp och dieselintäkterna (HVO) förväntas redovisa ett överskott till följd av ökad volym.

Städavdelningen väntas redovisa ett överskott på intäktssidan pga. tillkomna kunder, extra beställningar samt intäkter från AMS.

Den negativa avvikelsen på intäktssidan ligger under TN övergripande och är redan synlig för perioden och förväntas fortsätta hela året.

Kostnadsavvikelser för året

Eftersom volymen ökat för tippen och dieselhanteringen väntas tillsyn- och inköpskostnaderna att öka proportionerligt.

Det väntade underskottet på underhållet baseras på vinterväghållningen i huvudsak. Parkunderhållet väntas också redovisa ett underskott, dessa syns inte under perioden men stor del av de planerade arbeten kvarstår.

En kallare vinter och en varmare sommar har bidragit till ökade mediakostnader. Försäkringspremierna har också höjts varpå ett underskott väntas.

Skogsröjning har utförts i högre grad än normalt. Dessvärre genererar inte dessa merintäkter, varpå ett underskott väntas under skogsförvaltningen.

Fortsatt hög efterfråga på konsulter väntas föreligga under tertial 3, dock inte i samma nivå som för nuvarande period. Överskottet på övergripande baseras i huvudsak på nämndens ram för oförutsedda händelser.

Personalkostnaderna väntas fortsatt ligga under budgeterat belopp.

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
TN övergripande inkl politisk vht	-6 751	-5 494	-6 982	-4 655	-3 922	733	-6 182	800
Område anläggning	-11 320	-18 941	-21 166	-14 111	-15 657	-1 546	-21 866	-700
Område Park	-6 684	-9 393	-8 893	-5 929	-5 850	79	-8 893	0
Område Fastighet	2 562	-2 361	-1 827	-1 218	1 374	2 592	-1 827	0
Område Mark	2 072	3 137	3 767	2 511	1 998	-513	3 067	-700
Område Plan	-3 697	-4 874	-4 729	-3 153	-3 096	57	-4 729	0
Område Städ	874	345	0	0	1 208	1 208	600	600
Nettokostnader	-22 945	-37 581	-39 830	-26 553	-23 944	2 609	-39 830	0

Ovanstående tabell visar resultatet per område, totalt sett förväntas inga avvikelser, en noggrannare redogörelse presenteras nedan:

TN övergripande inkl. politisk verksamhet

Omfattning: Nämnd, förvaltningsledning, övergripande administration och miljöingenjör.

Avvikelse delår: Baseras på lägre övriga kostnader där nämndens ram för oförutsedda kostnader inte nyttjats men också på lägre personalkostnader till följd av föräldraledighet.

Avvikelse på årsbasis: Överskottet på personalkostnader kommer att planas ut då personal återgår i tjänst efter föräldraledighet. Nämndens ram för oförutsedda kostnader förväntas inte heller nyttjas.

Område Anläggning

Omfattning: Gator och vägar, administration och centralförråd.

Avvikelse delår: Baseras i huvudsak på årets inledning med en snörik vinter med varierande temperaturer som har påfrestat vinterväghållningen. Diesel (HVO) inköp har ökat till följd av ökad volym. Underskottet har begränsats genom lägre personalkostnader till följd av vakanser och sjukskrivning samt högre intäkter på tippen.

Avvikelse på årsbasis: Avvikelserna på delåret bedöms fortsätta, notera dock att vinterväghållningen inte börjar igen förrän november varpå underskottet på årsbasis minskar.

Område Park

Omfattning: Parkförvaltning av kommunens grönytor

Avvikelse delår: I princip i fas, endast 79 tkr tillgodo.

Avvikelse på årsbasis: Ett underskott väntas på underhåll då en stor andel av de planerade åtgärderna för året kvarstår. Dessa bedöms balanseras av lägre personalkostnader pga. föräldraledigheter samt sjukfrånvaro. Sammanfattningsvis bedöms en budget i balans.

Område Fastighet

Omfattning: Fastighetsförvaltningen av kommunala fastigheter.

Avvikelse delår: Hyresintäkterna går enligt budget däremot är de interna intäkter till följd av tidsredovisning låga pga. vakanser. Avvikelsen balanseras i sin helhet av lägre personalkostnader. Ytterligare en negativ avvikelse avser försäkringspremierna som har ökat under 2018. Överskottet som redovisas för perioden baseras därför på lägre underhåll där endast 54% av de planerade åtgärder har genomförts.

Avvikelse på årsbasis: Personalkostnaderna bedöms redovisa ett överskott dock kommer överskottet att planas ut då personal är åter i tjänst från och med september. Ett underskott kommer att redovisas beträffande mediakostnaderna, dessa avviker inte i delåret då de ligger enligt riktvärdet. Däremot är kostnaderna tertial 3 alltid högre så dessa bör ligga under riktvärdet för perioden jan-aug. De ökade försäkringspremierna förväntas fortsätta i samma takt under tertial 3. Bedömningen i dagsläget är att inga avvikelser kommer att redovisas.

Område Mark

Omfattning: Förvaltning av markreserven, skogsförvaltning samt tillfälliga marköverlåtelse.

Avvikelse delår: Lägre intäkter gällande skogsavverkningen. Ökade kostnader i samband med röjningskostnader samt förrättningskostnader.

Avvikelse på årsbasis: Intäkterna förväntas uppnå det budgeterade beloppet då avräkningsnotan erhålls i slutet på året, förutsatt att intäkterna ligger i paritet med tidigare år. Förrättningskostnaderna bedöms fortsätta i samma takt.

Område Plan

Omfattning: Strategisk planering av kommunens utveckling, kart- och GIS verksamhet.

Avvikelse delår: Enligt riktvärdet, smärre överskott om 57 tkr. Lägre personalkostnader till följd av vakanser, föräldraledigheter och deltidsarbete. Ökade konsultkostnader kopplade till framtagning av detaljplaner, då dessa är mer invecklade vilka kräver speciella kompetenser.

Avvikelse på årsbasis: Arbetet med översynen av översiktsplanen kommer att påbörjas under hösten varpå konsultrycket lär fortsatt vara hög framöver men kanske inte så påtagligt under 2018. Personalkostnader bedöms fortsätta vara lägre dock inte i samma omfattning då den vakanta tjänsten tillsatts. Inga avvikelser prognostiseras på årsbasis.

Område Städ

Omfattning: Städning av kommunala lokaler samt där kommunal verksamhet bedrivs.

Avvikelse delår: Högre intäkter till följd av tillkomna kunder, extra beställningar och driftbidrag från AMS. Lägre personalkostnader pga. verksamhetens art.

Avvikelse på årsbasis: Personalkostnader är lägre än riktvärdet hittills dock baseras detta på ferielöner under sommaren samt lägre sjukfrånvaro. Under hösten förväntas kostnaderna att öka därav förväntas inget överskott på personalkostnader. Det positiva resultatet baseras på högre intäkter som förväntas bestå året ut. Notera att 25% av överskottet förväntas härröra ifrån AMS driftbidrag.

Nyckeltal

	2015	2016	2017
Bostadsförsörjning			
Förutsättningar för bostadsförsörjning			
Invånare totalt, antal	15 645	15 843	15 998
Förändring i antal invånare under senaste femårsperioden, andel (%)	3,1	4,1	4,2
Framskrivning, förväntat antal invånare om 5 år i kommunen	16 481	16 689	16 671
Åtgärder för bostadsförsörjning			
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande detaljplaner den 31/12, antal/1000 inv	12,8		25,0
Bostäder som planlagts under två senaste åren, antal/1000 inv	8,9		
Bostäder som beviljats bygglov under två senaste åren, antal/1000 inv	3,6		
Mediantid från planuppdrag till antagande under de två senaste åren, mediantid i månader	10		
Mediantid från samrådsstart till antagande under de två senaste åren, mediantid i månader	6		9
Goda bostäder			
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	51,5	55,4	66,3
Gator, vägar och parker	2015	2016	2017
Gator, vägar och parker			
Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv	1 830	1 277	1 341
Kostnad parker, kr/inv	421	709	739
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv.	0,5	0,5	0,6
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter/inv.	0,1	0,1	0,2
Bilväg i kommunen, total, meter/inv.	31,4	31,0	30,9
Bilväg i kommunen, kommunal, meter/inv.	6,8	6,6	6,6
Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar		55	
Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar		53	
Informationsindex för kommunens webbplats - Gator, vägar och miljö	74	84	96
Sjukhusrapporterade olyckor inom vägtransportområde, antal/100 000 inv.	409	574	469
Avfallshantering	2015	2016	2017
Kostnad avfallshantering, kr/inv	863	242	33
Energi	2015	2016	2017
Energiförbrukning			
Slutanvändning av energi totalt inom den geografiska kommunen, MWh/inv	33	34	
Slutanvändning energi inom hushåll inom den geografiska kommunen, MWh/inv	8	8	
Slutanvändning energi inom industri och byggverksamhet inom den geografiska kommunen, MWh/inv	9	9	
Slutanvändning energi inom offentlig verksamhet inom den geografiska kommunen, MWh/inv	2,31	2,41	
Slutanvändning energi inom transporter inom den geografiska kommunen, MWh/inv	11	11	

Redovisning av VA-verksamheten

Sammanfattning

För dricksvattnet fortsätter arbetet med att säkerhetsställa kommunens dricksvattenförsörjning genom bland annat ett arbete med att revidera kommunens vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter. Ett arbete har också gjorts med att rengöra och fylla på med sand i den norra infiltrationsbassängen. Arbeta pågår också med rengöring och diverse åtgärder för verksamhetens reservoarer.

På reningsverket pågår ett uppströmsarbete med syfte att förbättra slammets kvalitet och på det sättet få det mer attraktivt. En ny server har installerats för verksamhetens operativsystem samt en uppdatering av programmet.

Arbetet med att datorisera pumpstationer fortsätter för att effektivisera verksamheten.

Planerad förnyelse av VA-ledningar enligt investeringspaketet för att minska andel läckage och driftkostnader över tiden, har blivit lidande under året pga en hög exploateringsstakt och brist på resurser.

Projektering och planering för VA till Berg pågår.

På reningsverket var det planerat sen tidigare att en fosformätare skulle installeras för få bättre och jämnare flöden på fällningskemikalier och därmed få lägre kostnader. Efter ombyggnationen till kväverening har anläggningen haft svår att hålla de lägre gränsvärdena för fosfor i de nya villkoren. Anläggningen i dag saknar de rätta förutsättningarna som ska få partiklar i avloppsvattnet att sedimentera. För att komma tillrätta med problemet måste större insatser göras.

Till de viktigaste frågorna inom VA och andra aktörer hör anpassningen till ett förändrat klimat som vi måste klara. Hit hör främst dagvattenhantering, både i nya och befintliga områden. VA-taxan, med separat dagvattentaxa kommer att ses över.

En reservvattentäkt eller en reservvattenförsörjning måste lösas på något sätt. En förstudie pågår för att klarlägga vilka olika alternativ som finns till att förse Hallstahammars kommun med en eventuell reservvattentäkt

Måluppfyllelse

För redogörelse se Tekniska nämndens dokument.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	23 180	35 088	35 930	23 953	23 806	-148	35 930	0
Kostnader	-23 216	-34 819	-35 930	-23 953	-22 316	1 638	-35 630	300
Nettokostnader	-36	269	0	0	1 490	1 490	300	300

Avvikelse Jan-Aug 2018 (tkr)	
Taxeintäkter	-172
Övriga intäkter	25
Personalkostnader	750
Underhåll	780
Konsultkostnader	180
Larm och bevakning	-65
Övriga kostnader	-8
Nettokostnader	1 490

Delårsresultatet visar ett överskott om 1 490 tkr för VA-verksamheten. Den negativa avvikelsen mot perioden gällande intäktssidan grundar sig i huvudsak på lägre taxeintäkter.

Lägre personalkostnader för perioden baseras på vakanser delvis under året men också pga. lägre beredskaps- och övertidskostnader.

Lägre underhållskostnader redovisas för perioden där anledningen är att de planerade arbeten släpar efter något. Detta gäller också för konsultkostnader där en stor planerad utredning inte påbörjats ännu.

Högre bevakning har prioriterats varpå högre kostnader redovisas för perioden.

Avvikelse 2018 (tkr)	
Personalkostnader	400
Underhåll	200
Konsultkostnader	-200
Larm och bevakning	-100
Nettokostnader	300

På årsbasis bedöms intäktsbortfallet redovisat vid delåret, komma att planas ut då sommaren varit relativt varmt. Årsavläsningar görs under hösten varpå volymen väntas öka.

Personalkostnadsöverskottet bedöms minska på årsbasis då verksamheten är full bemannad.

En del planerade åtgärder var inte utförda per augusti, varpå underhållskostnader bedöms öka under tertial 3 och överskottet väntas därmed minska under kommande period. En stor utredning kommer att påbörjas under tertial 3 varpå bedömningen är att ett underskott kommer att redovisa på årsbasis gällande konsulttjänster. Fortsatt högre grad av bevakning under 2018 resulterar i ett väntat underskott. Sammantaget är bedömningen att ett överskott om 300 tkr kommer att redovisas vid årets slut.

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
VA-verken	-7 646	-11 637	-12 089	-8 059	-7 671	388	-11 989	100
VA-Ledningsnätet	7 610	11 906	12 089	8 059	9 161	1 102	12 289	200
Nettokostnader	-36	269	0	0	1 490	1 490	300	300

Tabellen ovan visar resultatet per område. Merparten av delårsavvikelsen återfinns under VA-ledningsnätet. Vad gäller årsprognosen bedöms VA-verken komma att redovisa ett överskott till följd av lägre personalkostnader. VA-ledningsnätet står för återstående överskott.

Bygg och miljönämnden

Sammanfattning

Verksamheten har inte nått upp till planerad målsättning fullt ut i någon del. Detta på grund av personalomsättning och sjukdomar. Nyrekryteringar och sjukvikariat har rört och gäller fortsatt för nästan alla delar, dvs bygg, miljö och bostadsanpassning. Detta är både tidskrävande, kvalitetssänkande och kostsamt. Livsmedelssidan har i stort gått som planerat.

Miljöskyddstillsynen har inledningsvis bedrivit tillsyn på flera av de större objekten. Planen har varit att besöka absoluta merparten av dessa verksamheter under 2018. Vissa som besöktes under sent 2017 har valts att prioriteras bort 2018 för att vi istället ska hinna med andra verksamheter som sällan har besökts (t.ex. bilverkstäder och skjutbanor). På grund av personalomsättning kommer ett antal tillsynsbesök att prioriteras bort. Hälsoskyddstillsynen har på grund av nyrekrytering fått planera om. Enskilda avlopp har prioriterats framför löpande tillsyn av offentliga lokaler och övrigt hälsoskydd. Kemikalietillsynen har i princip begränsats till kontroll av bekämpningsmedel inom skyddsområde för vattentäkt. Prioritering övergripande har skett av inkommande tillståndsansökningar. Handläggningstiderna av dessa har varit fortsatt relativt korta.

Livsmedelskontrollen har bedrivit kontroll enligt kontrollplan. Inkomna nyregisteringar har handlagts enligt rutin. Samarbete med alkoholhandläggaren har fortsatt varit viktigt för livsmedelsinspektören. Dessa handläggare har gemensamma objekt även utöver alkoholtillstånd, då tobak och folköl även ingår i tillsynen för alkoholhandläggaren.

Byggsidan har haft hög arbetsbelastning. Ärendevolymen har varit hög, trots att 2018 på förhand bedömdes bli ett mellanår. Förväntningarna har också varit relativt höga på bygg då servicenivån tidigare varit hög. Arbetsgruppen har tyvärr under året drabbats av en hel del frånvaro. Bostadsanpassning har haft lägre ärendevolym än förväntat, men det kan ändras på kort tid.

Resterande del av året ska nyrekryteringar slutföras och personal introduceras. Rehab och sjukfrånvaro fortsatt viktigt att prioritera för att minimera de negativa effekterna så mycket som möjligt.

Måluppfyllelse

NN nämndens mål	Utfall	Utveckling	Kommentarer
Mål 1: Bygg och miljönämnden och dess förvaltning skall utöva en korrekt myndighetsutövning och ge bästa möjliga service till kommuninvånarna inom de ramar kommunfullmäktige beslutar.			Nöjdkundindex finns uppdaterat för år 2017. Resultatet 79 överträffar slutliga målvärdet på 74 för mandat perioden. På bygg har lägre bemanning än planerat samt stor volym på ärenden orsakat långa handläggningstider. Handläggningstider för tillstånd och anmälan enligt miljöbalken har varit bra och relativt korta. :Måttlig till god måluppfyllelse
Mål 2: Valstasjön ska bli naturreservat 2018.			Miljöstrategen tillika ansvarig för projektet arbetar för kommunstyrelsen. En hel del praktiska åtgärder återstår, men administrativa delen med t ex skötselplan och föreskrifter börjar vara färdigställt. : Måluppfyllelse ej bedömd
Mål 3: Våra naturområden och vår biologiska mångfald skall bevaras och utvecklas, samt tillgängliggöras för kommunens invånare och andra besökare.			Aktiviteterna ligger på miljöstrategen, kommunstyrelsen, att genomföra . Ett undantag är samrådsärenden, myndighets uppgift. Indikatorn är helt uppfylld då alla avverkningsanmälningar är besökta i fält. : Måluppfyllelse ej bedömd
Mål 4: Möjliggöra attraktiva boendemiljöer genom ett aktivt och förebyggande tillsynsarbete som främjar trygghet och trivsel.			Volymen på miljötillsynen har inte nått målsättning på grund av personalbrist. Livsmedelskontrollen har bättre måluppfyllelse. : Måttlig måluppfyllelse
Mål 5: Alla bristfälliga avlopp ska ha inventerats till 2018 och åtgärdats till 2020.			Bedömning helår. Merparten av avloppen är inventerade. Enstaka anläggningar påträffas efter noggrannare genomgångar. Tempot har gått ner något med personalomsättning : Måttlig måluppfyllelse

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	3 476	5 242	4 406	2 937	3 284	347	4 506	100
Kostnader	-9 056	-13 785	-13 179	-8 786	-6 886	1 900	-11 879	1 300
Nettokostnader	-5 580	-8 543	-8 773	-5 849	-3 602	2 247	-7 373	1 400

Avvikelse Jan-Aug 2018 (tkr)	
Nämnd	
Tillsyn samt Bygglovsintäkter	350
Lägre personalkostnader	450
Lägre bostadsanpassningskostnader	1 600
Övriga fördyringar övriga kostnader	-153
Nettokostnader	2 247

Högre intäkter på både miljötillsynen och byggloven för perioden förklaras av att de årliga fasta tillsynsavgifter har debiterats. Vad gäller bygglovsintäkterna tenderar dessa att öka under sommarmånaderna.

Lägre personalkostnader redovisade för perioden förklaras av vakanser till följd av delvis vakanta tjänster men också pga. långtidssjukskrivningar och föräldraledigheter.

Perioden har inletts med väldigt låga bostadsanpassningskostnader, där merparten har bestått av smärre anpassningar till skillnad för dyrare ombyggnationer i badrum och kök.

Fördyringar under övrigt består i huvudsak av omkostnader i samband med nya medarbetare såsom utbildning, arbetskläder, inköp av inventarier m.m.

Avvikelse 2018 (tkr)	
Nämnd	
Bygglovsintäkter	100
Lägre personalkostnader	300
Lägre bostadsanpassningskostnader	1 000
Nettokostnader	1 400

På intäktssidan är bedömningen att tillsynsintäkter kommer att plana ut på årsbasis då de fasta årliga intäkterna är debiterade. Däremot är bedömningen att bygglovsintäkterna kommer att redovisa ett smärre överskott till följd av exploateringsintäkter.

Rekryteringsprocessen av nya medarbetare främst för att täcka upp sjukfrånvaron är igång, samtidigt som dessa sjukskrivningar är på deltid med målet att successivt öka över tid. Detta kommer innebära att merkostnader kommer att redovisas sista tertialen varpå överskottet bedöms komma att minska till endast 300 tkr.

Det är alltid svårt att förutse utvecklingen av bostadsanpassningskostnader då volym och beslut inte styrs av förvaltningen. Nuvarande prognos baseras därför på tidigare års genomsnittliga utfall under sista tertialen. Detta då utfallen de olika åren fluktuerar väldigt kraftigt mellan åren.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Område Miljö	-1 936	-3 226	-3 356	-2 237	-2 029	209	-3 256	100
Område Bygg	-3 645	-5 317	-5 417	-3 611	-1 574	2 038	-4 117	1 300
Nettokostnader	-5 580	-8 543	-8 773	-5 849	-3 602	2 247	-7 373	1 400

Ovanstående tabell visar utfallet per område, där största delen av delårsavvikelsen återfinns under området Bygg. Överskottet som bedöms på helårsbasis härrör också huvudsakligen ifrån området Bygg. Området Miljös överskott baseras på lägre personalkostnader.

Nyckeltal

Bostadsförsörjning	2015	2016	2017
Förutsättningar för bostadsförsörjning			
Invånare totalt, antal	15 645	15 843	15 995
Åtgärder för bostadsförsörjning			
Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.	0,3	0,9	2,3
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.	0,0	2,3	3,4

Kultur och fritidsnämnden

Sammanfattning

Den torra och heta sommaren har starkt bidragit till att antalet badgäster till Skantzöbadet blev rekordstor. I år noterades 101 000 besökare vilket var betydligt fler än det tidigare besöksrekordet från år 2014 (80 000). Tack vare de goda intäkterna från denna verksamhet kan kultur- och fritidsnämnden för den ordinarie verksamheten prognostisera ett +/- 0 resultat för år 2018. För projekt pråmen Albert beräknas ett underskott på -1 370 tkr år 2018. Enligt ursprunglig plan skulle projektet avslutas oktober 2017 men på grund av ett utdraget renoveringsarbete beräknas projektet avslutas sommaren 2019.

Det råder foderbrist i landet på grund av den varma och mycket torra sommaren vilket lett till att Hallsta ridklubb tvingats köpa in dyrare foder från utlandet. Merkostnaden är beräknad till 312 tkr vilket är en utgiftsökning som inte ryms i deras likviditetsbudget. Kultur- och fritidsnämnden beslutade därför vid sitt sammanträde i augusti att bevilja Hallsta ridklubb anstånd med att betala tillbaka bidraget om 289 tkr (för kvartan under 2016) samt bevilja ridklubben ett extrabidrag om 24 tkr. Senast november 2018 ska ridklubben ha inkommit med en plan för hur och när bidraget om sammanlagt 313 tkr kan återbetalas. Vidareutveckling av Skantzenområdet har fortsatt även denna sommar. Under juli genomfördes varje dag 1-8 aktiviteter varav två uppsättningar av guidning, tre olika teaterföreläsningar, museum, historiska aktiviteter, slöjd- och konstworkshops, gräsklippning med häst och cirkusskola. Den nya friluftscenen på Skantzen invigdes i augusti genom Hammarteaterns uppsättning "Där drömmar blir till". Denna föreläsning sågs av 2000 besökare! I år genomfördes 39 stycken sommarlovsaktiviteter och uppskattades av talrika barn och ungdomar från kommunen. Fritidsgårdsverksamheten har haft en lugn sommar med flera olika aktiviteter. Satsningen under våren inom fritidsgårdsverksamheten på utbildning för äldre ungdomar i hur man söker jobb och skriver CV gav resultat genom att många av dem fick jobb både i Hallstahammars kommun och i Västerås vilket också bidragit till den lugna sommaren.

En stor utmaning framöver för kultur- och fritidsnämnden är att hantera den tilltänkta ramen för 2019 ställt mot det faktiska behovet och det sparbetning på 200 tkr för 2019 och 2020. Utebliven kompensation för danslärartjänst, fritidsgårdarnas öppethållande hela sommaren, aktivitetsskapare i kulturhuset och kapitalkostnad för renovering av Skantzöbadet innebär omprioriteringar inom befintlig ram samt att verksamheter tas bort.

Måluppfyllelse

Kultur- och fritidsnämnden antog 2016-03-09 sina mål för perioden 2016-2019. Dessa formulerades utifrån kommunens vision.

Hallstahammars kommuns måluppfyllelse ska i alla kommunala nämnder redovisas i grönt, gult och rött utifrån hur vi står oss jämfört mot övriga kommuner i riket, Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) mm eller enligt fastlagd värderingsmetod. Om det saknas aktuella mätdata för underliggande indikatorer som påverkar måluppfyllelsen väsentligt markeras utfallet grått.

Kultur- och fritidsnämndens mål	Utfall	Utveckling	Kommentarer
Föreningsliv Mål 1a: Kulturhuset är navet i alla kulturverksamheter i kommunen.			Indikator "Antal besök till naturfotografiska". Redan i augusti har antalet årsbesök till naturfotografiska uppnåtts. Ovanstående indikator samt indikator "Antalet besök i kulturhuset" och "Antal offentliga evenemang i kulturhuset" mäts vid årets slut och redovisas i årsredovisningen.
Mål 1b: Hallstahammars kommun ska erbjuda ett attraktivt föreningsliv för alla kommunens invånare oavsett kön, ålder, religion, sexuell läggning, funktionsnedsättning och etnicitet. Fokus ska läggas på barn och ungdom.			Indikator "Antal medlemmar i lokalt verksamma föreningar", "Antal föreningar som har ett inkluderande arbetssätt" och "Andel av föreningsbidraget som går till barn- och ungdomsföreningar" mäts vid årets slut och redovisas i årsredovisningen.
Miljö/Hälsofrämjande Mål 2: I Hallstahammars kommun ska kommuninvånarna lockas av den natursköna, stimulerande och attraktiva miljön i samband med olika aktiviteter. Detta ska bidra till ökad folkhälsa.			Indikator "Antal bad i Skantzöbadet". Under år 2018 var antalet besökare 101 000 (grönt) och slog det tidigare rekordet från år 2014 (80 000 besökare). Indikator "Antal besökare till Tillsammansdagen". Uppskattas i år till 1 500 besökare vilket är ca 500 fler än år 2017 (grönt). Indikator "Antal besökare till Gammaldags Jul på Skantzen" under 2018 mäts efter evenemanget och redovisas i årsredovisningen.

Näringsliv Mål 3: Besöksnäringens mångfald ska utvecklas med attraktiva centrummiljöer i tätorterna Strömsholm, Kolbäck och Hallstahammar och vara tillgänglig med en god service, så att de personer som besöker Hallstahammars kommun ska känna att man gärna återkommer.			Indikator "Antal gemensamma planeringsmöten med näringslivsenheten inkl. företag inom upplevelsenäringen", "Antal genomförda evenemang i tätorter Strömsholm, Kolbäck och Hallstahammar" och "Antal campingnätter vid Skantzö" mäts vid årets slut och redovisas i årsredovisningen.
Mål 4a: Verksamheterna ska präglas av ett jämlikt och jämställt tänkande både ur ett planeringsperspektiv och i praktiken.			Indikator "Upplevd känsla i verksamheten av ett jämlikt och jämställt tänkande både ur ett planeringsperspektiv och i praktiken". En enkät som ligger till grund för denna bedömning kommer att genomföras under hösten 2018 och redovisas i årsredovisningen.
Mål 4b: Alla anställda inom kultur- och fritidsförvaltningen har rätt till kompetensutveckling inom sina yrken.		↑	Indikator "Att en kompetensutvecklingsplan finns för varje medarbetare". Kompetensutbildningar för kultur- och fritidsförvaltningens medarbetare har genomförts och fler kommer att genomföras under hösten 2018.
Mål 4c: Sommaraktiviteter för barn och ungdom ska hållas öppna och innehålla stimulerande och utvecklande aktiviteter som bidrar till att man känner glädje och delaktighet.			Indikator "Antal barn och unga i åldern 6-15 år som deltagit i sommaraktiviteter skapade av eller med stöd av Hallstahammars kommun". Sammanställning sker under september-oktober och redovisas för nämnden i slutet av året samt i årsredovisningen. Övriga indikatorer, "Antal genomförda aktiviteter för barn och unga i åldern 6-15 år", "Antal genomförda workshops", "Antal genomförda heldagsaktiviteter" och "Antal genomförda flerdagsaktiviteter", mäts vid årets slut och redovisas i årsredovisningen.
Mål 4d: Äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha goda möjligheter att delta i kulturella aktiviteter och i uteaktiviteter som främjar deras hälsa.			Indikator "Antal lokaler som är tillgänglighetsanpassade" mäts vid årets slut och redovisas i årsredovisningen.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	8 120	13 051	10 825	7 217	8 066	849	12 325	1 500
Kostnader	-34 389	-53 308	-51 161	-34 107	-36 189	-2 081	-54 031	-2 870
Nettokostnader	-26 269	-40 257	-40 336	-26 891	-28 123	-1 232	-41 706	-1 370

Avvikelse Jan-Aug 2018 (tkr)	
Kultur- och fritidsnämnden	
Projekt Albert	-2 284
Skantzöbadet	749
Skantzö camping	670
Vallmobadet	-137
Guider Skantzen	-107
Övrigt	-122
Nettokostnader	-1 232

Projekt pråmen Albert, ett projekt med stöd från regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling, avslutades och slutredovisades sommaren 2018. Enligt ursprunglig plan skulle projektet avslutas oktober 2017 men på grund av ett utdraget renoveringsarbete beräknas projektet avslutas sommaren 2019. Det finns ingen budget år 2018 för projektet. I bokslut 2017 bokades en intäkt på 1 300 tkr och avser maximalt stöd från regional- och socialfondsprogrammet för lokalt ledd utveckling för de utgifter som ger rätt till stöd. Slutredovisning har skett till Jordbruksverket men det är ännu inte klart hur stort stödet slutligen blir. Under året har projektet erhållit lönebidrag på totalt 285 tkr. Intäkterna har därmed en avvikelse på -1 015 tkr augusti 2018. Kostnaderna för projektet uppgår fram till och med augusti till -1 269 tkr och består av personalkostnader och materialkostnader.

Skantzöbadet och Skantzö camping är säsongsbetonade verksamheter och intäkter och kostnader är därmed ojämnt fördelade över året. Båda verksamheterna beräknas redovisa ett överskott i år.

Vallmobadet redovisar en negativ avvikelse mot budget. Både intäkter och kostnader är lägre än budget, framför allt intäkterna. De lägre intäkterna beror på färre badgäster men prognosen är att man hämtar hem detta under hösten. Även kostnaderna ökar under hösten, bland annat då personal tillsätts i projektet för att öka simkunnigheten för barn i förskoleklass samt inköp av bokningssystemet Actor. Vallmobadet beräknas på helår redovisa ett underskott mot budget.

Kostnad för guider på Skantzenområdet belastar sommarmånaderna men budget ligger på helår.

Avvikelse 2018 (tkr)	
Kultur- och fritidsnämnden	
Projekt Albert	-1 370
Fler badgäster Skantzö	650
Fler campingnätter	150
Lov- och sommarlovsakt	300
Hallsta ridklubb	-300
Fritidsgård tim o övr	-200
Båten Rex	-150
Vallmobadet	-150
Vikariekostnad bibliotek	-100
Skadegörelse	-100
Övrigt	-100
Nettokostnader	-1 370

Projekt prämen Albert avslutades och slutredovisades sommaren 2018. Rekvirering av beviljade medel gjordes i början på juni 2018 och i augusti har en komplettering skickats in med svar på frågor från Jordbruksverket. Enligt ursprunglig plan skulle projektet avslutas oktober 2017 men på grund av ett utdraget renoveringsarbete beräknas projektet avslutas sommaren 2019. Beräknat underskott för projektet till och med december 2018 är -2 200 tkr, varav år 2017 -830 tkr och år 2018 -1 370 tkr. Överskridandet beror på fler anställningsmånader, högre materialkostnader samt att intäkter från charterverksamheten uteblivit på grund av att prämen inte sjösattes sommaren 2017.

Skantzö bad och camping beräknas båda redovisa ett överskott mot budget. Den varma sommaren har medfört att Skantzöbadet har haft fler badgäster än normalt och på Skantzö camping beräknas antal campingnätter öka i år. En fortsatt upprustning har skett i form av installation av 16 A el på campingen samt inköp av inventarier.

Statsbidrag har beviljats för lov- och sommarlovsaktiviteter. Personalkostnader kommer att fördelas på aktiviteterna och ger en lägre personalkostnad i kulturhuset. Även kostnader för arrangemang i kulturhuset blir lägre då dessa till viss del kan anordnas inom lov- och sommarlovsaktiviteterna. Inom allmän kulturverksamhet blir kostnaderna lägre när köp av huvudverksamhet, teater och unga kulturarrangemang, minskar och även dessa till viss del kan anordnas inom lov- och sommarlovsaktiviteterna.

Föreningsstöd överskrider budget när bidraget till Hallsta ridklubb blir högre än budgeterat. Ridklubben fick år 2016 förskott på sitt bidrag på grund av kvarka. På grund av bl.a. ökade foderkostnader i klubben så har man fått uppskov på återbetalningen i år och dessutom en liten utökning av lånet, totalt 313 tkr. Senast i november ska Hallsta ridklubb återkomma med en plan för hur och när bidraget kan återbetalas.

På fritidsgårdar ökar kostnaden för timanställd personal på grund av sjukdom och uttag av sparade semesterdagar hos ordinarie personal. Även övriga kostnader blir högre, bl.a. fortbildning, fordonskostnader.

Skrovet på båten Rex måste blästras och målas och kostnaderna kommer därför att överskrida budget. Även på Vallmobadet beräknas kostnaderna överskrida budget. Anledningen är förlängd öppentid våren 2017 samt inköp av bokningssystemet Actor. På biblioteket ökar vikariekostnaderna. Kulturhuset har varit utsatt för skadegörelse.

I posten Övrigt ingår naturfotografiska och café i kulturhuset. Inom naturfotografiska ökar kostnaderna då bl.a. fler utställningar har anordnats. Café i kulturhuset beräknas inte gå med vinst under det första året.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Övergripande	-3 549	-5 488	-4 825	-3 217	-3 324	-107	-4 925	-100
Kultur och fritid	-19 281	-29 702	-31 395	-20 930	-20 927	4	-31 795	-400
Bad och camping	-1 872	-4 238	-4 116	-2 744	-1 589	1 155	-3 616	500
Projekt Albert	-1 567	-830	0	0	-2 284	-2 284	-1 370	-1 370
Nettokostnader	-26 269	-40 257	-40 336	-26 891	-28 123	-1 232	-41 706	-1 370

Kultur- och fritidsnämndens budgetram år 2018 är 40 336 tkr. För nuvarande tyder helårsprognosen på ett överskridande av budget med -1 370 tkr. Verksamhetsområdena Övergripande, Kultur och fritid samt Bad och camping beräknas hålla budget, men med förändringar sinsemellan de olika verksamhetsområdena. Den stora avvikelser från budget är Projekt Albert.

I verksamhetsområdet Övergripande ingår nämnd och gemensam administration. Under året har kulturhuset varit utsatt för skadegörelse.

I verksamhetsområdet Kultur och fritid ingår bibliotek, kulturskola, allmän kulturverksamhet, föreningsbyrå, kulturhus, café, naturfotografiskt galleri och fritidsgårdar. Under året har fritidsgårdsverksamheten vidareutvecklats till att nu också arbeta mer uppsökande. Exempelvis arbetar man nu mer ute i kommunens högstadieskolor. Arbetet har samtidigt genererat ett mer fördjupat samarbete med coacherna i det förebyggande arbetet med våra barn och unga. Äldre ungdomar har under våren fått utbildning i hur man söker jobb och skriver CV. I kulturhuset sker många aktiviteter för barn i de yngre åldrarna vilket har medfört en lugnare miljö i huset. Kulturskolan inleder under hösten ett fördjupat samarbete med Nibbleskolan. Man arbetar med olika estetiska uttryck i den vardagliga undervisningen. De estetiska uttrycken ger fler verktyg till dagens undervisning och hjälper fler barn att nå målen. Föreningsbyrån har en nära kontakt med Hallsta ridklubb, både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. De ökade foderkostnaderna kommer innebära stora ekonomiska utmaningar både i år och kommande år. Vidareutveckling av Skantzenområdet fortgår. I juli genomfördes varje dag 1-8 aktiviteter; guidning, teaterföreställningar, museum, historiska aktiviteter, slöjd- och konstworkshops, gräsklippning med häst och cirkusskola. I augusti invigdes den nya friluftscenen genom Hammarteaterns uppsättning "Där drömmar blir till" och sågs av 2 000 besökare. Årets 39 sommarlovsaktiviteter har gett ett mycket stort publikt gensvar.

I verksamhetsområdet Bad och camping ingår Skantzenområdet, Skantzö bad och camping, båtarna och Vallmøbadet. Skantzö bad och camping har haft en bra sommar med många gäster och ökade intäkter. År 2018 har Skantzøbädet haft 101 000 besökare och slår det tidigare besöksrekordet från år 2014 (80 000 besökare). Ökat tryck på en redan sliten anläggning medför samtidigt ökade underhållskostnader. En investering för att renovera delar av Skantzøbädet är i dagsläget planerad att starta hösten 2018, men på grund av brist på inkomna anbud kan starten komma att förskjutas framåt i tiden.

Projekt Albert avslutades och slutredovisades sommaren 2018. Enligt ursprunglig plan skulle projektet avslutas oktober 2017 men på grund av ett utdraget renoveringsarbete beräknas projektet avslutas sommaren 2019.

En stor utmaning framöver för kultur- och fritidsnämnden är att hantera den tilltänkta ramen för 2019 ställt mot det faktiska behovet och det sparbetning på 200 tkr för 2019 och 2020. Utebliven kompensation för danslärartjänst, fritidsgårdarnas öppethållande hela sommaren, aktivitetsskapare i kulturhuset och kapitalkostnad för renovering av Skantzøbädet innebär omprioriteringar inom befintlig ram samt att verksamheter tas bort.

Investeringar

Investeringarna Multiarena och Bibliotek i Kolbäck är färdigställt. Aktivitetsparken beräknas bli klar under året. Upphandling pågår gällande Äventyrsgolfbana. Om allt löper på och det blir klart med leverantör så kanske man hinner påbörja arbetet i år, annars förskjuts arbetet till nästa år. Då behöver hela beloppet tilläggsbudgeteras.

I beslutad investeringsbudget finns 6 000 tkr år 2018 och 3 000 tkr år 2019 avsatta för renovering av Skantzøbädet. Utförare är tekniska förvaltningen. De tekniska anläggningarna på Skantzøbädet är mycket föråldrade och kalkylen pekar därför på en total kostnad på 23 100 tkr, dvs. det saknas investeringsbudget på 14 100 tkr. Ett förslag är att omprioritera beslutade investeringsmedel på 5 000 tkr år 2019 för renovering av Vallmøbadet till Skantzøbädet och då saknas 9 100 tkr.

Nyckeltal

Nyckeltal redovisas i samband med årsredovisningen.

Handlingsplaner

Kultur- och fritidsnämnden redovisade i april 2018 en negativ prognos för år 2018 på -600 tkr, varav projekt Albert -500 tkr. I augusti är prognosen för år 2018 -1 370 tkr och avser helt projekt Albert. Den obalans som tidigare fanns i den ordinarie verksamheten i kultur- och fritidsnämnden är borta tack vare den varma sommaren och ökat antal besökare till Skantzöbadet.

Huvudmålsättningen med att rusta upp pråmen Albert var att skapa en ny form av mötesplats, där det öppna fartyget Albert bjuder samman individer som står långt ifrån arbetslivet och integration. Projektets målgrupper är ungdomar upp till 25 års ålder, personer med lindrig kognitiv/neuropsykiatrisk funktionsnedsättning samt personer med annan etnisk bakgrund än svensk. Samverkansparter är Arbetsförmedlingen, kommunens LSS-verksamhet, Strömsholms Kanal AB m.fl. Projektet dras med ett kraftigt underskott jämfört med den budget som upprättades vid projektstart för 1,5 år sedan. Dock är det viktigt att poängtera att av de 27 personer som hittills deltagit har bl.a. 8 personer som tidigare stått långt ifrån arbetet fått tillsvidareanställning i väletablerade företag i Hallstahammar, Västerås och Stockholm tack vare de erfarenheter och meriter som detta projekt skapat. Att dessa personer nu kan försörja sig själva och dessutom genererar skatteintäkter har minskat kommunens utgifter av bl.a. försörjningsstöd. Väger man in detta i helhetsbedömningen så torde projektet också ekonomiskt sett bedömas som positivt. Dock ligger hela kostnaden för projektet i kultur- och fritidsnämnden.

Åtgärd kortsiktigt är att avsluta projektet så snart Albert kan sjösättas.

Åtgärd långsiktigt är att under senare delen av hösten upprätta en plan för hur Albert kan generera intäkter kommande år genom att trafikera Strömsholms kanal.

Överförmyndarnämnden

Sammanfattning

Överförmyndarnämndens verksamhet kommer från årsskiftet 2018/2019 att ingå i en gemensam nämnd för kommunerna Köping, Arboga, Kungsör, Surahammar och Hallstahammar vilket gör att året 2018 i huvudsak har ägnats åt att planera för överflytt.

Inför övergången till Köping så har vi inga medarbetare som har en tillsvidareanställning som är kvar i den efter årsskiftet 2018/2019 så vi kommer endast att diskutera ekonomiska förutsättningar inför övergången, vilket underlättar.

Efter att i ett antal år haft svårighet med bemanning och kompetens så har överförmyndarverksamheten nu god kontroll och en lugn arbetssituation. Vi har under 2018 haft en marginell förstärkning av bemanning för att klara av årsräkningarna, vilket under tidigare år krävt mycket mer extraarbete.

Under 2018 har vi också sett också en generell minskning av antal ärenden, inte bara ensamkommande barn. Dock är det svårt att sia om utvecklingen av ärendeantal i framtiden.

Måluppfyllelse

<i>Att tillgången på Gode Män och Förvaltare tillgodoses utifrån det behov som finns i kommunen.</i>		
<i>Att ensamkommande barn prioriteras.</i>		
<i>Att inkomna årsräkningar ska granskas under året.</i>		
<i>Att säkerställa kompetensen inom nämnden och därmed söka samverkan med andra kommuner.</i>		
<i>Att stöd vid behov ges, till Gode Män och Förvaltare genom bland annat utbildning i form av årsräkningskurser.</i>		
<i>Att möjligheten till enklare E-tjänster ex. ansökningar och ekonomiska redovisningar utreds.</i>		

Bedömning av måluppfyllelsen för Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden har antagit 6 mål för perioden 2016-2019 och dessa ska från och med innevarande mandatperiod följas upp och utfallet (måluppfyllelsen) bedöms enligt färgskalan röd-gul-grön. Alla nämnder har antagit mål, indikatorer, nyckeltal samt bedömningsgrunder för måluppfyllelsen. Arbetet med att förverkliga överförmyndarnämndens mål och därmed också kommunfullmäktiges prioriterade mål har därmed påbörjats under 2016. Detta visas också i nedanstående tabell där all måluppfyllelse redovisas. I dagsläget är alla nämndens mål gröna, men detta kan ju förändras över tid.

	2018 årsredovisning
Gröna	100%
Gula	0
Röda	0

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2017	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	1 423	2 633	166	111	347	237	686	520
Kostnader	-3 592	-4 410	-2 216	-1 477	-2 241	-764	-2 736	-520
Nettokostnader	-2 170	-1 777	-2 050	-1 367	-1 894	-527	-2 050	0

Avvikelse Jan-Aug 2018 (tkr)	
Nämnd	
Statsbidrag Migrationsverket	237
Arvoden ensamk barn o unga	-439
Arvoden årsräkningar	-325
Nettokostnader	-527

Arvoden till dem som är gode män för ensamkommande barn och unga har hittills utbetalts med 439 tkr, 237 tkr av detta täcks med statsbidrag från Migrationsverket. Resten beräknas komma in under året så att denna verksamhet hos Överförmyndarnämnden är i balans.

Arvoden till övriga uppdragstagare i samband med årsräkningar utbetalas alltid under första halvan av året, i samband med att årsräkningen inlämnas och godkänns. Därav avvikelse mot budget just nu, kommer att vara i balans vid årets slut.

Avvikelse 2018 (tkr)	
Nämnd	
Statsbidrag Migrationsv	520
Arvoden ensamk BoU	-520
Handläggning	-60
Överskott övriga kostnader	60
Nettokostnader	0

Varken kostnad eller intäkt avseende verksamheten med gode män för ensamkommande barn och ungdomar har budgeterats då verksamheten varit väldigt svårbedömd och osäker. Intäkt från Migrationsverket beräknas balansera upp de kostnader vi haft i form av arvoden samt omkostnader.

Under några perioder har Överförmyndarnämnden haft dubbel kostnad för personal inom handläggning, dels på grund av introduktion ny personal samt på grund av arbetet med årsräkningarna. Beräknas ge ett underskott på 60 tkr.
Ett överskott på övriga kostnader beräknas till 60 tkr.

Nyckeltal

Nedan följer en redovisning av utvalda nyckeltal för överförmyndarnämndens verksamhet per 2018-08-31.

Överförmyndarnämnden ansvarar för 287 aktiva uppdrag. Bland dessa är 176 olika former av godmanskap, 32 st förvaltarskap, 58 förmyndarskap och 21 st godmanskap för ensamkommande barn.

Volym / Prestation	2017-08-31	2018-08-31
Godmanskap (ej ensamkommande barn)	207	176
Godmanskap (ensamkommande barn)	67	21
Förvaltarskap	33	32
Förmyndarskap	56	58
Summa	363	287

Handlingsplaner

Inga handlingsplaner är sedan tidigare gjorda för Överförmyndarnämnden.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning

	Utfall 2017 Jan - Aug	Utfall 2017	Utfall 2018 Jan - Aug	Budget 2018	Prognos 2018	Budgetavvikelse 2018
Kommunstyrelsen						
Intäkter	8 474	14 490	11 961	16 762	18 662	1 900
Kostnader	-57 971	-55 141	-64 912	-92 150	-94 050	-1 900
Nettokostnader	-49 497	-40 651	-52 951	-75 388	-75 388	0
Teknisk nämnd						
Intäkter	94 517	145 240	111 234	167 893	169 033	1 140
Kostnader	-117 425	-132 694	-133 688	-207 723	-208 563	-840
Nettokostnader	-22 908	12 545	-22 454	-39 830	-39 530	300
Bygg och miljönämnd						
Intäkter	3 476	5 242	3 284	4 406	4 506	100
Kostnader	-9 056	-7 477	-6 886	-13 179	-11 879	1 300
Nettokostnader	-5 580	-2 235	-3 602	-8 773	-7 373	1 400
Barn och utbildningsnämnd						
Intäkter	37 806	54 387	34 972	51 497	49 247	-2 250
Kostnader	-267 264	-173 305	-279 729	-434 358	-431 908	2 450
Nettokostnader	-229 458	-118 917	-244 757	-382 861	-382 661	200
Socialnämnd						
Intäkter	97 827	153 626	85 072	119 084	138 104	19 020
Kostnader	-345 839	-184 190	-359 155	-540 292	-555 732	-15 440
Nettokostnader	-248 012	-30 564	-274 082	-421 208	-417 628	3 580
Kultur och fritidsnämnd						
Intäkter	10 032	13 051	10 690	10 825	12 325	1 500
Kostnader	-35 016	-33 616	-36 986	-51 161	-54 031	-2 870
Nettokostnader	-24 984	-20 565	-26 296	-40 336	-41 706	-1 370
Överförmyndarnämnd						
Intäkter	1 423	2 633	347	166	686	520
Kostnader	-3 592	-1 897	-2 241	-2 216	-2 736	-520
Nettokostnader	-2 169	736	-1 894	-2 050	-2 050	0
Revision						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-286	-711	-290	-780	-780	0
Nettokostnader	-286	-711	-290	-780	-780	0
Valnämnd						
Intäkter	0	0	328	0	0	0
Kostnader	-31	-41	-100	-750	-750	0
Nettokostnader	-31	-41	228	-750	-750	0
Mälardalens Brand och Räddningsförbund						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-5 589	-8 472	-5 865	-8 600	-8 792	-192
Nettokostnader	-5 589	-8 472	-5 865	-8 600	-8 792	-192
Kolbäcksdalens Pensionsförbund						
Intäkter	1 249	3 302	671	0	2 012	2 012
Kostnader	-2 256	-3 302	-2 339	0	-1 988	-1 988
Nettokostnader	-1 007	0	-1 668	0	24	24
Finansförvaltning						
Intäkter	24 825	8 756	31 620	70 108	46 801	-23 307
Kostnader	-4 854	1 394	-10 836	-11 121	-11 000	121
Nettokostnader	19 971	10 150	20 784	58 987	35 801	-23 186
Totalt	-569 550	-198 725	-612 847	-921 589	-940 833	-19 244
Totalt exklusive finansförvaltning	-589 521	-208 875	-633 631	-980 576	-976 634	3 942

Investeringar

Investeringar (tkr)	Budget 2018	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Kommentarer
Kommunsstyrelsens investeringar					
Stadsnät	17 300	-1 694	4 739	12 561	Tätortssatsningen bedöms slutredovisas 2018
Digitaliseringsatsning	5 000	0	300	4 700	Möjliggöra wifi utbyggnad
Nämndens investeringar					
TN oförutsedda investeringar	615	0	0	615	Ombudgetering till förmån Teknikparken enl beslut
Anläggningsinvesteringar					
Ny traktor Trollebo	700	0	700	0	Anskaffas via SKL:s ramavtal
Ny lastmaskin	1 100	1 107	1 107	-7	Anskaffat
Ny traktor Carraro	600	0	600	0	Anskaffas via SKL:s ramavtal
Cykelväg Strhm-Kbk	10 000	0	1 460	8 540	Rekvirering enl Trafikverket 2018.
Cykelrelaterade investeringar	1 000	439	500	500	Södra Gärdesvägen, kantsten och målning kvarstår
Biodiesel tank	150	778	800	-650	Krav på fettavskiljare fördrade projektet
Förnyelse belysning	1 200	1 121	1 200	0	Återställning samt påkörningsskydd för stolpar kvarstår.
Belysning Brånstaleden	230	5	230	0	5% av entreprenaden saknas.
TS-åtgärd gcväg Hästhovsv	450	-212	1 300	-850	Notera att bidraget erhålls 2019
TS-åtgärd gcväg Asfaltsv	200	0	650	-450	Notera att bidraget erhålls 2019, hela vägen till ridskolan
TS-åtgärd gcväg Prästgårdsg	300	-41	-41	341	Genomförs 2019
Smärre TS-åtgärder	50	-31	70	-20	Bidraget erhålls 2019
Gatuombyggnad	500	511	511	-11	Starkgatan klart
Parkinvesteringar					
Ny åkgräsklippare	100	105	105	-5	Anskaffat
Försköning allmänna platser	300	0	200	100	Slussportar vid Kanthal refugen
Centrumutveckling	10 000	0	0	10 000	I avvaktan på centrumprogrammet
Brånstaparken	400	51	51	349	Belysning kvarstår, förslag att avvakta utsmyckningsbeslut.
Lekplatser	2 500	0	2 500	0	Götgatan och Hanstäppev anläggs 2018. Inköp av lekanordningar.
Teknikpark på Skantzen	385	42	235	150	
Valstasjön	200	-61	40	160	Parkeringsarbetet beställt
Fastighetsinvesteringar					
Förvärv av Kulturhuset	11 450	11 623	11 623	-173	Lagfartskostnader. Inget mer 2018 dock behov av åtgärder finns.
Diverse objekt värme/vent	1 150	13	50	1 100	Byte av termostater
Ombyggnad Ädelstenen	0	71	300	-300	Ej beslutad ännu. Utredning ombyggnad eller ett nytt äldreboende.
Sanering VA	750	834	834	-84	Klart, ny ledning Skantzöcamping
Nya hyresavtal	3 230	54	54	3 176	Ny diskmaskin Fredhem
Diverse större ombyggnationer	500	139	400	100	Ombyggnad Westmanna-arvet samt boxarlokal
Energi investeringar	3 270	563	600	2 670	Projektering för framtida energibesparingsåtgärder
Serveringsbyggnad Folketspark	100	35	35	66	Klart
Äppelparken	1 500	706	1 100	400	Soprum ska byggas om.
Tillbyggnad Tunboskolan	25 000	642	5 500	19 500	Projektering pågår och avklaras i slutet av sept. FU skickas ut v. 41
Etapp 2 Parkskolan	4 000	-216	4 400	-400	Utemiljö och undertak väntas genomföras i år, omfattning utemiljö
Ombyggnad Lindboskolan	0	668	668	-668	Klart
Bostäder Kolbäck	3 175	3 120	3 900	-725	Klart, moms tillkommer
Ny skola Näslund	0	444	800	-800	Systemhandlingar påbörjade, därefter detaljprojektering och ny kalkyl ska vara klart april 2019. Parallellt pågår DP-arbete som också
Utemiljö skolor	500	0	500	0	Beställa lekmaterial i samråd med skolorna o Åtgärda A-fel.
LSS omb D-hus	2 000	439	840	1 160	Utemiljö kvarstår
Hemtjänsten omb D-hus	2 800	4 163	4 163	-1 363	Klart
Ombyggnation Nibblekällaren	1 000	633	1 000	0	Färdigställs i sept
Skantzöbadet inkl duk	6 000	189	189	5 811	Inga anbud har inkommit, kort om tid
Lindboskolan storkök	2 700	1 940	3 350	-650	ÅTA arbeten, klart i nov
Lindboskolan bibliotek/VAV	1 100	845	1 500	-400	ÅTA arbeten, klart i nov
Parkskolan filter/ventiler	400	0	400	0	Klart i nov
Filterbyte div skolor	350	0	350	0	Klart i nov

Investeringar (tkr)	Budget 2018	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Kommentarer
Byte UC Jan-Pers backe	245	63	245	0	Klart i nov
Byte UC Nibblegatans grpb	45	149	45	0	Felfakturering, kredit väntas. Klart i nov
Ridsportens hus frikyla	150	0	150	0	Förusatt att den hinns med, beställd
Lärkans pumpstation	300	0	300	0	Förusatt att den hinns med, beställd
Byte VS o stammar Lindbo	250	0	0	250	Genomförs 2019
Utemiljö Vallby	500	0	500	0	Förusatt att den hinns med
Utemiljö Strömsholm	400	0	400	0	Förusatt att den hinns med
Lindbo vent	350	262	350	0	Klart, ej slutfakturerat
Kyla Jan Pers backe	190	11	190	0	Klart i nov
Golv Parkskolan	250	371	371	-121	Klart, ÅTA arbeten
Nibble storkök	470	0	440	30	Klart i nov.
Förvärv Prästgården	0	3 509	3 509	-3 509	Oklart användningsområde, intressenter finns. Ombyggnadsbehov.
Investering Mark	0	-30	-30	30	Smärre försäljning, ev. köp av mark ej beslutad.
Kultur och fritids investeringar					
Aktivitetspark	778	250	778	0	
Multiarena	341	262	262	79	
Bibliotek i Kolbäck	250	148	148	102	
Äventyrsgolfbana o lekpark	1 500	0	1 000	500	500 tkr tilläggsbudgeteras 2019. Under förutsättning att upphandlingen går bra och att entreprenör utses, i annat fall ska hela beloppet tilläggsbudgeteras.
Summa Investeringar	130 274	34 019	68 469	61 805	

Exploateringsinvesteringar (tkr)	Budget 2018	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Kommentarer
Södra Nibble Energigatan	2 500	45	2 500	0	Påbörjat
Södra Näs	1 600	-1 012	1 600	0	Återstår svackdike, dikesrensning, beläggning. AG och justering be
Kvarteret Fasanen	6 000	432	13 000	-7 000	NCC startar v. 35 VA och sanering ingår i summan.
Kvarteret Vattentornet	1 000	619	1 000	0	Anläggning under 2019
Stenhagsvägen	400	757	1 000	-600	Sprängningar
Exploateringar	4 400	0	0	4 400	
Smedjegatan	3 500	1 648	3 210	290	
Kvarteret Myran	200	0	0	200	VA-avsättning görs när man vet vem som förvärvat marken.
Knektbacken	2 500	405	2 500	0	
Eriksberg	2 900	-212	1 600	1 300	Öka dimension på ledningar.
Östra Nibble 2	0	426	426	-426	Återköp av tomt samt vingar till blåklintsvägen
Summa Exploateringsinvesteringar	25 000	3 108	26 836	-1 836	

VA-investeringar (tkr)	Budget 2018	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Kommentarer
Ledningsnätets investeringar					
Ny lastbil	1 600	0	1 700	-100	Fördyring pga. indexering
Eternit Gröndal	1 400	2 277	2 277	-877	Förnyad huvudmatning mot Trångfors VT i samband med expl på Gröndal. Större omfattning. Klart
Kyrkbyn	1 500	43	1 500	0	Kyrkbyn utgår pga. expl. av kv. Fasanen åtgärder prioriterades i anslutning till området
Bergslagsvägen	800	1 014	1 200	-400	Åtgärder i samband med expl. i näs. Asfaltering kvarstår
Östtunagatan VL	600	0	500	100	Påbörjas i okt och avslutas 2019
Hanstäppvägen	400	144	144	256	Klart
Råvattenledning Karlsro	1 300	0	400	900	I år sker inkoppling, projektet fortsätter 2019
Gränsvägen	700	24	25	675	Utgår
Svenskyområdet VL	1 700	1 506	1 700	0	Avslutas i sept
Åtg. Ovidkommande vatten SL	300	74	80	220	Hinns inte med pga. resursbrist
Svenskyområdet SL	400	239	240	160	VA-åtgärd klar, återställning 2019
Östtunagatan SL	400	0	300	100	Påbörjas i okt och avslutas 2019
Brunnsrenovering	1 000	37	550	450	7 brunnar byts i år
Östtunagatan DVL	400	0	300	100	Påbörjas i okt och avslutas 2019
Projektering utöka verksamhetsområde	400	227	400	0	Pågår

VA-investeringar (tkr)	Budget 2018	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Kommentarer
Verkens investeringar					
Ej planerat arbete	2 880	0	1 000	1 880	Kommer att omfördelas då, behov av omb. Av Reningsverket inte kan senareläggas
Dricksvattenpump	220	188	188	32	Klart
Ny råvattenbrunn	300	19	300	0	Pågår
Skrapa till försedimentiering	800	19	800	0	FU är ute på anbud
Rustning av centrifug	300	392	392	-92	Klart
Ansökan om nytt tillstånd	300	0	0	300	Genomförs ej
Näs gård	1 200	1 076	1 200	0	Klart ej slutfakturerat
Summa VA-Investeringar	18 900	7 278	15 196	3 704	

Summa kommunens investeringar	174 174	44 404	110 501	63 673	
--------------------------------------	----------------	---------------	----------------	---------------	--

Resultaträkning

Tusentals kronor	Not	Utfall	Bokslut	Utfall	Budget	Prognos
		2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2018	2018
Verksamhetens intäkter	1,9	174 148	283 992	167 907	200 407	241 376
Verksamhetens kostnader	2,9	-744 506	-1 181 190	-780 754	-1 122 157	-1 182 209
Avskrivningar	3	-20 018	-32 056	-23 484	-36 000	-38 300
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-590 375	-929 254	-636 331	-957 750	-979 133
Skatteintäkter	4	450 652	677 809	465 707	695 483	693 437
Generella statsbidrag och utjämning	5	168 176	254 663	175 297	258 284	262 945
Finansiella intäkter	6	30 746	44 832	33 102	14 000	42 472
Finansiella kostnader	7	-2 787	-2 286	-1 404	-5 000	-2 106
<i>Resultat före extraordinära poster</i>		56 411	45 764	36 371	5 017	17 615
Extraordinära intäkter	8	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	9	0	0	0	0	0
Årets resultat		56 411	45 764	36 371	5 017	17 615

Balansräkning

Tusen kronor	Not	Utfall 2017-08-31	Bokslut 2017	Utfall 2018-08-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	10	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	11	704 490	726 739	747 659
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		692 321	714 326	733 866
Maskiner och inventarier		12 168	12 413	13 793
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	12	147 115	147 115	151 260
Summa anläggningstillgångar		851 605	873 854	898 918
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	13	0	0	0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd m.m.	14	4 430	7 287	7 287
Fordringar	15	83 018	59 190	63 281
Kortfristiga placeringar	16	418 196	428 539	444 660
Kassa, bank	17	65 322	57 918	53 889
Summa omsättningstillgångar		570 967	552 934	569 117
Summa tillgångar		1 422 571	1 426 788	1 468 035
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	18	726 937	726 937	771 335
Årets resultat		56 411	45 764	36 371
Resultatutjämningsreserv		0	0	0
Övrigt eget kapital		-1 366	-1 366	1 943
Summa eget kapital		781 982	771 335	809 649
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	17 374	17 159	17 295
Andra avsättningar	20	1 400	0	0
Skulder				
Långfristiga skulder	21	384 672	371 236	433 191
Kortfristiga skulder	22	237 143	267 058	207 901
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 422 571	1 426 788	1 468 035

Tusentals kronor	Not	Utfall 2017-08-31	Bokslut 2017	Utfall 2018-08-31
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	0	0	0
Ansvarförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	24	381 030	353 552	351 042
Övriga ansvarförbindelser	25	666 780	627 438	627 438

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Försäljningsintäkter	8 308	16 039	10 173
Taxor och avgifter	40 493	61 865	44 267
Hyror och arrenden	20 027	32 081	25 215
Bidrag	98 770	151 876	77 237
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	6 348	14 856	8 304
Exploateringsintäkter	1	7 059	0
Realisationsvinster	0	0	0
Försäkringsersättningar	198	205	2 333
Övriga intäkter	3	11	378
Summa verksamhetens intäkter	174 148	283 992	167 907
Jämförelsestörande intäkter.... Se not 9			
Not 2 Verksamhetens kostnader	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Löner och sociala avgifter	473 995	691 698	463 160
Pensionskostnader	28 635	47 171	33 152
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	19 964	37 553	20 421
Bränsle, energi och vatten	18 879	28 844	19 242
Köp av huvudverksamhet	126 769	191 750	126 625
Lokal- och markhyror*	17 990	25 915	17 090
Övriga tjänster	15 115	29 953	19 660
Lämnade bidrag	25 741	36 977	23 358
Realisationsförluster och utrangeringar	0	1	0
Bolagsskatt	0	0	0
Övriga kostnader	17 418	91 328	58 046
Summa verksamhetens kostnader	744 506	1 181 190	780 754
* Upplysningar om leasing lämnas i not 26			
Jämförelsestörande kostnader.... Se not 9			
Not 3 Avskrivningar	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	19 648	29 734	22 875
Avskrivning maskiner och inventarier	370	2 322	610
Nedskrivningar	0	0	0
Summa avskrivningar	20 018	32 056	23 484
<i>För uppgift om avskrivningstider se avsnitt om redovisningsprinciper</i>			
Förklaring om nedskrivning			

Not 4 Skatteintäkter	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Preliminär kommunalskatt	453 476	680 215	463 656
Preliminär slutavräkning innevarande år	-4 124	-3 236	-11
Slutavräkningsdifferens föregående år	1 300	830	2 062
Summa skatteintäkter	450 652	677 809	465 707
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Inkomstutjämningsbidrag	128 408	181 926	127 571
Strukturbidrag	846	1 269	849
Införandebidrag	-7	0	0
Regleringsbidrag	-103	-155	1 670
Bidrag för LSS-utjämning	24 262	36 393	25 779
Kommunal fastighetsavgift	17 615	26 423	20 447
Konjunkturstöd	0	13 074	1 667
Kostnadsutjämningsbidrag	-2 844	-4 267	-2 686
Summa generella statsbidrag och utjämning	168 176	254 663	175 297
Not 6 Finansiella intäkter	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Utdelningar på aktier och andelar	24 911	34 107	26 159
Ränteintäkter	5 835	8 683	6 943
Övriga finansiella intäkter	0	2 042	0
Summa finansiella intäkter	30 746	44 832	33 102
Not 7 Finansiella kostnader	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Räntekostnader	2 568	2 009	1 193
Ränta på pensionsavsättningar	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	219	277	210
Summa finansiella kostnader	2 787	2 286	1 404

Not 8 Extraordinära poster	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
XXX			
XXX			
XXX			
Summa extraordinära poster			
Not 9 Jämförelsestörande poster	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Tomträttsförsäljning, reavinst	1	7059	0
Övriga kostnader			
Summa jämförelsestörande poster	1	7059	0

Not 10 Immateriella tillgångar	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Redovisat värde vid årets början	0	0	0
Årets investeringar			
Utrangeringar och avyttringar			
Årets nedskrivningar			
Återförda nedskrivningar			
Årets avskrivningar			
Övriga förändringar			
Redovisat värde vid årets slut	0	0	0

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Utfall 2017-08-31	Bokslut 2017-12-31	Utfall 2018-08-31
Mark, byggnader och tekniska anläggningar			
Redovisat värde vid årets början	551 660	551 660	714 326
Investeringar	160 283	238 863	42 415
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	0	-42 786	0
Nedskrivningar	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0
Avskrivningar	-19 621	-29 734	-22 875
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0	-3 677	0
Övriga förändringar	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	692 321	714 326	733 866
Maskiner och inventarier			
Redovisat värde vid årets början	11 169	11 169	12 413
Investeringar	1 369	3 566	1 989
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	0	0	0
Nedskrivningar	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0
Avskrivningar	-370	-2 322	-610
Redovisat värde vid årets slut	12 168	12 413	13 793
Övriga materiella anläggningstillgångar			
Redovisat värde vid årets början	0	0	0
Investeringar	0	0	0
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	0	0	0

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Mälarenergi Elnät AB	37 240	37 240	37 240
Förlagslån Mälarenergi Elnät AB	60 000	60 000	60 000
AB Hallstahem	35 898	35 898	35 898
Strömsholms Utvecklings AB (STUTAB)	33	33	33
Kommuninvest	10 522	10 522	10 522
Västmanlands Avfalls AB (VAFAB)	3 238	3 238	3 238
Diverse småinnehav	184	184	184
HARK	0	0	4 145
Redovisat värde vid årets slut	147 115	147 115	151 260

Not 13 Bidrag till statlig infrastruktur	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
	0	0	0

Not 14 Förråd m.m.	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Bensin, Diesel	66	38	38
Berglager Trångfors	710	0	0
VA-lagret	731	650	650
Exploateringsfastigheter	2 923	6 600	6 600
Redovisat värde vid årets slut	4 430	7 287	7 287

Not 15 Fordringar	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Kundfordringar	6 357	11 508	6 942
Statsbidragsfordringar	30 472	13 426	15 986
Skattefordringar	7 166	5 552	3 870
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	20 776	8 990	17 378
Övriga kortfristiga fordringar	18 247	19 714	19 105
Redovisat värde vid årets slut	83 018	59 190	63 281

Not 16 Kortfristiga placeringar	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Fonder	418 196	428 539	444 660
Redovisat värde vid årets slut	418 196	428 539	444 660

Not 17 Kassa, bank	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Nordea	-79	23 706	8 652
Swedbank	64 045	32 856	43 884
Svenska handelsbanken	1 356	1 356	1 352
Summa kassa, bank	65 322	57 918	53 889
Info om checkkredit			
Not 18 Eget kapital	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Eget kapital ingående värde	726 937	726 937	771 335
Årets resultat skattekollektivet			
Årets resultat affärsverksamhet			
Övrigt eget kapital	-1 366	-1 366	1 943
Årets resultat totalt	56 411	45 764	36 371
Eget kapital utgående värde	781 982	771 335	809 649
Öronmärkning eget kapital			
VA-verkets resultatfond	73	342	342
Renhållningsverkets resultatfond	0	0	0
Intern försäkringsfond	2 175	2 175	2 175
Regresskrav VA-kollektivet	-6 238	-2 914	-971
Balansfond	30 000	40 000	40 000
Förskoleplatser	1 300	1 300	1 300
Förebyggandefonden	600	600	600
Byggbonus	0	1 314	1 314
MIG Statsbidrag	0	1 074	1 074
Skolflytt	4 400	0	0

Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Utfall 2017-08-31	Bokslut 2017-12-31	Utfall 2018-08-31
Specifikation- Avsatt till Pensioner			
Särskild avtals/ålderspension	9 188	9 209	9 345
Förmånsbestämd/kompl pension	10	10	10
Ålderspension	4 673	4 488	4 488
Pension till efterlevande	841	843	843
Summa pensioner	14 712	14 550	14 686
Löneskatt	2 662	2 609	2 609
Summa avsatt till pensioner	17 374	17 159	17 295
Antal visstidsförordnanden			
Politiker	1	1	1
Tjänstepersoner			
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper se sid XX			
Avsatt till pensioner			
Ingående avsättning	17 299	17 299	17 159
Nya förpliktelser under året	75	-140	136
Varav			
Nyintjänad pension	0	96	136
Ränte och basbeloppsuppräknig	61	141	137
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0
Pension till efterlevande	156	149	176
Övrig post	-29	-17	-8
Årets utbetalningar	-400	-456	-305
Förändring av löneskatt		-53	0
Summa avsatt till pensioner	17 374	17 159	17 295
Aktualiseringsgrad	96%	97%	97%
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper se sid XX			

Not 20 Övriga avsättningar	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Tvisteliga poster, riskbedömt			
Redovisat värde vid årets början	1 400	1 400	0
Nya avsättningar	0	0	0
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	-1 400	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0
Utgående avsättning	1 400	0	0
Obeskattade reserver			
Redovisat värde vid årets början	0	0	0
Nya avsättningar	0	0	0
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0
Utgående avsättning	0	0	0
Uppskjuten skatt på temporär skillnad mellan skattemässigt och bokföringsmässigt resvärde fastigheter			
Redovisat värde vid årets början	0	0	0
Nya avsättningar	0	0	0
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0
Utgående avsättning	0	0	0
Summa övriga avsättningar	1 400	0	0

Not 21 Långfristiga skulder	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Lån i banker och kreditinstitut	384 672	371 236	433 191
Summa Långfristiga skulder	384 672	371 236	433 191
I lån till banker och kreditinstitut ingår skuld för finansiella leasingavtal med XXMkr			
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Genomsnittlig ränta	0,40%	0,40%	0,35%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,94 år	2,94 år	2,14
Lån som förfaller inom			
1 år	37 124	37 124	48 943
1-3 år	222 742	222 742	248 801
3-5år	111 371	111 371	135 447
Kommunen har avtal med banken om refinansiering av lån med kortare återstående löptid			

Not 22 Kortfristiga skulder	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	59 772	85 383	61 487
Leverantörsskulder	38 941	47 506	24 666
Moms och punktskatter	21 010	22 027	17 341
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	59 235	58 636	55 404
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	58 185	53 505	49 003
Summa kortfristiga skulder	237 143	267 058	207 901

Not 23 Panter och därmed jämförliga säkerheter	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Utfall	Bokslut	Utfall
	2017-08-31	2017-12-31	2018-08-31
Ingående ansvarsförbindelse	360 826	360 826	353 552
Aktualisering		-646	-379
Ränteuppräknig		2 906	1 986
Basbeloppsuppräknig		5 632	4 637
Ändringar av försäkringstekniska grunder		0	0
Övrig post		998	2 239
Årets utbetalningar		-14 744	-10 504
Summa pensionsförpliktelser	360 826	354 972	351 532
Löneskatt		-1 420	-490
Utgående ansvarsförbindelse	381 030	353 552	351 042

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser	Utfall 2017-08-31	Bokslut 2017-12-31	Utfall 2018-08-31
Borgensåtaganden			
Kommunala bolag			
AB Hallstahem	536 600	535 600	535 600
VAFAB Miljö	16 960	10 723	10 723
0	43 020	13 024	13 024
Förlustansvar egna hem	100	0	0
Långa hyresavtal (Äldreboende & Hallstaarena)	62 500	60 680	60 680
Leasingavtal	7 600	7 411	7 411
Fastigo	0	0	0
Summa övriga ansvarsförbindelser	666 780	627 438	627 438
Hallstahammars kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för			
		Kommunen	nmunkoncert
Not 25 Leasing	2017	2016	2017
Finansiella leasingavtal över 3 år			
Fastigheter			
Totala minimileasingavgifter			
Nuvärde minimileasingavgifter			
Därav förfall inom 1 år			
Därav förfall inom 1-5 år			
Därav förfall senare än 5 år			
Varibla avgifter som ingår i periodens resultat			
Maskiner och inventarier			
Totala minimileasingavgifter			
Nuvärde minimileasingavgifter			
Därav förfall inom 1 år			
Därav förfall inom 1-5 år			
Därav förfall senare än 5 år			
Varibla avgifter som ingår i periodens resultat			
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år			
Minimileasingavgifter			
Med förfall inom 1 år			
Med förfall inom 1-5 år			
Med förfall senare än 5 år			

Redovisningsprinciper

Redovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunalredovisning. Hallstahammars kommun följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

Extraordinära och jämförelsestörande poster

Extraordinära poster är sådana som saknar klart samband med kommunens ordinarie verksamhet, uppgår till väsentliga belopp och är av typen att de inte kan antas komma regelbundet eller ofta. Extraordinära poster redovisas på egen rad i resultaträkningen. Jämförelsestörande poster finns med i de ordinarie intäkts- eller kostnadsposterna men specificeras i en egen not i resultaträkningen.

Skatteintäkter övriga intäkter

I enlighet med RKR:s rekommendation har kommunalskatten periodiserats. Periodiseringen görs utifrån SKL:s decemberprognos. Differensen mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt föregående år redovisas som en justeringspost i noten för skatteintäkter. Statsbidragen till flyktingverksamhet har periodiserats över ankomståret och de tre påföljande åren. Det extra statsbidraget för flyktingmottagandet har 2017 redovisats enligt SKL:s och RKR:s rekommendationer.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en varaktighet på minst tre år och ett värde på minst ett halvt basbelopp redovisas som en anläggningstillgång.

Hallstahammars kommun tillämpar komponent avskrivning och avskrivningstiden sätts utifrån en egen bedömning om komponenternas nyttjandetid. Avskrivningsspannet finns med i noten om anläggningstillgångarna.

Anläggningstillgångarna bruttoredovisas vilket innebär att redovisningen är uppdelad i anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar. Avskrivningstiden påbörjas det år som tillgången tas i bruk.

Finansiella anläggningstillgångar består av aktier och andelar i koncernbolag och långfristiga fordringar i koncernbolag. De finansiella tillgångarna tas i redovisningen upp till anskaffningskostnad uppräknat med eventuella ägartillskott. Nedskrivningsbelopp utvärderas årligen. Långfristiga fordringar tas upp till nominellt belopp.

Omsättningstillgångar

Lager av tomter i exploateringsverksamheten redovisas som en omsättningstillgång under lager i balansräkningen.

Fonder och Pensionsmedelsförvaltning

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset och eventuella avgifter som hör till anskaffningen såsom courtage. Värdepapper som bedömts som omsättningstillgång är värderats enligt lägsta värdets princip.

Leasing

Operationella leasingavtal redovisas som en tilläggsupplysning i not 25 övriga ansvarsförbindelser. Finansiell leasing förekommer inte.

Pensioner

Pensionsåtagandet är redovisat enligt blandmodellen. Pensioner intjänade innan 1998 är beräknade enligt RIPS 17. Den samlade pensionsskulden finns i balansräkningen i not 19 avsättningar till pensioner och not 25 övriga ansvarsförbindelser.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt den kommunala redovisningslagen kap 8 och RKR rekommendation 8.2. Den sammanställda koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det innebär att förvärvat eget kapital eliminerats och sedan uppräknats med intjänat eget kapital. Den proportionella konsolideringen innebär att om inte de kommunala bolagen är helägda så inkluderas bara den ägda andelen av räkenskapsposterna i koncernredovisningen.

Inom koncernen förekommer omfattande transaktioner mellan bolagen. Alla transaktioner av väsentlig karaktär har eliminerats i koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi.

I redovisningen så har samtliga interna poster eliminerats.

Avsättningar

Avsättningar i balansräkningen görs om det på grund av inträffade händelser finns risk att ett utflöde av resurser kommer att inträffa och en uppskattning av beloppet kan göras. Om förfallotiden eller belopp är osäkert redovisas istället en ansvarsförbindelse.

Bolagsredovisning för Hallstahem AB

Verksamheten

Uthyrningsläget

Genomsnittligt antal outhyrda lägenheter samt hyresbortfall under perioden:		
	<i>31/8-18</i>	<i>30/6-17</i>
Antal outhyrda lägenheter	12	19
Hyresbortfall kkr	509	577

Vi har under det senaste året minskat outhyrda lägenheter i snitt med 36% från 19 st i snitt förra året till 12 st i snitt för 2018. Bostadskön ökar hela tiden, i år har antal sökande ökat med 4%.

Underhållsåtgärder

Vi har under det först 8 månaderna utfört underhåll för 12,1 Mkr. Stora delar av underhållet består av inre underhåll i våra lägenheter. Årets underhållsåtgärder är målning av trapphus och nytt låssystem och skalskydd på Trädgårdsgatan 50. Nytt låssystem och skalskydd har även installerats på Bultfabriksvägen. Många projekt kommer att utföras under hösten och vi beräknar att följa den totala budgeten 2018.

Investeringar

Under 2018 har vi utfört investeringar på 25,9 Mkr till och med 31 augusti.

Det största projektet är byte av fönster och stammar på kvarteret Växthuset, Surbrunnsvägen och Tunalundsvägen. Fönsterbytet har utförts i ett antal lägenheter för 6,6 Mkr och stambytet kommer att påbörjas under september månad. Vi har även gjort fönsterbyte på Nämndemansgatan 3 för 3,5 Mkr.

Ventilation på Tunåsen är ett projekt som pågått sedan 2017 och investeringen ligger just nu på 4,9 Mkr. Vi har några projekt som omfattar ombyggnad av lokaler till lägenheter. Ombyggnaden på Parkgatan 4 kommer att ge oss 7 st nya lägenheter och beräknas vara klart under oktober/november. Ombyggnad av Hästhovsvägen 1 bidrar till 3 st nya lägenheter och på Nämndemansgatan 1 bygger vi 8 st nya lägenheter som beräknas vara klara under Q4 2019.

Carport och parkeringsplatser med el på Östra Nibble blev klart under våren och investeringen hamnade på 2,5 Mkr.

En annan uppskattad investering är utbyggnad av miljöbodar på våra områden, hittills i år har vi satsat 0,5 Mkr.

Likviditet och soliditet

	<i>31/8 2018</i>	<i>30/6 2017</i>	<i>31/12 2017</i>
Likviditet i %	134,6	104,2	99,3
Soliditet i %	12,8	10,6	10,3

Finansiering

Lån

Hallstahems låneskuld är 535 Mkr och vi beräknar att klara våra investeringar under året utan upplåning.

Köp/försäljning

Försäljning har skett av Parkgatan 7, Kulturhuset till Hallstahammars kommun vilket gav oss en reavinst på 4,5 Mkr. Hallstahem har köpt Multiarenan av Hallstahammars kommun för 200 000 kr på Trädgårdsgatan 22.

Resultatutveckling

	<i>Jan-aug 2018</i>	<i>Jan-jun 2017</i>	<i>Årsprognos 2018</i>	<i>Bokslut 2017</i>
Nettoomsättning	115 032	83 202	169 965	165 740
Rörelseresultat	27 807	13 301	26 483	22 124
Resultat före skatt	17 308	4 455	10 687	4 815

Redovisningsprinciper

I denna delårsrapport har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i den senaste årsredovisningen. Jämförbara siffror finns inte från föregående år eftersom det är nytt att vi gör delårsrapport sista augusti istället för till sista juni.

Resultat och ställning

Resultatet av bolagets verksamhet samt dess ställning den 31/8 2018 framgår av följande resultat- och balansräkning.

Resultaträkning 1/1 - 31/8 2018

	Not	2018 08 31	2017 06 30
Nettoomsättning			
Hysesintäkter		109 194	81 743
Övriga förvaltningsintäkter		5 838	1 459
Summa nettoomsättning		115 032	83 202
Fastighetskostnader			
Underhållskostnader		-12 154	-11 137
Driftkostnader	1	-55 855	-43 761
Fastighetsskatt		-1 840	-1 371
Avskrivningar		-14 042	-10 519
Summa fastighetskostnader		-83 891	-66 788
Bruttoresultat		31 141	16 414
Centrala administrationskostnader		-3 334	-3 113
Rörelseresultat		27 807	13 301
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		137	84
Räntekostnader och liknande resultatposter		-10 636	-8 930
Summa finansiella poster		-10 499	-8 846
Resultat efter finansiella poster		17 308	4 455
PERIODENS VINST		17 308	4 455

Balansräkning per 2018 08 31

	2018 08 31	2017 06 30
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	616 950	615 321
Inventarier	1 291	1 872
Pågående ny- och ombyggnader	6 979	329
Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristiga värdepappersinnehav	110	110
Summa anläggningstillgångar	625 330	617 632
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	6 350	4 516
Kassa och bank	39 131	28 858
Summa omsättningstillgångar	45 481	33 374
Summa tillgångar	670 811	651 006
Eget kapital och skulder		
Bundet eget kapital		
Aktiekapital	35 898	35 898
Reservfond	12 768	12 768
Summa bundet eget kapital	48 666	48 666
Fritt eget kapital		
Balanserad vinst	19 952	16 197
Årets vinst	17 308	4 455
Summa fritt eget kapital	37 260	20 652
Obeskattade reserver		305
Uppskjuten skatteskuld	15 496	14 131
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	535 600	535 600
Summa långfristiga skulder	535 600	535 600
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	9 307	8 010
Övriga kortfristiga skulder	3 462	3 621
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21 020	20 021
Summa kortfristiga skulder	33 789	31 652
Summa eget kapital och skulder	670 811	651 006

	<i>2018 08 31</i>	<i>2017 06 30</i>
Not 1		
Driftkostnader		
Fastighetsskötsel och städ	15 434	10 817
Reparationer	6 744	6 136
Fastighetsel	3 404	2 435
Vatten	4 438	3 358
Sophämtning	2 581	1 705
Värme	12 855	11 077
Fastighetsförsäkringar	732	547
Fastighetsanknuten administration	8 495	6 957
Övriga driftkostnader	1 172	729
Summa	55 855	43 761

